

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 40
Spalis-October 7, 1977

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Prez. Carter, susitikęs su Sov. S-gos užs. reik. min. Gromyko, iškėlė ne tik Art. Rytų, Afrikos ir Europos saugumo reikalus, bet ir pareiškė savo susirūpinimą dėl žmogaus teisių pažeidinėjimo Sov. S-goj ir apgailestavo, kad kovotojas už žmogaus teises Anatoli Ščaranski vis dar tebe laikomas kalėjime.

JAV ir Sov. S-ga atskirais pareiškimais pranešė, kad, laiku nesudarius naujos strateginių ginklų apribojimo sutarties, jos laikysis senosios sutarties nuostatų, jei ir antroji pusė taip pat jų laikysis.

Prancūzijos socialistų, komunistų ir kairiųjų radikalų partijų pasitarimai dėl naujos rinkiminės programos sudarymo iširo, ir viltis šiai koalicijai laimėti būsimuosius parlamento rinkimus gerokai sumažėjo. Komunistai nori ne tik padidinti nacionalizuotųjų įmonių skaičių, bet ir lygiom dalytis valdžia būsimoj vyriausybėje.

R. Vokietija, prieš prasidedant Belgrado konferencijai, stengiasi apsisvalyti nuo vyriausybės politikos kritikų, išremdama juos į V. Vokietiją. Paskutiniu laiku į V. Vokietiją buvo išgabenta per 200 kalėjimuose laikytų politinių kalinių ir ištremta 20 kultūrininkų. Už kiekvieną paleistą politinį kalinį V. Vokietija sumoka po 20,000 dol.

Prez. Carter lapkričio pabaigį numato per 11 dienų aplankyti Venecuėlą, Braziliją, Nigeriją, Indiją, Iraną, Prancūziją, Lenkiją ir Belgiją.

Britanija sutarė pradėti derybas su Ispanija dėl Gibraltaro ateities. Gen. Franco laikais Ispanijos siena su Gibraltaru buvo visai uždaryta ir net telefoninis susisiekimas buvo nutrauktas.

Izraelio min. kabinetas sutiko, kad pradinę Ženevos konferencijoje dalyvautų ir palestiniečių, bet ne Palestinos išlaisvinimo org-jos atstovai. Vėliau Izraelis tartųsi atskirai be palestiniečių su Egiptu, Jordanu ir Sirija, bet šis siūlymas arabų nepatenkina.

Vietnamo karo metu Hanoi pusę palaikę amerikiečiai surengė Vietnamo delegacijai prie JT priėmimą, kuriame delegacijos pirm-kas vėl puolė JAV už imperializmą. Organizatorių tarpe buvo buvęs teisingumo sekr. Ramsey Clark ir federalinės agentūros Action direktorius Sam Brown. P. Vietnamo pabėgėliai šį priėmimą piketavo.

JAV paprašė Sov. S-gą nedidinti jos turimų karo laivų skaičiaus Indijos vandenyne.

Kinijos min. pirm. pav. Teng Hsiao-ping pareiškė neturįs vilčių, kad Sov. S-gos ir Kinijos santykiai pagerėtų.

JAV spaudžiant, Libane vykusios kovos tarp krikščionių ir palestiniečių pasibaigė paliaubom. Izraelis taip pat atitraukė iš pietinio Libano savo karius ir tankus į Izraelio pasienį.

Sov. S-gos karinė galybė nuo 1964 išaugo iš 140 iki 170 divizijų; strateginių ginklų skaičius iš 649 iki 3228 vienetų, o jų naikinaojį galia padidėjo iš 1,102 iki 4,861 megatonų. Be to, jie pradėjo išdėstyti 3 naujas tarpkontinentines raketas ir numato išdėstyti dar 1 ir bando 2 naujas pov. laivų šaunamas raketas.

Sov. S-gos užs. reik. min. Gromyko JT pasakyto kalboj kaltino prez. Carter pamokslininkavimu apie žmogaus teises ir kaltino, kad tai yra kišimasis į vidaus reikalus ir kad tai susilauks ryžtingo atsako.

“ŠNIPŲ” MEDŽIOJIMO ĮKARŠTIS AUSTRALIJOJ

Australijoje yra arti 20 įvairių paskirčių amerikiečių pastatytų bazių. Pastaruoju laiku labiausiai išgarsėjusi yra Pine Gap elektroninė žvalgybos bazė, esanti Centrinėje Australijoje, netoli Alice Springs miesto. Ji įrengta jau apie 10 metų pagal JAV-Australijos sutartį, abiejų šalių aptarnaujama. Abi šalys naudojasi šioj stoty surinktais duomenimis. Australijos vyriausybė visada pilnai apie ją informuojama, ir jokios trinties nebuvo. Nors tokios grupės, kurios viso pikto šaltiniu laiko Ameriką, kai kada keldavo klausimą spaudoj ar surengdavo demonstraciją, bet visa tai tik tuščiai nuskambėdavo.

Bazėj dirba apie 1500 žmonių — amerikiečių ir australų. Jie gražiai sugyvena su miesto gyventojais, yra įsijungę į visokeriopą miesto gyvenimą ir miestui finansiškai yra naudingi. Kai kartą kairiosios grupės iš Adelaidės rengė autobusais demonstracinį žygį į Alice Springs, tai miesto gyventojai viešai jas įspėjo: demonstrantai bus pasitikti su šautuvais! Demonstracija neįvyko. Pati bazė, kaip visur, yra izoliuota, ir ją lankyti leidžiama tik su specialiais leidimais.

Kaip žinoma, neseniai Los Angeles federaliniame teisme Christopher Boyce, nuteistas už klasifikuotą informaciją teikimą

sovietam, stengdamasis sušvelninti galimą bausmę, padarė keletą pareiškimų apie tariamai nelegalią CIA veiklą Australijoje. Boyce kaltinimai prieš CIA iš vienos pusės buvo sensacingi, bet kartu ir labai neapibrėžti, abejotini. Pvz., jis atpasakojo prieš porą metų su savo jaunystės laikų draugu Andrew Lee (irgi kaltinamu tokiu pat nusikaltimu kitoj byloj) turėtą pasikalbėjimą, kuriame tarp kita ko pasakęs: “jei CIA veikla Čilėje esanti bloga, tai pamatytum, ką CIA daro Australijoje”. Ir toliau Boyce pasakojęs draugui Lee, kad CIA buvo įsijungus į operacijas prieš Australijos vyriausybę, Australijos vyriausybė buvusi apgaudinėjama apie Pine Gap įrengimų naudojimą ir jų pobūdį, ir suminėjęs daug kitų CIA nusikaltimų.

Victor Marchetti, buvęs Chr. Boyce liudytojas, turėjęs su juo pasikalbėjimą, papildė Boyce kaltinimus prieš CIA dar ir savo turimomis žiniomis, nes jis ilgai dirbęs CIA organizacijoje ir parašęs drauge su kitu knygą “CIA and the Cult of Intelligence”. V. Marchetti dar sakosi dalyvavęs sudarant JAV-Australijos sutartį dėl Pine Gap bazės naudojimo, informacijomis dalinimosi ir t.t. Bet esą jau nuo pat pradžios JAV vyriausybė ne nemaniusi sutarties pildyti.

Išnaudodama Boyce ir Mar-

chetti šaltinius, Australijos spauda atidarė Pandoros dėžę. Be to, dar buvo surastas Anglijoj ištrimo laukias Philip Agee, ilgametis CIA tarnautojas, pasitraukęs iš tarnybos ir paskelbęs apie CIA įvairias žinias. Australijos laikraščiai rašė viską, ką tik gavo iš tų šaltinių. Radijas, televizija neatsiliko. Kai kurie parlamentarai, kairiųjų unių atstovai davė savo vaizduotei laisvę. Štai pavyzdžiai.

1. Pine Gap, elektroninė žvalgybos bazė, turinti įrengimus (“super bug”), kuriais galinti sekti Australijoj kiekvieną telefoninį pasikalbėjimą, telex pranešimus. Tie įrengimai jau treji metai veikia JAV satelite. Iš jų gautos žinios esančios tiesiai perduodamos į CIA centrinę JAV.

2. Prie Pine Gap veikianti CIA, nežinantis tarp abiejų valstybių esančios sutarties, sulaukusi kai kurias žinias ir neperdavusi Whitlamo vyriausybei (Labour Party).

3. 1974 CIA infiltravusi transporto uniųas, duodama jų vadams kyšius.

4. Richard Stallings, Pine Gap instaliatorius, 1966-68 turėjęs ryšius su Country Party lyderiu Doug Anthony, dabartinės M. Fraser vyriausybės ministerio pirmininko pavaduotojo.

(nukelta į 2 psl.)

Pabaltiečių jaunimas nuo Lincolno paminklo eina demonstruoti prie Sovietų ambasados.
Nuotr. V. Maželio

VLIKO VEIKLOS FINANSAVIMAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikimą įgalina Tautos Fondas, telkdamas reikiamas lėšas.

Ilgametis Tautos Fondo tarybos pirmininkas prel. Jonas Balckūnas, įvertinant jo dvidešimt vienerių metų darbą šioj srity, Tautos Fondo trečio suvažiavimo nutarimu pakeltas garbės pirmininku, o ilgametis Tautos Fondo direktorius Petras Minkūnas — garbės nariu.

Sudarius naują Tautos Fondo tarybą ir naują valdybą, abiejų bendras posėdis vyko rugsėjo 30 Kultūros Židiny, Brooklyne.

Naująją Tautos Fondo tarybą sudaro: pirm. Jurgis Valaitis, vicepirm. Juozas Giedraitis, vicepirm. Juozas Vaičieliūnas, sekret. Romualda Šidlauskienė, direktoriai — Antanas Firavičius, Ignas Gasiliūnas, Kazys Jankūnas, Algis Vedeckas.

Naująją Tautos Fondo valdybą sudaro: pirm. Ignas Gasiliūnas, vicepirm. atstovybių ir gigliotinių reikalų — Juozas Giedraitis, vicepirm. vėjaus reikalams

— Jadvyga Vytuvienė, sekr. — Marija Noreikienė, ižd. — Vytautas Kulpa, finansų sekr. — Aldona Katinienė, narys informacijai — kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, narė visuomeniniam ryšiam — Margarita Samaitienė, teisinė patarėja — dr. Elena Armanienė.

Bendram posėdy T.F. tarybos pirm. J. Valaitis informavo apie Vliko valdybos pirm. dr. K.J. Valiūno ir T.F. tarybos pirm. J. Valaičio pasitarimus su Kanados atstovybėm, inkorporacijos reikalą, darbo pirmenybes (palikimai, organizacinio tinklo plėtimas, statutų suredagavimas bei išspausdinimas ir t.t.).

Ryškumo dėlei nutarta jau dabar Tautos Fondą vadinti Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondu.

Valdybos pirm. Ignas Gasiliūnas atkreipė dėmesį į spalio mėn. vykdytiną pasirošimą rudens vėjui, kuris vyktų lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Atstovybėm ir įtaliotiniams, spaudai bei radijo valandėlėm bus išsiunčiami specialūs raštai ir informacijos. — K.B. (Elta)

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Darbininke jau buvo rašyta apie Šiauliuose prie Salduvės piliakalnio pastatytą paminklą raudonarmiečiams. Kultūros Barų 7 numery Vytenis Rimkus vėl rašo apie šį architektų K. Patamsio ir G. Pajerskaitės sudomą specialistai. V. Rimkus rašo, kad paminklas *būsimi okupantų šventovė*. Jo žodžiais: “Naujasis Šiaulių monumentas, lygiai kaip ir Kryžkalnio bei kiti paminklai, priklauso naujam paminklų tipui, kurį galėtume skirti prie apeiginių kompleksų. Čia bus rengiami kolektyviniai iškilmingi aktai (priėmimas į pionierius ar komjaunimą, mitingai, sąskeydžiai ir pan.)” (Kultūros Barai, Nr. 7, psl. 6). Be Šiaulių ir Kryžkalnio, V. Rimkus mini dar tokių pat “šventinių” paminklų Rygoj, pastatytą taip pat Latvijos pavergėjam. Ir pavertieji yra verčiami garbinti savo pavergėjus! Ne tik jaunimas, bet ir subrendę menininkai! Štai, ir gabus kompozitorius E. Bālsys Šiaulių paminklo atidengimui turėjo sukurti “iškilmingą kanta-tą tarybiniam kariam išvaduotojam”.

— “Spalio” sukaččiai baigiamas kurti Lietuvoj spalvotas propagandinis televizijai filmas “Ko verką pušys”. Filmo scenarijus sukurtas pagal M. Šumausko knygą “Gyvenimo prasmė”. Filmas vaizduoja sovietinius partizanus Lietuvoj. Režisierius — Bālys Bratkauškas, operatorius — Algis Juknevičius. Vaidina S. Petronaitis, A. Paulavičius, V. Grigolis, I. Vasiulytė, D. Overaitė, V. Šinkariukas, O. Laniauskas, R. Ramanauskas, V. Rumša, A. Vencūnas, J. Jaruševičius, F. Jakštys, A. Barčas ir kiti — iš viso apie 30 aktorių. Filmuojama Švenčionių rajone ir Vilniuj. Vaidina ir režisuoja lietuviai, bet filmo dvasia — rusiška.

— Žymiausi Lietuvos architektai — Vilniaus vyr. arch. Vyt. Balckūnas, Kauno vyr. arch. A. Sprindys, paminklų konservavimo projektų viršininkas arch. A. Pilypaitis, Architektų sąjungos pirmininkas A. Rasteika ir vilnietė architektė I. Daujotaitė — *lankėsi Rytų Vokietijoje*: susipažino su Erfurto, Leipcigo ir . . . Berlyno architektūra.

— Rugsėjo 8-11 Šventojoje Lietuvos teatrologus idėjiškai indoktrinavo iš Maskvos atvykęs filosofijos kandidatas A. Arsenjevas ir vietinis Žinijos lektorius J. Balbokas.

— Per Vilniaus radiją ir vietinė televizijos programoj skaitomi Ievos Simonaitytės, R. Kašausko ir Alf. Bieliausko kūriniai.

— Okupuotos Lietuvos spaudoj platokai minima muziko Antano Budriūno 75-erių metų amžiaus sukaktis. Jis yra gimęs 1902 rugsėjo 20 Pabiržėj. Muzikos mokėsi privačiai ir Kauno muzikos mokykloj. Kai kurį laiką vargonininkavo, paskiau vadovavo stambesniem choram, dėstė Vilniaus konservatorijoj. Ypač aktyvus buvo sovietinėj okupacijoj: kūrė kantatas, dirigavo dainų šventėse, parašė muzikos vadovėlių vidurinei mokyklai. Mirė 1966 spalio 5 Vilniuj.

— Kultūros Baruose (Nr. 7) Julius Būtenas išspausdino *pluoštelį atsiminimų* apie 1940 (pirmosios bolševikų okupacijos metais) buvusiuose Jono Vailo-kaičio namuose veikusių rašytojų ir menininkų klubą. Rašoma, kaip P. Cvirka diktatoriaus teisėmis perorganizavo Rašytojų draugiją, privertęs rašytojus paduoti prašymą ir užpildyti biografinę anketą, kad iš naujo į draugiją būtų priimti. O pati draugija, dabar pavadinta Rašytojų sąjunga, buvo paversta

maskvinės rašytojų sąjungos skyriumi. Rašytojų sąjungos ir menininkų klubo aktyvistai buvo P. Cvirka, J. Būtenas, V. Montvila, J. Šimkus, K. Jakubėnas, G. Zimanas, teatro direktorius J. Grybauskas, rež. B. Dauguvietis, K. Korsakas, dailininkai — V. Jurkūnas, S. Žukas. Atsiminimų autorius prisipažįsta, kad jau tada rašytojų ir menininkų klubas buvo pajungtas komunistų partijos tikslam. Į klubo susirinkimus lankydavosi CK sekretorius K. Preikšas, “prezidentas” J. Paleckis ir kt. Marksizmo-leninizmo rašytojų ir menininkus mokė iš Maskvos atvykę “profesoriai” Kursanovas ir Kaširinas. Jau tada iškilo literatūrinio palikimo problema. Daugelio lietuvių rašytojų sukurti nepriklausomybės metais veikalai komunistų partijai buvo nepriimtini. Reikėjo laukti atolydžio metų (Stalino mirties), kol į literatūrinį palikimą buvo leista pažiūrėti palankiau. Atsiminimuose minima daug pavardžių. Vieni klubo lankytojai buvo kuklūs, nedrąsūs, kiti mėgino derintis prie partijos reikalavimų. P. Cvirka siūlė temas ne tik rašytojui, bet ir dailininkam, muzikam. Gerai, kad atsiminimų autorius kalba gana atvirai ir tuo pačiu pateikia autentiškos istorinės medžiagos apie lietuviškos kultūros griovimo pradžią, pradėtą okupantų bolševikų.

— Rugsėjo 2 Vilniaus Dailės parodų rūmuose atidaryta respublikinė dailės paroda “Spalio 60-mečiui”. Parodos apžvalgose rašoma, kad revoliucinėmis temomis dalyvauja dailininkai E. Jurėnas, V. Galdikas, P. Rauduvė. Darbo entuziazmą, statybas, miestus vaizduoja I. Kačėnauskaitės, V. Jakšto, S. Ikamo, R. Kalniūnaitės kūriniai. Jautriais poetiškais grafikos kūriniais rodaši J. Lagauskas, B. Stančikaitė, V. Klemka, V. Jurkūnas Jr., Klaipėdos grafikai. Tapybos salėj išstatyti V. Mackevičiaus, I. Piekuro, S. Džiaukšto, L. Tu-leikio, V. Cipliausko, A. Švėgždos kompoziciniai paveikslai. Su peizažais rodo A. Stasiukevičius, V. Kisarauskas, J. Čeponis, J. Vosylius, R. Vaitiekūnas. Su portretais — A. Gudaitis, S. Veiverytė, K. Dereškevičius, R. Martinėnas, B. Uogintas, S. Jusionis. Skulptūrai atstovauja B. Zalensas, R. Kazlauskas, J. Naruševičius, J. Kėdainis, J. Mikėnas. Pažymima, kad skulptoriai rodo si “komunizmo kūrybos” tematika: darbininkais, kolūkiečiais, kultūros veikėjais . . .

Pr. N.

ART. RYTŲ POLITIKOS UŽKULISIAI

Spėliojama, kad Izraelio užs. reik. min. Moshe Dayan, vykdamas į JAV, buvo slapta susitikęs su Maroko karalium Hassan II, kuris arabų valstybių vardu įspėjęs Izraelį, kad, nepavykus Ženevos konferencijai ir iškilus naujam karui su arabais, Egiptas bus priverstas prašyti Sov. S-gos pagalbos, ir nuosai-kusis Egipto prez. Anwar el-Sadat galis būti nuverstas; kad, Ženevos konferencijai nepavykus, turi būti tęsiamos ribotos derybos tol, kol vėl ateis laikas kitai Ženevos konferencijai susaukti, ir kad arabų valstybės yra labai susirūpinusios žodę kolonių steigimu okupuotose arabų žemėse.

Ankstyvesniam slaptam susitikime su Jordano karalium Hussein Izraelio užs. reik. min. Dayan buvęs įspėtas, kad pastoviai taikai Art. Rytuose pasiekti Izraelis turįs grąžinti visą vakarinį Jordano krantą, o daliai taikai — bent jo dalį, nes kitaip Izraelis turėsiąs derėtis ne su Jordanu, o su Palestinos išlaisvinimo org-ja.

Savaitės įvykiai

Japonų teroristai pagrobė iš Paryžiaus per Tokiją į Bangladeš skrendantį Japonijos keleivinį lėktuvą su 156 keleiviais ir reikalavo paleisti iš Japonijos kalinėjimo ten laikomus 9 teroristus ir sumokėti 6 mil. dol.

Iš į Kiniją atvykusios Kambodijos delegacijos paaiškėjo, kad Kambodijos min. pirm. ir komunistų partijos gen. sekr. yra Pol Pot, tačiau manoma, kad tai nėra tikroji jo pavardė.

Čekoslovakijos kovotojai už žmogaus teises žada suaktyvinti savo veiklą.

Rodezijos vyriausybė pakvietė numatomą Britanijos vyriausybės įgaliojimą pereinamajam laikotarpiui ir JT gen. sekr. atsiųsti savo atstovus tartis dėl valdžios perdavimo juodųjų daugiūm.

Sov. S-gos komunistų partija painformavo 1938 Stalino likviduoto bolševikų veikėjo Nikolai Bucharin gimines, kad jų prieš 16 m. paduotas prašymas Buchariną rehabilituoti yra atmestas.

Egipto vyriausybė pareiškė, kad ji numato paskelbti Sov. S-gai turimų skolų grąžinimo 10 m. moratoriumą.

Britanijos liberalų partija nutarė ir toliau remti darbo partijos vyriausybės politiką.

Somalijos sukilėliai leido žurnalistam lankytis jų užimtam Ogaden provincijos Jijiga mieste. Čia jiem buvo parodyta ir daugybė Etiopijos kariuomenės paliktų tankų, autovežinių ir šaudmenų.

Izraelio vyriausybė neleido kraštutiniams nacionalistams užimti dviejų neoficialių žydų kolonijų okupuotame Jordano vakariniame krante, bet leido įsikurti kariuomenės stovykloms palapinėse.

Šveicarijos gyventojai bendru ir pagal kantonus referendumu pasisakė prieš abortų įstatymo palengvinimą. Pagal dabartinį įstatymą neštumas galės būti nutrauktas tik 2 daktaram pripažinus, kad tai sudaro pavojų moters gyvybei.

Senato daugumos vadas sen. Robert C. Byrd pareiškė, kad tvirtindamas Panamos kanalo sutartį, senatas pridės atskirus pareiškimus, smulkiau aptariančius JAV teisę naudotis kanalu ir pasiūsti ten kariuomenės kanalui saugoti.

Pagal sen. Frank Church duotą pažadą Kuba leido išvykti į JAV 29 amerikiečių ir 26 jų kubiečiams giminėm.

Olandijos policija susišaudė su V. Vokietijos labiausiai ieškomo teroristu Knut Folberts ir jį sulaukė.

Prieš Tailando karalių Phumiphol Aduldet ir jo žmoną buvo pasikėsinta, bet jie išliko sveiki.

Olandijos 7 mokyklų teroristai, prieš kurį laiką pagrobę traukinį ir mokyklą, buvo nubausti kalėti nuo 6 iki 9 m.

Sri Lanka numato pakeisti valdymosi sistemą iš parlamentinės į Prancūzijos tipo prezidentinę sistemą.

“ŠNIPŲ” MEDŽIOJIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

5. ALP (Australian Labour Party) ir ACTU (Australian Council of Trade Unions) pirmininkas B. Hawke prileidžia galimybę, kad Whitlam CIA akimis buvęs nepatikimas; todėl CIA galėjusi prisidėti prie jo nušalinimo.

6. V. Marchetti tvirtinimu, CIA per 10 metų finansavusi Liberal-C.Party (dabartines vyriausybines partijas). CIA pinigai buvę naudojami sudiskredituoti ALP. Politinės partijos buvusios finansuojamos per multinacionalines bendroves, per įvairius fondus, o kartais ir tiesiog.

7. CIA turinti savo agentus JAV ambasadoje ir dar apie 30 už jos. Philip Agee tariamas agentas JAV ambasadoje suminėjo pavardėmis.

8. CIA mokėjusi pinigų kai kuriom Australijos bažnyčiom. Ph. Agee pareiškimu, 1950 CIA išmokėjusi unijom apie 7000 svarų, Katalikų Soc. Studijų judėjimui irgi apie 7000 svarų. Ši pastaroji organizacija veikianči drauge su National Civic Council.

9. CIA veikla siekianti 1947 — bankų nacionalizacijos mėginimus, Chifley (ALP) vyriausybės pralaimėjimus ir t.t.

10. Buv. Whitlam vyriausybės ministeris Clyde Cameron, vesdamas painiais keliais, priėjęs prie to, kad jau 1951 dabartinis gen. gubernatorius, kuris 1975 lapkričio 11 nušalino Whitlam vyriausybę, turėjęs ryšius su CIA.

11. CIA finansiškai rėmusi tarptautinę juristų organizaciją, Amnesty International.

Ir t.t. Čia tik dalis tų nusikaltimų, kuriuos CIA vien Australijoje esanti padarius.

Visas šis “šnipų” medžiojimo įkarštis, jei bent dalis tų kaltinimų pasitvirtintų, galėtų turėti nepageidautinų pasekmių JAV-Australijos sąjunginiam santykiui, o viduj — Australijos politinių vadų patikimumui.

Viso įkarščio eigoj daugiausia

Kinija nutarė suauksti mokslininkų konferenciją, suteikti jiems didesnę laisvę ir skirti daugiau pinigų tyrimam vykdyti, nes iki 2000 m. Kinija turinti būti sumoderninta.

Sovietų disidentas psichiatras Ernest Axelrod buvo areštuotas už palaikymą santykių su Ščaranskiu ir parazitizmą.

R. Vokietijos ambasada Maskvoje pradėjo platinti brošiūrą, kur JAV yra kaltinamos dėl žmogaus teisių pažeidinėjimo, rasinės diskriminacijos, genocido Vietname ir kad konstitucija negarantuoja žmogaus teisių į darbą.

Mokslininkai priėję išvados, kad pasaulio žvaigždžių sistema nesanti begalinė ir kad per tam tikrą laiką gali subyrėti.

Amerikos Simon and Schuster leidykla numato išleisti necenzūruotų sovietinių autorių parašytą knygą su paties Brežnevo įžanga “Leonid Brežnev: jo gyvenimo lapai”.

ugnį kurstė ALP ir jos vadas, buv. min. pirm. G. Whitlam (dabar opozicijos vadas), kairiosios grupės ir asmenys, kurie seniai puoselėja Amerikai neapykantą ir aukština Sov. Sąjungą. Tą ugnį sumažinti ar net visai užpūsti stengiasi dabartinis min. pirm. M. Fraser, jo partijos nariai ir nuosaikiosios grupės.

G. Whitlam parlamente reikalauja vadinamosios Royal Commission, kurios uždavinys būtų tirti CIA ir kitų svetimų agentų veiklą. Jis lankėsi pas naujai paskirtą JAV ambasadorių, prašė perduoti atitinkamą pareiškimą prez. J. Carteriui.

Min. pirm. M. Fraser, atsakydamas parlamente į opozicijos reikalavimus sudaryti Royal Commission, pareiškė, kad Australija turi su JAV gynybos ryšius, naudojasi bendrais įrengimais, keičiasi informacijomis ir gali prie jų prieiti. Dėl CIA veiklos — kaltintojai remiasi nepatikimais pareiškimais, teisme duotais kaltinamo sunkiu nusikaltimu asmens. CIA nėra kenksminga Australijai. Tuo reikalu jis gavęs iš prezidento J. Carter užtikrinimą, kad nei JAV vyriausybė, nei jos organai nėra įmaišyti į nelegalią veiklą Australijoje.

Vis dėlto šis “šnipų” ieškojimo įkarštis neatslūgo, tik kiek apsilpo. Visokios kairiosios jėgos naudojasi proga surinkti visa, ką tik jos nuo seniai yra radusios. Geresnę progą teršti Ameriką ir skaldyti savo visuomenę sunku rasti. Pagrindinis jų tikslas — daryti visa, kad JAV bazės būtų visiškai iš Australijos pašalintos. Vieno

FLORIDOS LIETUVIAI

LB Palm Beach County apylinkės parėmė švietimo Tarybą ir spaudą

LB Palm Beach County apylinkės valdyba rugsėjo 24 svarstė eilę bendruomeniškų klausimų. Valdyba, vykdydama šių metų pradžioje sutartą tarporganizacinį veikimo planą, nutarė suruošti nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą, kuris susidės iš dviejų dalių:

Gruodžio 4 kun. A. Senkus aukos mišias St. Paul of the Cross katalikų bažnyčioje. Per pamaldas giedos solistė O. Jameikienė-Blandytė.

Gruodžio 11 minėjimas vyks Juno Beach, Fla., Howard Johnson motelio pobūvių salėj. Minėjimo dalyviai bus vaišinami priešpiečiais. Po vaišių bus paskaita. Po paskaitos svečiai bus pakviesti į šalimais esančią A. Petrikonio meno kūrinių galeriją, kurioje dailininkas atidarys savo kūrinių parodą. LB apylinkė sutiko šią parodą globoti.

Į šią šventę kviečiami lietuviai svečiai iš arti ir toli.

LB apylinkės valdyba taip pat nutarė išskirstyti pelną, gautą iš liepos 4 suruoštos gegužinės ir loterijos. Paskirta švietimo Tarybai 50 dol., lietuviškiem laikraščiui po 25 dol.: Bridges, Darbininkui, Draugui,

žymaus politinio stebėtojo manymu, Australija pati viena yra visiškai neapsigimamoj padėty ir daugiausia priklauso nuo JAV jėgų buvimo, todėl anti-CIA akcija skiečia atkirsti Australiją nuo sąjungininkų gynybinės apsaugos. Antras anti-CIA kampanijos tikslas — atvaizduoti dabartinę Australijos vyriausybę (ir jos partijas) kaip užsienio interesų diriguojamas lėles. “Lapkričio sąmokslas” (Whitlam nušalinimas) tam tinka. Gen. gubernatorius ir M. Fraser vyriausybė esą kriminalistų grupė, atsidavusi užsienio interesams, neturinti teisėto pagrindo. Visa tai tinka ALP doktrinai, kairiojo sparno spaudimui. Jei visi tie siekimai virstų tikrove, tai dabartiniam ekonomijos ir pramonės netikrume bei chaose ir esant dargi netvirtai vyriausybei — tikrai būtų pavojinga.

Antras stebėtojas mano: kaltinamą CIA tuo, ką rusai ir KGB jau daro eilę metų. Komunistų intencija — galutinai perimti vyriausybę, kaip jie padarė daugely kraštų (stebėtojas mini ir Pabaltijo respublikas). Tai gali įvykti bet kuriame krašte, kur užtektinai nerimo sukeliama streikais, pramonės sabotažu, ekonominės padėties ardyumu, infliacija. Čia svarbų vaidmenį vaidina komunistų vadovaujamų unijos. JAV intencija visa tai užkirsti.

Kas yra mažesnė blogybė iš dviejų? Ar mes norim visuomenės, grindžiamos “didžiojo brolio” koncentracijos stovyklomis ir totalitarizmu, ar norim išlaikyti sistemą, kuri, nors turinti netobulumų ir silpnybių, per neilgą Australijos savarankiško gyvenimo laikotarpį ją atvedė iki šių dienų gerovės?

J. Slavėnas

Dirvai, Pasaulio Lietuviai ir Tėviskės Žiburiam.

LB apylinkės valdybos socialinių reikalų sekcija, bendradarbiaudama su “Palm Beach Memorial Garden-Lietuvių Kapų” savininkais, lapkričio 2 tose kapinėse surengs mirusių lankymą. — A.B.

P.S. Darbininko administracija LB Palm Beach County apylinkėi nuoširdžiai dėkoja už Darbininkui skirtą auką.

LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvių radijo valandėlės balius įvyks spalio 15, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj. Meninėj programoj scenos vaizdelis, paruoštas akt. Juozo Kaributo.

A.L. Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus banketas įvyks spalio 22, šeštadienį, 7:30 val. vak. Tautinių namų salėj. Banketo metu visuomenė bus supažindinta su naująja A.L. Tautinės Sąjungos centro valdyba. Pelnas skiriamas lietuviškai spaudai parentai.

Metinis bazaras, kasmet rengiamas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, šiemet įvyks spalio 23, sekmadienį, parapijos salėse ir kieme. Numatyta įvairi programa, pasilinksminimai jauniui ir vyresniesiems, laimėjimai. Didžiajame laimėjime bus galima laimėti kelionę lėktuvu į Havajus, televizijos aparatą ir pinigines dovanas. Visas pelnas skiriamas parapijos skolom išmokėti.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro balius įvyks lapkričio 5. Programoj choro ir solo dainos.

Los Angeles Balfo skyriaus labdaros balius įvyks lapkričio 12 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj.

Lietuvos kariuomenės minėjimas šiais metais vyks lapkričio 20, sekmadienį. Bus specialios pamaldos bažnyčioj ir programa salėj.

Poeto Prano Lamberto minėjimas — akademija vyks lapkričio 26, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėj.

Solistės Birutės Dabšienės recitalis įvyks gruodžio 3 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj.

Literatūros vakaras, rengiamas Lietuvių Fronto Bičiulių, įvyks gruodžio 10 Šv. Kazimiero parapijos salėj. — L.Ž.K.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 296-5359. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvėj, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVILASKAITĖ-SELLEI, sav., “Friendly Spirits Wines & Liquors”, 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaineide, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburs, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

1977-1978 JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Ta galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

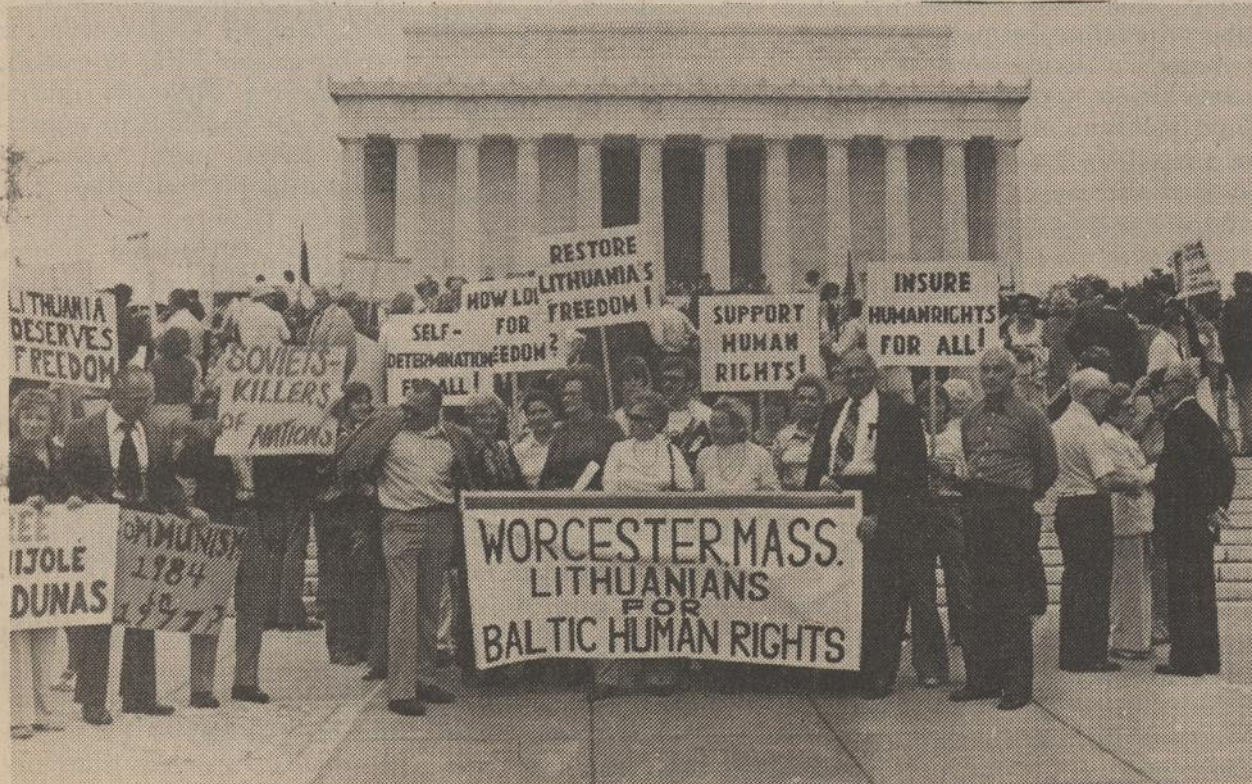
1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

1 naktis Maskvoj, 1 naktis Leningrade, 5 naktys Vilniuj

Lapkričio 20, 1977	\$640
Vasario 5, 12, 19, 26	\$659
Kovo 5	\$681
Kovo 12, 19	\$716
Kovo 26, bal. 2, 9, 16	\$746

Dėl smulkesnių informacijų teirautis agentūroj

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

Worcesterio, Mass., kolonijos lietuviai prie Lincolno paminklo pabaltiečių žygio metu.
Nuotr. E. Meilauis

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Belaukiant 1978 metų

Atrodo, kad per anksti kalbėti apie ateinančius metus. Dar tik spalio. Dar tik Balfo vajai vyksta. Dar negalvojama nei apie kalėdinius pirkinius. Tačiau tiems, kurie rūpinasi ateities veikla, ateinantieji metai jau ryškėja su savo skubiais darbais.

Ateinančiais metais bus 60 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Jei eilines nepriklausomybės šventes mes sutinkame su nemažom išskilmėm ir įdedame daug trūsio, tai ši turi būti išskirtinai paminėta. Okupantas didino ir didins priešpauą, stengdamasis ištrinti bet kokį nepriklausomųjų dienų prisiminimą. Lygiai taip pat veiks ir užsienio lietuvius, veiks per savo agentus, kad mus dar labiau skaldytų, kad mes nebūtume vieningi, kad nesugebėtume veržtis pirmyn ir vieningai reikalauti savo kraštui nepriklausomybės.

Kai žiūrime į mūsų lietuviškąją visuomenę, juk ryškiai matosi tos skaldymo, mūsų ardy-mo bangos. Kai tik norim pakilti, pasiryžti kokiam dides-niam darbui, atsiranda įvairiausių nenumatytų kliūčių. Tad reikia laukti, kad ir 1978 metais toks visuomenės kiršinimas, ar-dymas bus didesnis nei pra-eity, nes okupantai pasistengs, kad mes nesugyvendami, tarp savęs nesutinkdami, kuo mažiau-siai prisimintume Lietuvos ne-priklausomybę.

Tačiau tikėjim, praėjom pro didelius pavojus, praeisim ir pro šį. Jei tik parodysim blai-vios išminties, tai tikrai mūsų niekas nei suskaldys, nei įveiks.

Iš savo pusės jau dabar tu-rim rengtis tam minėjimui, kad jis išjudintų visas mūsų koloni-jas. Svarbiausia, įtraukim jaunimą, rašykim laiškus savo kong-resmanam, senatoriam, valsty-bių gubernatoriui. O laiškus lengvai gali rašyti mūsų jaunimas. Visur eikim ir belskim, visur priminkim neteisę ir

okupaciją, žmogaus teisių laužy-mą.

Jau dabar parenkim specialias radijo programas. Tai Liet. Bendruomenės tiesioginis dar-bas. Tos programos turi būti pritaikytos šiai sukakčiai ir kuo plačiausiai išsiuntinėtoms, nuneš-tos į radijo stotis, kad jas panau-dotų. Savo pastangomis pasie-kim kuo daugiausia amerikiečių, kad jie mūs išgirstų ir mus pri-simintų.

Paminėkim šią šventę pras-mingiau ir savo tarpe — lietu-viškose mokyklose, draugijose. Parūpinkim gerų lietuviškų dai-nų, įvairių konkursų, kurie at-skleistų mūsų šventės prasmę.

Būtų labai prasminga, kad di-džiosios draugijos skelbtų nau-jus konkursus, skirtus šiai nepri-klausomybės šventei atžymėti. Tai gali būti dainų, eilių kon-kursai, kokių specialių parodų konkursai.

New Yorke jau aštuonetą me-tų buvo surengiama dailės pa-roda Vasario 16 šventės proga. Šiemet dar nieko negirdėti, kad tokia paroda jau rengiama. Ne-gi šiais sukaktuviniais metais su-pasuos rengėjai, kai tokia paroda turėtų būti ir didesnė, ir geres-nė, ir išsklimesnė. Laukiam New Yorke parodos, laukiam tokios parodos Chicagoj ir kituo-se miestuose.

Kitais metais yra dainų šven-tė. Kai New Yorke vyko muzi-kų seimas, visi buvo nustebini-ti, kad tokia maža reklama, toks mažas pasirošimas. Net gaidos kitur nentusiųstos. O kaip chorai išmoks? Tad reikia sukrusti vi-siem rengėjams. Sukrusti dabar, reikia pasiekti chorus ir juos kvieisti, raginti, skatinti, kad jie išmokytų repertuarą. Tik tokiu būdu bus galima bent dalimi atgauti prarastą laiką ir geriau pasirengti dainų šventei. Ir toji dainų šventė ar neįjungtina su mūsų nepriklausomybės neei-line sukaktimi.

Po kratos mano bute majoras Laščenko grįžo tik su senų lie-tuviškų žurnalų komplektais. Kaip vėliau pasakojo šeima, ma-joras labai piktinosi mano kam-baryje kabojusiu žemėlapiu (iš-leistu Liaudies Lenkijoje), ku-riame pavaizduota 16-to am-žiaus Lietuva. Kaip esą galima tokį žemėlapią rodyti mokiniams?

Laikino arešto kameroje (KPZ) visada atsiranda panašaus liki-mo suimtyjų, kažkas turįs gali-mybę susisiekti su pasauliu už grotų ir esąs pasirošęs tau pa-dėti. Pasakojimais apie tavęs laukiančias bausmes, apie pasi-priešinimo valdžiai beprasmis-kumą, apie galimybę išlaisvinti (jeigu būsi nuolankus ir bend-radarbiausiu su jais). Kaip taisyklė — šie žmonės pirmomis sun-kiausiomis kalinimo dienomis stengiasi išaiškinti tai, kas nepa-vyko tardytojui. Su manimi "at-sitiktinai" pateko vienas iš Vil-niaus gamyklų tiekimo skyriaus viršininko pavaduotojas J. Že-maitis, kurio vaikystės draugas buvo ne kas kitas, o KGB pul-kininkas Dušanskis. Kadangi nepasidaviau "tiekėjo" įkalba-mas, po poros dienų už manęs užsitraukė Lukiškių kalėjimo vartai. Aštuonių kv. metų kame-roje buvome šešiese. Mano nau-jieji draugai — žmogžudžiai, plėšikai, kišenvagiai, protiškai atsilikę vaikinai. Nuo makorkos dūmų ir išvietės kvapų buvo ne-pakeliamai tvanku. Sriuba iš džiovintų bulvių ir sūdytų pa-

TERLECKO KANČIOS KELIAS

midorų (maitinimui 9 rb. į mė-nesį). Po kelių dienų mane per-vedė į kitą panašią kamerą. Tai daroma taip pat su tikslu, ka-dangi apie tą, kuris dažnai mė-tomas po kameras, greitai pa-sklinda gandai, kad jis "stu-kačius" (užverbuotas agentas). Tokius paprastai kaliniai už-muša.

KGB įgaliotinis Lukiškėse majoras Strelčenja, įėjęs į kame-rą, kreipėsi ir mane kaip į seną pažįstamą, nors jį mačiau pirmą kartą. Už ryšį su "kumu" (sau-gumo įgaliotiniu) kaliniai taip pat mane galėjo užmušti. Visos naujienos demoralizuojančios. Čemodanų vagis A. Gorielovas tikino, kad "Izvestijose" skaitės apie akademiko Sacharovo mir-tį... Tačiau čia pat esąs vagis Lionius prisiminė, kad jis šį Gorielovą matęs Vilniaus stotyje milicijos karininko uniformoje.

Gavau naują tardytoją vyr. leit. Vasiliauską, kuris labai stengėsi apiforminti stambią kri-minalinę bylą, tačiau jokių įro-dymų, neskaitant tų dviejų eks-peditorių parodymų, nebuvo. Kreipiausi į Vilniaus m. proku-rorą pil. Topol, prašydamas leis-ti susitikti su savo advokatu. Ga-vau neigiamą atsakymą, nes esu suaugęs, ne aklas ir todėl su ad-vokatu galiu pasimatyti tik tar-dymui pasibaigus. Tardytojas pasiuntė mano bylą psichiatrų komisijai, kartu pervesdamas

mane pas 15 m. nuteistą afe-ristą Borisą Bernšteiną. Tas, ap-simetęs teisininku, įtikinėjo ma-ne, kad aš žūsiu psichiatrinės kalėjimo ligoninės rūsiuose. Nors birželio 12 komisija pripa-žino mane sveiku, rugsėjo 4 aš buvau patalpintas į 379 ka-lėjimo psichiatrinės ligoninės kamerą. Sunku žodžiais išreikšti jos gyventojų kančias ir atmo-sferą. Anicetas Skarulis, Vaclo-vas Strupinskas, Jonas Liubartas, Petras Ivanauskas — labai nelai-mingi. Vienas dainuoja, kitas meldžiasi, trečias išvietėje ieško valgyti... Visi jie verkia nuo skaudžių aminazino injekcijų, kuriomis gydo juos tris kartus į dieną. Aminazinu "gydo" ir Va-lių Šaltį, kuris tik apsimeta li-goniu. Liūdna jo šeimos istori-ja: tėvų komunistų, sušaudė vo-kiečiai. Šalia nužudytų tėvo prie medžio pririšo vyriausią sūnų, kuris per naktį išprotėjo. Moti-na antrą kartą ištekojo — ir štai jos devyniolikmetis sūnus Va-lius... Informatoriai kamero-se ir besiklausantieji koridoriuose seniai praneša kalėjimo admi-nistracijai, kad Valius vaidina beprotį. Niekam nepaslapstis, kad viršininkai kalinių elgesį gali stebėti taip pat iš televizi-jos punktų. Tai kodėl jį kanki-ni aminazinu?

Laikas nuo laiko kamerą ap-lankydamas gyd. Strimaitienė. Jos akys nieko kito negalėjai paste-

bėti, kaip tik degančią neapy-kantą savo pacientams. Ne vel-tui vienas kalins, papuolęs čia už lapelių platinimą Panevė-zio mieste, įtikinėjo mane, kad šios ligoninės psichiatrai patys yra sunkūs ligoniniai. Tik jie gy-dosi ne aminazinu...

Iš psichiatrinės ligoninės, kaip paprastai, į tardymą neve-da. Bet tardytojas Vasiliauskas, norėdamas padidinti spaudimą, laikė tikslinga mane iškviesti ir pranešti, kad mano žmona po operacijos yra beviltiškoje būk-lėje, kad vaikai vieni, kad mane įtaria šizofrenija ir kad mano by-lai surasti nauji įkalčiai. Tuo pa-čiu laiku tardytojas Vilniuje pa-leido gaudą, kad aš psichiatri-nėje ligoninėje.

Saugumiečiai įtikinėjo žmoną, kad manęs laukia didelė baus-mė, ir būtų geriausia išeiti, kad jinai patvirtintų mane esant psi-chiškai nenormaliu! Žmonos at-sakymas — du protestai.

Spalio 8 dieną mane iššaukė gydanti gyd. Senionienė. Prieš pradedant pokalbį, gydytoja man davė kažkokią tabletę. Ji domėjosi tikimai mano politinėmis pažiūromis ir pateikdavo tokius klausimus, kuriuos galėtų duoti tik KGB darbuotojas. Išleidama pareiškė, kad reiksia iki pavasa-rio "svečiuotis" šioje ligoninėje. Vienok po 4 dienų nelaukiai mane iššaukė į komisiją, kuri, matomai, buvo sudaryta patvir-tinti sprendimui, kad aš psichiš-kai nesveikas.

Nors man nedavė jokių kenks-mingų sveikatai medikamentų ir ekspertizės skyrė su mani-mi elgėsi pabrėžtinai manda-giai, bet aš esu įsitikinęs, kad dauguma šios ligoninės bendra-darbių gauna atlyginimą ne vien iš sveikatos apsaugos įstaigos... Šių gydytojų ranka, tur būt, ne-sudrebėtų išpildant patį niekšiš-kiausią įsakymą iš "viršaus". Jeigu žmoną nebūtų užprotesta-vusi, mane būtų išleidę su taip palaužta sveikata, su kokia grįžo iš ligoninės techn. moksł. kandi-datas Mindaugas Tamonis.

Paprastai iš gydymosios ka-meros tiesiai perveda į kalėj-i-mo tardomąjį korpusą. Mane už-darė trims dienoms į izoliatorių su išmuštais langais. Po to įmė-tė į 149 kamerą, kur sėdėjo nuolatinis psichiatrinės ligoni-nės pacientas žudikas Stasys Jo-naitis ir vienas apsimetęs ne-normaliu. Gyvenimo sąlygos buvo blogesnės negu psichiatri-

(nukelta į 4 psl.)

Palatviečių Žygio už Žmogaus Teises prezidiume rugsėjo 24 prie Lincolno paminklo Washington sėdi iš k.: senatorius R. Dole, senatorius Jack Schmitt, senatorius Pete V. Domenici, kongresmanas James J. Blanchard, senatorius Howard M. Metzenbaum, valstybės departamento atstovas Mark L. Schneider, Washingtono kardinolo atstovas. Nuotr. L. Tamošaičio

VERČIAU BŪTŲ NESAKĖS

JURGIS JANKUS

10

Laiko yra. Jeigu būtų ir netik-ri, Edis policijai liežuviu nepa-kiš. Aš nepakišau, nepakištių nė jis. Jis tik nori pažūrėti, kaip aš pats save susipančiosiu.

— Ko jis pažūrės, pats kailį kažin kur išnešęs? Nemanau, kad jis dėl smalsumo pasilikty čia, jeigu teisybė šnekėjo.

— Kodėl nepažūrėti iš kitur? Yra radijas, yra laikraščiai. Hildė geriau žino, kas dedasi Vokietijoj, negu čia Amerikoj.

Man topterejo galvon paimti porą ar trejetą šimtinių, nunešti į policiją ir pasakyti, kad radau gatvėj, bet ir vėl tuoj padėjau į šalį. Jie gali įtarti, pasakyti, kad pusmetį neva ieškos savini-ninko, o tave paseks, ar nepalei-si kur daugiau. Ne, jau verčiau toliau nuo policijos. Gal kaip nors kitaip. Gal paimti iš vieno banko keletą šimtinių, įmaišyti tų ir mėginti padėti į kitą. Jeigu praeis, bus tikri; jeigu ne, pasakysi, kad gavai iš banko. Bet kas tikės? Jeigu ir neprisi-kabins, tai seks ne banką, bet tave. Banke netikra šimtinė negali pralįsti. Ypač dar visiškai naujutėlė.

Petras dar patraukė dūmą ir per porą pirštų cigaro galą padė-jo ant peleninės krašto.

— Cigaras ne cigaretė, — pa-sakė. — Jo negalima patrinti į peleninės dugną, kad užgęstų. Negarbinga. Nurūkyk, kiek pa-tinka skoniui, kol dūmas vėsus, o kai pajunti, karštis ima gulti gomurį, padėk, ir pats savo mir-tinumiršta. Sutrintas palei-džia smalkes, o taip miršta skleidamas tą patį, vienodą, ge-ro skonio aromatą.

Ir tada staiga atėjo mintis.

— Pabandyk tą senį, per kurį gauni cigarus. Nieko nesakyk, tik užmokėk jam tom šimtinėm. Jo nenusitebinsi. Aš uoste užuo-džiu, kad per jo rankas pereina visokių pinigų. Jeigu ne per jo, tai per tų, kurie cigarus pri-statō. Jeigu bus negerai, tokie ne-bėgs skysti, tik patį ispės, kad su tokių šimtinių šaltiniu bū-tum atsargus, ir bus viskas. Bent aš taip manau, o pats jį geriau pažįsti. Tik dėl visa ko, pirmą šimtinę paleidęs, kitą taip atvi-rai nelaikyti. Dėl atsargos. Manau, jeigu ji būtų padirbta

ir kaip nors nueitų ne ten, kur reikia.

O pats vienas galvojau, kad paprašys mane paimti pasaugoti, nes kas seną pensininką gali į-tarti krūvą pinigų laikantį. Net sumečiau, kur galėčiau padėti, lais. Būčiau pasakęs, jog žmogus atėjo ir padavė, kad sunaudo-čiau geram reikalui. Jie būtų radę, kaip išaiškinti, ko vertas visas tas pasipūtęs vokas, bet da-bar po laiko. Petras net į namus vėl nebesikviečia. Kai nori pasišnekti, vis pasima į resto-raną. Ir sąskaitos niekada nemo-ka šimtine. Vis atskaito senais, suvalkiotais, ir aš suprantu, kad jų man nė priminti nebenori.

Juk tiek daug su jomis galima padaryti, nors tik ir apie na-mas. Sykį užėjo kvailumas pa-klausti, ar laiptus ligi upės jau padarė ir laivą ar jau nusipirko, bet tai būtų lyg pasisilnymas už-eiti. Dažnai pagalvoju nueiti anapus upės ir pažūrėti į tą kraštą, bet vėl susilaikau. Ne-verta. Kai padarys laiptus ir nu-sipirks laivą, gal ir pats pasi-kviečia. Gal tada ir užsiminsiu. Gal... Bet kai dėl to nieko pus-naktį prasivartau lovoje nesu-merkdamas akių, žinau, jog bū-tų buvę daug geriau, jeigu būtų neparodęs ir nepasakęs. Man tikrai būtų daug geriau ir svei-liau, o kaip būtų jam, tai jo reikalas. Galėtų vartytis ant šim-tinių, galėtų prakaituoti iš bai-mės, kas atsitiks, jeigu kas nors netyčia užeis, gal net pati Hildė. Nueis ko nusipirkti, o šimtinė

— Gal ir gerai. Manau, kad seniu Margoliu galima patikėti. Manau...

Sudėjo atgal į voką tą porą mano išimty šimtinį, užlenkė ir vėl įdėjo į stalčių.

— Manau, kad ir tiems laiki-nai turiu gerą vietą. Niekam net į galvą neateis, — pridėjo.

Norėjau pasakyti, ar ne po tais pačiais laiptais, kur Edis buvo pakikęs, bet susilaikiau. Ir vė-liau, kai susitikdavom, prisiver-čiau nepaklausti, kaip viskas iš-ėjo. Tur būt, gerai, kad ir jis nė-puse žodeliu neprisaratė. Kitaip būtų pasiskundęs į kokią bėdą Edis norėjo įklampinti. Ir kai

naktį užgula nemiga, kartu su ja ima gulti ir apmaudas, kam ne-paėmiau viso voko, kai Petras nebežinojo, ką su juo daryti. Bū-čiau paėmęs, nuvežęs į Lietuvų fondą ar kuriam vienuolynui, kuris rūpinasi lietuviškais reika-lais. Būčiau pasakęs, jog žmogus atėjo ir padavė, kad sunaudo-čiau geram reikalui. Jie būtų radę, kaip išaiškinti, ko vertas visas tas pasipūtęs vokas, bet da-bar po laiko. Petras net į namus vėl nebesikviečia. Kai nori pasišnekti, vis pasima į resto-raną. Ir sąskaitos niekada nemo-ka šimtine. Vis atskaito senais, suvalkiotais, ir aš suprantu, kad jų man nė priminti nebenori.

Juk tiek daug su jomis galima padaryti, nors tik ir apie na-mas. Sykį užėjo kvailumas pa-klausti, ar laiptus ligi upės jau padarė ir laivą ar jau nusipirko, bet tai būtų lyg pasisilnymas už-eiti. Dažnai pagalvoju nueiti anapus upės ir pažūrėti į tą kraštą, bet vėl susilaikau. Ne-verta. Kai padarys laiptus ir nu-sipirks laivą, gal ir pats pasi-kviečia. Gal tada ir užsiminsiu. Gal... Bet kai dėl to nieko pus-naktį prasivartau lovoje nesu-merkdamas akių, žinau, jog bū-tų buvę daug geriau, jeigu būtų neparodęs ir nepasakęs. Man tikrai būtų daug geriau ir svei-liau, o kaip būtų jam, tai jo reikalas. Galėtų vartytis ant šim-tinių, galėtų prakaituoti iš bai-mės, kas atsitiks, jeigu kas nors netyčia užeis, gal net pati Hildė. Nueis ko nusipirkti, o šimtinė

— Ar žinai, kad šiandien ma-no vardadienis? — pasakė pa-kelęs stikliuką.

Kai šokau sveikinti, jis tik nu-siypsojo.

— Nebėra švenčių, nebereikia nė vardadienių. Šventas Petras juk būdavo didelė diena. O ko-kio reikalo. Taip sau, iš bičiū-lystės. Nepaskambinau nė aš, nors ryšuliai naujutėlaičių šim-tinių iš galvos vis nėjo. Apvertė kaip nors, ar tebelaiško? Jeigu te-belaiko, dabar buvau pasiryžęs apversti kaip nors pats. Ir ne savo patogumui, bet kokio nors bendro darbo gerui. Porą sykių, nebegalėdamas užmigti, net sie-kiau telefoną, bet vėl susilai-kiau.

— Gerai, tai šiandien aš per-ku, — pašokau.

— Nė velnio tu neperki, — atvertė. — Aš pasikviečiau, aš ir moku. Su kuo kitu begalė-čiau sugrįžti į anas dienas, jeigu ne su tavim? Už jokių pinigų negalėčiau.

bus netikra. Kad būčiau nujau-tęs, koks iš tikrųjų yra, būčiau nurijęs Margolį, tegu dar būtų paviręs savo gobšume. Kam dabar turiu virti aš? Kam vis aš?

-o-

P.S.

Per pastaruosius ketverius metus Petrą tematydavau labai retai. Tiesą pasakius, nuo praei-to švento Petro nė karto nebu-vom susitikę. Tada irgi tik neti-kėtai susidūrėm gatvėje, ir jis pakvietė užėti į "Top of the Town". Užsikėlę į bene aštuo-nioliktą aukštą, susėdom prie lango ir, kol atnešė gėrimus, dairėmės į tolyn nusidriekusį miestą.

— Ar žinai, kad šiandien ma-no vardadienis? — pasakė pa-kelęs stikliuką.

Kai šokau sveikinti, jis tik nu-siypsojo.

— Nebėra švenčių, nebereikia nė vardadienių. Šventas Petras juk būdavo didelė diena. O ko-kio reikalo. Taip sau, iš bičiū-lystės. Nepaskambinau nė aš, nors ryšuliai naujutėlaičių šim-tinių iš galvos vis nėjo. Apvertė kaip nors, ar tebelaiško? Jeigu te-belaiko, dabar buvau pasiryžęs apversti kaip nors pats. Ir ne savo patogumui, bet kokio nors bendro darbo gerui. Porą sykių, nebegalėdamas užmigti, net sie-kiau telefoną, bet vėl susilai-kiau.

— Gerai, tai šiandien aš per-ku, — pašokau.

— Nė velnio tu neperki, — atvertė. — Aš pasikviečiau, aš ir moku. Su kuo kitu begalė-čiau sugrįžti į anas dienas, jeigu ne su tavim? Už jokių pinigų negalėčiau.

(Bus daugiau)

KULTŪRINIAI RENGINIAI KENNEBUNKPORTE (5)

AŠTUONI KONCERTAI

VARGONŲ KONCERTAS. LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA. PASKAITOS.

Visą laiką buvo laukiama Vasyliųnų. Jie gyvena prie Bostono. Į Kennebunkportą jiems netoli. Šiemet jie vėlinosi. Paprastai atvažiuodavo liepos gale ir tuoj griebdavosi muzikinės veiklos. Pirmiausia iš vasarotojų suorganizuodavo chorą ir surengdavo viešą choro koncertą. Visada būdavo jų vienas vargonų koncertas, kurį atlikdavo Vytenis M. Vasyliūnas, ir vienas smuiko ar kamerinės muzikos koncertas. Elena Vasyliūnienė buvo komentatorė šių muzikinių renginių.

Šiemet jie pasivėlino, nes jų sūnus, dr. Vytenis M. Vasyliūnas, tolimųjų erdvių fizikas, dabar dirba Max Planko institute Vokietijoje. Iš ten jis atskrido tik rugpjūčio antrą savaitę. Tuoj visa šeima ir išvyko į Kennebunkportą, į muzikos ir meno vasarvietę.

Tuo metu jau buvo įvykęs choro koncertas. Jį, kaip minėjome, surengė muzikas Julius Kazėnas iš Clevelando. Surengė savo iniciatyva, nes tą savaitę buvo susitelkę vasaroti daug choristų.

VASYLIŪNAI KOPLYČIOJE

Šiemet Vasyliųnų atvykimas sutapo su ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitė. Tą savaitę kiekvieną dieną 5 val. popiet koplyčioje būdavo mišios, kurias aukėjo prel. Vytautas Balčiūnas. Jis pasakydavo ir puikų pamokslą, gilindamas Evangelijos mintis, skleidamas dabarties krikščionio aktualijas. Mišių skaitymus atlikdavo stovyklos vadovai, kurie vienokiu ar kitokiu atžvilgiu buvo iškilūs žmonės. Tuo metu pro šoninį vitražą saulė apšviestavo galinę sieną, kur yra įmūrytas lietuviškas reljefas. Kiek subtilumo, kiek spalvinių niuansų, kiek religinės nuotaikos.

Per aukojimą ir per komunią Vytenis Vasyliūnas sugrodavo vargonais. Pradžioje jis tyliai dužgeno, paskui sustiprėdavo ir staiga nutrūkdavo. Tada įsiliedavo smuikas. Tai Izidorius Vasyliūnas grojo.

Sekmadieniais abu Vasyliūnai grodavo per 10 val. mišias, kurios skiriamos amerikiečiams, ir per lietuviškas mišias 11:30 val.

Izidorius Vasyliūnas sutūrė ir choralę, kuris giedoję tik koplyčioje. Giedoję net rečiau girdimas giesmes.

VARGONŲ KONCERTAS

Vasyliųnų muzikinė veikla prasidėjo vargonų koncertu, kurį atliko Vytenis M. Vasyliūnas. Tas koncertas buvo rugpjūčio 13, šeštadienį, 8 v.v. Tai gaudė, tiesiog drebejo visa koplyčia, kai vargonus leido pilna jėga. Ir koks puikus įspūdis.

Koncerte buvo atlikti šie kūriniai: Johann Sebastian Bach - Preljudas ir Fuga G dur, Francois Couperin - Benedictus - Elevation, Johann Sebastian Bach Sonata Nr. 2 C-moll, kuri turėjo tris dalis - Vivace, Largo, Allegro, Jeronimo Kačinskio - trumpa fantazija, Cesar Frank - Piece Heroique.

Vasyliūnas meisteris. Šioj koplyčioj jau yra grojęs ne kartą. Mėgsta groti jis ir po mišių. Ima ir sugroja kokią Bacho fugą.

LIETUVIŲ KAMERINĖS MUZIKOS KONCERTAS

Rugpjūčio 20, šeštadienį, buvo lietuvių kamerinės muzikos koncertas, kurį atliko Izidorius Vasyliūnas - smuikas, Vytenis Vasyliūnas - fortepijonas. Jie dar pasitelkė: Monika Kensta - smuikas, Basyll Chapman - klarnetas.

Pradžioj įvado žodį tarė Elena Vasyliūnienė, apibūdindama šią lietuvių kamerinę muziką ir jos autorius.

Programoj buvo du kūriniai: Kazio Viktoro Banaičio - Lietuvos idilijos - pastoralinė suita smuikui, klarnetui ir fortepijonui. Suita turėjo šias dalis -

Vasaros ryto aidai, Našlaitėlių skundas, Kaimo šokis.

Antrasis kūrinys buvo Juliaus Gaidelio - Sonata dviem smuikams ir fortepijonui. Sonata turėjo šias dalis: lento misterioso, vivace scherzando, tempo primo, allegro moderato, meno mosso, tempo primo.

K. V. Banaičio kūrinys jau girdėtas kituose lietuviškos kamerinės muzikos koncertuose. Pagauna jis savo idiliška nuotaika, kažkokiu grynai lietuvišku lyrizmu.

Juliaus Gaidelio sonata kur kas modernesnė, pilna gaivalo, nerimo. Besikalbą du smuikai nuveda į kažkokių tolius, kuriuose jauti virpančią lietuvišką sielą.

Isidorius Vasyliūnas yra tiegiog atkaklus lietuviškos muzikos puoselėtojas. Jis pats ieško lietuviškų veikalų smuikui, fortepijonui, pats juos užsako, net pats sumoka honorarus, pasi-samdo atlikėjus, kad lietuviški kūriniai išeitų į žmones. Už tai jis vertas gilių pagarbos. Ir taip šalia jau žinomų tarptautinių vardų pamažu įsitvirtina lietuviški vardai.

APIE KONCERTUS IR JŲ KŪRINIUS

Dviejų mėnesių laikotarpis buvo aštuoni koncertai, kuriuos organizavo ir atliko lietuviškos meno pajėgos. Iš jų keturi buvo solistų koncertai, vienas choro, vienas fortepijono, vienas vargonų ir vienas kamerinės muzikos.

Peržvelgę tų 8 koncertų programas, matom, kad juose buvo Mozarto 4 kūriniai, Verdi 3, Puccini - 2.

Lietuviai autoriai taip rikiuojasi: Br. Budrio 4 dainos, K.V. Banaičio 2 dainos ir suita, J. Gaidelio - 2 dainos ir sonata, V. Jakubėno - 2 dainos. Kitų autorių po vieną dainą.

DEVINTAS KONCERTAS

Buvo ir devintasis koncertas. Pro šalį keliavo The National Children' Choir iš Washingtono, D.C. Jis čia sustojo ir liepos 22 vasarvietėj surengė koncertą, kuris buvo garsintas visoj apylinkėj.

TERLECKO KANČIOS KELIAS

(atkelta iš 3 psl.)

nėje kameroje. Tikslai po mano primygtinių reikalavimų, protestų perdavė mane į 73 kamerą, kur dauguma uždarytų buvo lyg tai sveiki. Kada aš pasižiūrėjau ir stiklo šukę (vietoje veidrodžio), ir mane žiūrėjo visiškai ligotas žmogus...

Tardymai tęsėsi. Tardymams pradėjo vedžioti ir miesto milicijos skyrių ir dažnai parveždavo su lengvąja mašina, matyt, kad gaučiau progos pamatyti rudenėjantį Vilnį ir tą vaizdą galėčiau palyginti su savo gyvenimu purvinoje Lukiškių landynėje.

Kai kada leisdavo pasimatyti su broliais. Kadangi žmona sunkiai sirgo, todėl pasimatymai ir naujienos iš namų niekados nebuvo džiugios. Tuo pačiu metu tardymuose vis didino spaudimą. Tardytojas Vasiliauskas, nerasdamas mano kaltei įrodymų, stengėsi išspausiti parodymų iš liudininkų net akistatos metu. Pvz., lapkričio 2 d. jis tik po to, kai aš pareiškiau, jog išsoksiau pro langą arba persipiausiu sau venas, perrašė protokolą, kur buvo neteisingai užrašyti liudytojo G. Matveikos parodymai. Kadangi aš nepasirašinėjau protokoly, jis pradėjo apiforminti akistatas, kurių iš viso nebuvo.

Teismo metu gynėjas reikalavo išteisinti mane, nes kaltė nebuvo įrodyta. Tačiau vis vien nuteisė vinerius metus kalėti. Daugiau "išspausiti" negalėjo. Reikia pripažinti, kad šią dieną

Chorą sudaro vaikai. Suburtas jis panašiai kaip Regensburgo vaikų choras, kaip Vienos berniukų choras. Choras 1973 keliavo į Europą ir giedoję Velykų rytą per popiežiaus mišias Romoje. Tai buvo pirmas amerikiečių choras, giedojęs per popiežiaus pamaldas Šv. Petro bazilikoje. Paskui giedoję Reimse, Notre Dame katedroj Paryžiuje, Westminster Abbey, St. Martin-in-the Fields Londone.

Choras yra pasaulinio garso, ir jo pasirodymas šioj muzikos ir meno vasarvietėj dar labiau pakėlė šios vietovės reputaciją. Vaikų chorui labai patiko ši viešnagė egzotiškoj aplinkoj - vasarviečių mieste vienuolyno aplinkoj. Choras ir kitais metais atvažiuoja čia koncertuoti. Atvyksta jie liepos viduryje, apie liepos 17.

PASKAITOS

Prisimintinos ir paskaitos. Liepos 16 dail. V. Vizgirda rodė skaidres ir kalbėjo apie dabarties lietuvių meną. Liepos 19 Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, kalbėjo filosofiniais-religiniais klausimais, paliesdamas šio laiko aktualijas.

Liepos 27 dr. Petras Vileišis kalbėjo apie Lietuvį Bendruomenę ir paminėjo jos veiklos 25 metų sukaktį.

Rugpjūčio 10 dail. Kazimieras Žoromskis kalbėjo, kaip istorijos bėgyje keitėsi pažiūra į meno formas. Pradėjo nuo Egipto, graikų, romėnų, paskui per viduramžių, renesansą atėjo iki mūsų laikų. Būdinga, pats būdamas modernistas, šiem moderniem menam nepagailėjo ir kritiškų žodžių. Paskaitą paliustravo paveikslais iš knygų, kurias surado vienuolyno biblioteko-se.

BENDRA STATISTIKA

Baigdami Kennebunkporto kultūrinės veiklos apžvalgą, dar peržvelgiame tuos du vasaros atostogų mėnesius ir visa suvedam į statistiką: buvo 4 dailės parodos, 4 literatūros vakarai, 9 koncertai, 4 paskaitos.

Statistika pati parodo, kad vasara Kennebunkporte buvo tikrai turtinga ir prasminga. (p.j.)

Dail. Kazimieras Žoromskis skaito paskaitą Kennebunkporto vasarvietėj. Nuotr. Jurgio Jankaus

DIEVO BENDRIJA VISIEM

6

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

Šis vieškelis rišo Egėjo jūrą su Adrijos jūra. Persikėlus per pastarąją keltu, per Brindisi buvo galima pasiekti pietinį Via Appijos galą. Taigi šis vieškelis buvo tiesiausias kelias tarp Rytų ir Romos.

Paulius savo **Laiške filipiečiams** mini, kad filipų bendrija ištikimai jį rėmė aukomis, pradėjęs skelbti Evangeliją Europos žemyne (Fil 4 14-19). Tuo tarpu kitų miestų krikščionių bendrijos visai nenorėjo prisidėti. Sprendžiant iš šio laiško, Paulius su filipiečiais palaikė labai nuoširdžius ryšius.

Iš Filipų Paulius nukeliavo į Tesaloniką, kur jam teko patirti daug sunkumų. **1 Laiškas tesalonikiečiams** liudija jo skelbimą buvus naštų atsivertimais (1 Tes 1, 9-10). Tesalonikiečių bendrija pasižymėjo ištverme, pakeldama persekiojimą ir tapdama ištikimybės bei drąsos pavyzdžiu Makedonijos miestams šiaurėje ir Achajos miestams pietuose. Tesalonikos krikščionių persekiojimą Paulius lygina su "Dievo bažnyčiomis Judėjoje... Jūs tą patį iškentėjote nuo savo tautiečių, kaip ir jos nuo žydų" (1 Tes 2, 14-16). Suprasdamas jų

litines pažiūras ir KGB paliks mane ramybėje. Viltis nepasitvirtino. Po keleto dienų mane vėl iškviėtė milicijos kap. Deneikin, o po to leit. Ganatauskas. Jis su manim elgėsi labai grubiai. Paskutinysis pareiškė, kad jis turįs teisę 5 metus kiekvieną mėnesį išsišaukti mane "pasikalbėjimui", kad aš nesugalvočiau, pvz., pavogti iš teatro gaisrinės šlango, kur dirbau gaisrininku.

1974 m. gruodžio 2 d. aš atėjau į savo pažistamo Petro Plumpos ir jo draugų "atvirą" teismo procesą. Įleido, bet kitą dieną paprasė apliešti teismo salę.

Amerikiečių baleto trupės "Siti Centr Džofri Balet" gastrolijų dienomis, KGB nurodymu, man buvo uždrausta ateiti į darbą teatre. Tada aš atėjau kaip žiūrovas. Paskui mane sekė priešgaisrinės apsaugos viršininkas Mykolas Šližys, drausdamas man įeiti į tarnybinį bufetą išgerti bokalą alaus. Trys sekliai, vadovaujami Vilniaus teatrinių įstaigų įgaliotinio KGB vyr. leit. V. Gulbino, lydėjo mane net į tualetą.

Amerikiečiams išvažiavus, su manimi kalbėjosi minėtas pil. Šližys, kadry skryiaus viršininkė Lipšicienė ir buvęs teatro direktorius Laurušas. Teatrai man pareiškė, kad Operos ir baleto teatras - ideologinė įstaiga, lietuvių kultūros lopšys, specobjektas Nr. 1, kurio apsaugai priskirta KGB, o jis reikalauja pašalinti mane, nes aš čia per daug matau ir girdžiu.

(Bus daugiau)

sunkią padėtį ir atjausdamas jų kančias, Paulius prisirišo prie tesalonikiečių meile ir rūpesčiu. Sielodamasis jų bendrija, jis siuntė iš Atėnų savo palydovą Timotiejų, kad sužinotų sąmyčio pasekmes (1 Tes 3, 1-5). Tesalonikiečiai išliko tvirti tikėjime, ir savo laiske jiems Paulius juos guodžia ir džiaugiasi jų ištverme (1 Tes 3, 6-10).

Paulius nieko neužsimena apie savo išgyvenimus Atėnuose, bet **Apaštų darbai** 17 aprašo jo dramatišką bandymą jiems skelbti krikščionybę Areopage, Atėnų miesto aukštosios tarybos posėdyje. Atėniečiams nepatiko dvi Pauliaus skelbiamos tiesos: kad "Dievas pasaulio ir visko, kas jame, yra kūrėjas" (Apd 17, 24) ir "prisikėlimas iš numirusių" (Apd 17, 32). Jos abi buvo graikų protui nepriimtinos ir nutekėjo nuo jų, lyg vanduo nuo žąsies: "vienį ėmė tyčiotis, o kiti sakė: 'Apie tai paklausysime kitą kartą'" (Apd 17, 32). Mat, graikų kosmologijai buvo svetima Dievo Kūrėjo samprata, o "kūno" prisikėlimas netilpo jų antropologijoje.

Paulius mažai tepasako ir apie savo darbo pradžią didžiuliame, visko kupiname Korinto mieste. Patogiaj priekibę prie vakarinio Graikiją su Peleponesu jungiančios sąsmaukos pašalio, Korintas buvo turtingas dviem uostais - Lechėjumu, vakariniame, ir Kenchrėja, rytiniame sąsmaukos pašalyje. Norint išvengti pragaistingųjų srovų ir pavojingų vėjų keliaujant apie Peleponesą, laivai būdavo velkami žeme per siaurę sąsmauką nuo vieno uosto į kitą. Archeologai užtikino įpiantą kelią tarp uostų, kuriuo laivai, pakrauti ant vežimų, būdavo tempiami per sąsmauką. Korinto žydėjimo metu sirų deivės Astartės šventykla (kuriai graikai vadino Afrodite) žvelgė žemyn nuo nuostabios Akrokorinto uolos, 2000 pėdų aukštyje pietvakariuose. Kai romėnai užkariavo Korintą 146 m. pr. Kr., šventykla su tūkstančių šventųjų merginų (apeiginų prostitučių) buvo likusi tik atmintyje. Tačiau ir Pauliaus laikais Korintas buvo garsus turtais, ištvirtimu ir malonumų ieškojimu. Romėnų priežodis sako: "Nedaug kas tepasiekia Korintą!"

Apaštų darbuose 18 aprašomas Pauliaus atvykimas į Korintą ir jo darbo pradžia šiame mieste. Eilė asmenų, kuriuos mini **Apaštų darbai**, pasirodo ir Pauliaus **Laiškuose korintiečiams** bei **Laiške romiečiams**, rašytame iš Korinto. Abu šaltiniai vienas kitą papildė ir duoda patikimas istorines žinias. Svarbiau negu vardai yra minimi du įvykiai, kurie tampa atramos taškais, statant Pauliaus veiklos chronologinę schemą. Pirmasis įvykis aprašomas Apd 18, 1-3, o antrasis Apd 18, 12-17.

Korinte Paulius sutiko žydą krikščionį, kilusį iš Ponto, vardu Akvilą. Jis su savo žmona Priskile neseniai buvo atsikėlę iš

Italijos, nes imperatorius Klau-dijus ką tik buvo išleidęs įsakymą visiems išsikraustyti iš Romos (Apd 18, 2). Remiantis vėlesnių istorikų užuominomis apie šį įvykį, galima daryti išvadą, kad tai buvo 49 ar 50 m. po Kr. Spėjama, kad Svetonijus bus iškreipęs vardą "Christus" į "Chrestos" (reiškiantį "geras" arba "naudingas"), kuris jam buvo geriau žinomas. Krikščionims ėmus skelbti Kristų Romos žydams, kilo sąmyšis. Užtat Klau-dijus ir įsakė žydams išsikraustyti. Kadangi Akvila su Priskile jau buvo krikščionys Pauliui atvykus į Korintą, tikriausiai jie priėmė tikėjimą Romoje. Jie vėl grįžo į Romą, nes Paulius savo **Laiške romiečiams** juos sveikina (16, 3-4).

Kitas chronologinis inkaras yra Galijono, Achajos prokonsulo, valdymo laikotarpis. Galijonas buvo garsiojo Senekos, Nerono rūmų filosofo ir patarėjo, brolis. Delfų šventykloje (kitoje Korinto įlankos pusėje) archeologai užtikio įrašą marmure, kuris liudija Galijoną tapus Achajos prokonsulu 52-53 m. po Kr., o gal ir metais anksčiau. Jam valdant, "žydai visi kaip vienas sukilo prieš Paulių, nusitempė į teismą ir ėmė skųsti: 'Šitas žmogus įkalbinėja žmones garbinti Dievą Įstatymui priešingu būdu'" (Apd 18, 12-13). Apaštalo Pauliaus ir prokonsulo Galijono susitikimą pirmoje šešiasdešimtmetio pusėje paliudija ir pastatų likučiai iš anų laikų: bema, arba paaukštinta vieta, nuo kurios Paulius gynėsi, atvestas pas Galijoną, ir dalis akmeninės statulos su įrašu "Žydų sinagoga," kurioje, gal būt, Paulius "kalbėdavo, įtikinėdamas žydus ir graikus" (Apd 18, 4).

Paulius tik labai trumpai te-užsimena apie savo buvimą Korinte. Pasisako atėjęs "skelbti (korintiečiams) Dievo liudijimo he iškalbingais žodžiais ar išmintimi" (1 Kor 2,1). Korintiečius krikščionis apibūdina buvus ne iš "išmintingų, ... galingų, ... kilniųjų" tarpo (1 Kor 1, 26). Anot Pauliaus, "Dievas (Korinte) pasirinko, kas pasauliui atrodė kvaila, kad sugėdintų išminčius. Dievas pasirinko, kas pasauliui silpna, kad sugėdintų galingus" (1 Kor 1,27). Korintas niekuomet neišgarsėjo mokslo. Kai korintiečiai krikščionys ėmė girtis savo išmintimi, Paulius įsikarščia-vęs jiems aiškino apie tikrąją išmintį.

Pauliaus apsilankymai Korinte: ir liūdni, ir džiūgūs (2 Kor 2,1)

Pirmajame **Laiške korintiečiams** Paulius rašo, jog juos dar kartą aplankysias (1 Kor 16, 5-9). 2 Kor 2,2 jis užsimena apie tą apsilankymą "su liudiesiu". Nei kada, nei kokiomis aplinkybėmis tai įvyko, nepasakoma. 2 Kor 13, 1 Paulius rašo, kad "jau trečią kartą keliauju pas jus". Neaišku, ar tikra kelione, ar tik laišku. (Bus daugiau)

Sėkminga Liet. Fronto Bičiulių savaitė (3)

PRISIDERINTI PRIE LAIKO
REIKALAVIMŲ

Ketvirtadienį, rugpiūčio 11, labai įdomų pranešimą padarė disidentas Kęstutis Jokubynas, kalbėjęs apie okupuotos Lietuvos aktualijas. Lygiai taip pat svarbus ir įdomus buvo ir simpoziumas, skirtas Liet. Fronto Bičiulių veiklai nagrinėti. Simpoziumas buvo tos pačios dienos 8 v.v.

Simpoziumą pradėjo centro valdybos pirmininkas Juozas Ardys, trumpai supažindindamas su jo dalyviais ir svarstomąja tema. Tie dalyviai buvo: dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Damušis, Juozas Kojelis, kun. K. Pugevičius.

Liet. Fronto nueitas kelias

Pirmas kalbėjo dr. Kazys Ambrozaitis. Jo tema buvo — Lietuvių Fronto nueitas kelias.

Liet. Fronto Bičiuliai visą laiką taikėsi prie laiko reikalavimų. L. Fronto veiklos įnašą jis paskirstė į tris dešimtmečius.

Pirmasis 1950-1960. Šiame dešimtmetyje išeiviai grįžimo vilčių turėjo pakeisti ateities veiklos planavimu. Tam tikslui buvo paruošta ir išleista pilnutinės demokratijos pagrindai. Išeivijos tarpe buvo platinama mintis palaikyti gyvą valstybingumą. 1953 buvo atnaujintas „Laisvę“ žurnalo leidimas. Redagavo Juozas Brazaitis. Buvo pradėtos rengti studijų savaitės, kurių metu buvo aptariami veiklos planai. Tos studijų savaitės, jų temų nagrinėjimas, planai

CHICAGO, ILL.

LF vėjus

Jaunimo Centro kavinėje rugsejo 22 įvyko Lietuvių Fondo vadovų sukiesta spaudos konferencija. Ją pradėjo Marija Remienė.

Ji spaudos atstovams papasakojo apie rengiamą LF vėjus pokylį, kuris įvyks lapkričio 5 Jaunimo Centre. Svečiai turės progos pasigėrėti puikia programa, kurią atliks solistė Birutė Dabšienė iš Los Angeles, Calif. Bus gera vakarienė, laimės šulinys, šokių groso Neo Lituany orkestras.

Šiuo rudens vėjumi norima pagreitinti Lietuvių Fonde antro milijono sutelkimą.

Dr. Antanas Razma, LF valdybos pirmininkas, pasidžiaugė gausiu spaudos atstovų atsilankymu ir rūpestingu LF veiklos garsinimu mūsų spaudoje, kas padeda LF augti ir stiprėti. Šiuo metu Lietuvių Fondo kapitalas pasiekė vieną milijoną ir 400,000 dol. Antras milijonas bus greičiau baigtas, kaip pirmasis. Šiais metais į LF kasą įplaukė 165,000 dol. Dr. A. Razma pabrėžė, kad paskutiniaisiais metais į LF ateina jaunesni žmonės ir vis su didesniais įnašais, o vyresnieji savo įnašus nuolat didina.

Dr. C. Balukas, LF tarybos pirmininkas, papildomai papasakojo apie LF nuolatinį augimą. Iki šiol LF vadovybė kreipė didelį dėmesį į lituanistinį švietimą, skirdama nemažas sumas mokslo priemonėms, knygoms bei vadovėliams leisti. Ne užmiršti ir kiti kultūrinės veiklos barai. Susikrovus antram milijonui, Lietuvių Fondas bus pajėgus visą lietuvių kultūrinį ir švietimo darbą dar stipriau remti.

M. Remienė dar pranešė, kad vėjus pokyliui ruošti sudarytas atskiras komitetas, kuris rūpinasi sėkmingu vėjus pravedimu.

Spaudos atstovai pasisakė teigiamai, kad Lietuvių Fondas yra visų lietuvių fondas ir jį privalo remti kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi Lietuvos ateitis ir laisvė.

Visi lietuviai kviečiami į rudens vėjus pokylį su šimtinėmis ir dešimtinėmis. Svarbu, kad Lietuvių Fondas augtų ir stiprėtų.

J. Kaunas

apie ateities veiklą turėjo įtakos visai lietuviškai išeivijai.

Antrasis dešimtmėtis — 1960-1970. Tame dešimtmetyje buvo jaučiamas L. F. Bičiulių svyravimas. Buvo atsigręžta veidu į Lietuvą. Ieškota būdų padėti Lietuvos rezistencijai. Buvo įsijungta į Lietuvių Bendruomenės veiklą plačiu mastu. Įkuriamas „Laisvę“ fondas, kuris išleido kelias vertingas knygas. Tame laikotarpyje Liet. Fronto Bičiulių pastangomis įkurta Dainavos stovykla ir Lietuvių milijoninis Fondas.

Trečiasis dešimtmėtis nuo 1970 iki dabar. Dar uoliau ieškoma naujų kelių, nes daugelis dalykų jau paseno. Veidai lieka atgręžti į Lietuvą, palaikomi ryšiai su kovojančia Lietuva. Siekiama vieningos ir koordinuotos politinės veiklos. Prieš akis laukia dar daug darbų.

Į Laisvę fondas užsimojo išleisti J. Brazaičio raštus. Šis darbas eina pirmyn.

Helsinkis ir L.F. Bičiuliai

Dr. Adolfas Damušis kalbėjo apie Helsinkio konferenciją ir L.F. Bičiulių laikyseną. Prieš konferenciją amerikiečių spauda paskelbė straipsnius apie projektuojamus konferencijos nutarimus. Vienas jų nutarimų skaudžiai palietė lietuvių, — tai punktas, kuriame pasižadama respektuoti dabartines valstybių sienas. Atseit, pripažinti visus sovietų užkariavimus ir Pabaltijo užgrobinimą.

Iš kitų punktų labiausiai liėt tas, kuris kalbėjo apie žmogaus teises. Buvo pabrėžtas reikalas pripažinti žmogaus teises, sąžinės, religijos laisvę, laisvą keliauti iš vieno krašto į kitą.

Pavertiesiems buvo naudingas žmogaus teisių pabrėžimas, ypač dabar, kai prezidentas Carteris tą tylą pralaužė.

Europos valstybėse iškilo Euronukomizmas. Komunistai pabrėžia nepriklausomybę nuo Maskvos diktavimo. Tai atsitiko po Čekoslovakijos okupacijos ir Brežnevui paskelbus savo doktriną. Tai ir atvėrė akis Europos komunistams. Dauguma jų nebepasitiki Maskvos.

Liet. Fronto Bičiuliai, kaip grupė, turi registruoti rusų nusikaltimus prieš žmogaus teises, remti tas institucijas, kurios tą darbą dirba, atidenyti sovietų vaidmainystę, užtarti politinius kalinius.

Turime iškelti Helsinkio sutarimo 8 paragrafą, kuriame kalbama jau ne tik apie žmogaus teises, bet ir apie tautų apsisprendimą.

Stengtis apsaugoti tautą nuo brukamų okupantų idėjų apie plačiąją tėvynę. Iškelti savarakišką tautų bendradarbiavimą. Ugdyti tautinį solidarumą, ypač rūpintis pavergtos tėvynės prieauglio padidinimu ir skatinti tautos išsimokslinimą. Siekti socialinio teisingumo, iškelti moralės principus politikoj. Krikščioniškasis humanizmas ir krikščioniškai suprasta žmonių moralė tebūna vadovu.

Žvilgsnis į ateitį

Juozas Kojelis metė žvilgsnį į ateitį, ką kiekvienas frontininkas gali ateity padaryti.

Prieš akis yra šie konkretūs tikslai: išlaikyti Lietuvos bylą gyvą ir laimėti kuo daugiau draugų savo bylai. Suorganizuoti visuomeninių reikalų tarybą, kur jos nėra L.B.-nės apylinkėse. Remti L.B.-nė ne tik moraliai, bet ir materialiai. Įsteigti rezistencinę stipendiją jaunam žmogui už jo veiklą Lietuvos laisvinimo srityje. Paskirti premiją už Lietuvos reikalų kėlimą svetimoje spaudoje. Remti rezoliucijų sąjūdį. Liet. Fronto Bičiuliai turi pasisakyti dėl Altos ir Liet. Bendruomenės santykių, pasisakyti ir dėl Liet. Krikščionių demokratų rezoliucijų. Per daug nesižavėti iš Lietuvos atvykstančiais partorgais.

Pabaltiečių demonstracijos už žmogaus teises prie Lincolno paminklo rugpiūčio 24 Washingtonė. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIŠKOS STUDIJOS ANGLIJOJ

2

Per gyvas diskusijas buvo bandoma išsiaiškinti atskirų Lietuvos pasiuntinybių teisinius bei diplomatinis statusus.

Išreikštas rūpestis jų tęstinumu. Lietuvos žmonės nori, kad jie būtų tarptautiškai atstovaujami. Prieita išvada, kad svarbiausia yra paveikti viešąją opinią Lietuvos naudai.

Trečią paskaitą pirmadienį skaitė kun. dr. S. Matulis, MIC, iš Nottinghamo; jis kalbėjo apie Didžiosios Britanijos lietuvių. Praeitės tyrėjo uolumu surinko krūvą duomenų apie lietuvių kūrinius ir veiklą šioj saloj nuo 1856 iki šiandien. Pradžioje lietuvių glaudėsi prie lenkų. Vėliau nuo jų atsiskyrė, įsteigė savas parapijas ir draugijas, pasistatė bažnyčias. Didieji organizatoriai buvo kunigai, kurių net 12 čia dirbo. Įdomu, kad Didž. Britanijoje 1900 gyveno daugiau lietuvių (ca. 9000) nei dabar (ca. 6000).

Per II pasaulinį karą daug lietuvių buvo paimti į kariuomenę, todėl veikla apmirė. Naujų jėgų įlėjo 1947-48 iš Vokietijos atvykusių vadinamųjų DP banga. 1947 įkurta Didž. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Bendruomenė. Pradėtas leisti Didž. Britanijos Lietuvių, vėliau pasivadinęs Europos Lietuvių, įsigyta sava spaustuvė, suorganizuotas Nidos knygų klubas. 1954 įsteigta Lietuvių namų akcinė bendrovė, nupirkti namai Londone ir sodyba. Nuo 1924 Londone veikia Lietuvos pasiuntinybė.

Didž. Britanijos lietuvių kul-

Kun. dr. S. Matulis, MIC

Skaityti Kronikas

Kun. Kazimieras Pugevičius kalbėjo apie Liet. Kat. Bažnyčios Kronikas ir kitą pogrindžio spaudą. Ragino skaityti Kronikas ir į jas įsigilinti. Ragino skaityti bažnyčioje per lekcijas ir atkreipti žmonių dėmesį apie persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje. Skatino remti tuos, kurie palaiko ryšius su Lietuvos Bažnyčia ir kurie kovoja dėl žmogaus teisių.

Po šių pranešimų kilo gyvos diskusijos. Simpoziumas ir diskusijos užsitęsė dvi ir pusę valandos.

Kitame numery — stovyklos penktadienio ir šeštadienio darbai. (I.b.)

tūrinis gyvenimas gan gyvas. Be anksčiau sumintų organizacijų, dar veikia skautai, Santarvė, socialdemokratai, Lietuvos Atgimimo sąjūdis, Inžinierių sąjunga, Lietuvių rašytojų ir žurnalistų sąjungų skyriai ir kitos draugijos, chorai, sportininkai, tautinių šokių grupė, dirba keletas dailininkų. Nidos knygų klubas jau spausdina 100-ąją knygą. Dar tebeina ir seniasias Didž. Britanijos lietuvių laikraštis Išeivių Draugas, nuolat pasirodo žurnalas Šaltinis.

Pranešėją papildė Didž. Britanijos visuomenininkai.

Antradienio rytą savo mintis apie politinę sąmonę Lietuvoje ir ateities vizijas perteikė dr. A. Štomas, prieš porą metų atvykęs iš Sovietų Sąjungos. Į pagalbą jis pasikvietė ir šalia savęs pasisodino tik šiemet iš Lietuvos išleistą Tomą Venclovą.

Prelegentas pirmiausia pastebėjo, jog politinė sąmonė Lietuvoje slepiama, todėl jam teks kalbėti tik kaip liudininkui. Čia tuoj pat įsiterpė Tomas Venclova su garsiu Ameriko posakiu, kad, girdi, sovietai didžiules sumas išleidžia, besistengdami žmones priversti tylėti, ir dar didesnes eikvoja, norėdami patirti, ką jie galvoja, tačiau nei vieno, nei kito nepasiekia. Oficiali politinė sąmonė Lietuvoje nepigriji ir yra nepopuliari. Tačiau yra ja palaikančių.

Stebint politinės sąmonės raidą nepriklausomoje Lietuvoje, ryškėja dvi grupės žmonių, kurie pirmomis vietomis statė: a) nacionalinius nepriklausomybės ir b) socialinio teisingumo bei pažangumo idealus. Antrosios grupės žmonės lieti si su komunistais. Jei ir ne visi, tai daugelis jų buvo oficialios komunistinės ideologijos skelbėjai. Prie jų šliejosi kai kurių tautinių mažumų kai kurie žmonės, ypač rusų ir žydų. Po Lietuvos okupacijos 1940 naujos santvarkos palaikytojai tapo daugiausia tamsuoliai, kurie normaliomis sąlygomis neturėjo jokių vilčių aukščiau pakilti, bet sovietų buvo paskirti į prokurorų, teisėjų, kadru viršininkų ir panašias vietas. Jų grupei reikia priskirti ir negausius jaunuolius, nuoširdžiai įtikėjusius į komunizmą. Daugelis jų netruko skaudžiai nusivilti.

1944-52 Lietuvoje vykęs pilietinis karas (vėliau Venclova paskaitininką pataisė, nurodė, kad okupacinėmis sąlygomis vykusios kovų negalima vadinti pilietiniu karu) buvo dviejų politinės sąmonės sampratų susikirtimas. Laimėjo oficialioji samprata, bet kartu ji ir pralaimėjo, nes niekas ja nebetikėjo. Politinė sąmonė užsiklėdė žmonių viduje. Ir oficialios politinės sąmonės nešėjai prarado tikėjimą ja.

Įsiviešpatavo cinizmas, kuris tapo pagrindiniu elementu žmogaus sąmonės struktūroje. Degtinė pasidarė žmonių ryšiu. Jei negerai, esi priešas. Šis dėsnius vyrauja ypač aukštojo visuomenėje. Klesti grobstymo manija. Visur pastebima didžiulė rusų neapykanta. Garsus posakis — padorus rusas tai keptas ledas. Jei įvyktų revoliucija ar karas, gali tekti raminti tautą, kad ne-

Dr. A. Štomas

keršytų ir nežudytų. Dėl laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymo visi sutaria. Nuomonės išsiskiria, kalbant apie kelias jai atstatyti. Yra manančių, jog nepriklausomybės negalima pasiekti pataikaujant ir prisitaikant. Jų dauguma. Bet vis didėja gretos tų, kurie sako, kad reikia aktyviai, nors ir ne ginklu, priešintis. Šį klausimą ant peilio ašmens pastatė Kalantos susidėginimas ir po to vykusios demonstracijos 1972.

Žmonėms tėvynė trūksta žvilgsnio į globalines Lietuvos problemas. Nėra sąlygų jų svarstyti, trūksta informacijos. Čia turėtų ateiti į talką išeivija. Gerai daro ta spauda, kuri kelia būsimo Lietuvos santvarkos klausimą. Aišku, jog pati tauta nuspręš, kaip ji tvarkysis, bet projektus turėtų paruošti ir pasiūlyti išeivija.

Dr. Štomą papildė T. Venclova. Jis mano, kad sovietinis režimas silpsta, švelnėja. Anot B. Sruogos, išsigimė visi vėlniai. Partizanai 1952 ne kapituliavo, bet buvo sunaikinti. Nors esąs priešinis šalininkas (kalantininkas), bet sutinkas, kad galima dirbti sistemos viduje, tačiau darbas turi būti ištvermingas, sistemingas, išvengias demoralizacijos. Kai nėra pasipriešinimo, režimas agresyviai. Stipresnis pasipriešinimas Lietuvoje gali paskatinti valdžią daryti nuolaidų. Todėl Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų bei kitos pogrindžio spaudos leidimą, Kalandos susidėginimą, tautinių organizacijų steigimą reikia laikyti pozityviu reiškiniu.

Lietuviai labai priešinasi rusinimo pastangoms. Lietuvos žmonės labai laukia savo tautiečių iš užsienio. Svarbiausias informacijos šaltinis yra radijas. Laisvės Radijas iš Muencheno smarčiai trukdomas. Vatikano radijas šalia religinės programos turėtų duoti daugiau žinių. Daugelio lietuvių žvilgsnis krypta į Lenkiją. Iš ten daug sužinoma apie Vakarus.

(Bus daugiau)

Atsiųsta
paminėti

THE LITHUANIAN SHORT STORY: FIFTY YEARS. Selected and edited by Stepas Zobarskas. Maryland Books, Inc. New York. 1977. Jacket design by Paulius Jurkus. Kietais viršeliais. 464 psl. Kaina 12.50 dol. Leidyklos adresas: 84-39 90th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Tai lietuvių rašytojų novelių antologija. Jos aplanke pasisakoma, kad tai kūriniai tų autorių, kurie literatūros srityje labiausiai pasireiškė pirmojo šio šimtmečio pusėje. Jų čia parinkta dvidešimt devyni: Vaižgantas, Vincas Krėvė, Antanas Vienaolis, Ignas Šeinius, Jurgis Savickis, Petras Tarulis, Antanas Tulys, Juozas Grušas, Vytautas Alantas, Vincas Ramonas, Liudas Dovydėnas, Jurgis Gliuda, Jurgis Jankus, Antanas Vaičiulaitis, Pulgis Andriusis. Kazys Barėnas, Nelė Mazalaitė, Juozas Kraliauskauskas, Antanas Škėma, Stepas Zobarskas, Marius Katiliškis, Aloyzas Baronas, Julius Kaupas, Algirdas Landsbergis, Vytautė Žilinskaitė, Romualdas Lankauskas, Iechokas Meras, Kazys Almenas, Juozas Aputis.

Yra visų autorių atvaizdai ir trumpos biografijos. Kiekvieno įdėta po kūrinį. Kūrinių vertėjai: Nola M. ir Stepas Zobarskai, Algirdas Landsbergis, Albinas Baranauskas, Raphael Sealey, Danguolė Sealey, Rasa Gustaitis, Jonas Dovydėnas ir kiti.

Antologijos pradžioje išspausdintas Algirdo Landsbergio įvadas — "A Half-Century of the Lithuanian Story".

Stepas Zobarskas, šios antologijos redaktorius ir leidėjas, skaitytojams pateikęs jau daugelį gražių leidinių — vertimų į anglų kalbą, gražiai užsirekomenduoją ir šį savo darbą.

Yra knygoj ir mažų netikslumų. Pvz. A. Barono gimimo metais įvade nurodomi 1922, biografijoje — 1917; M. Katiliškio: įvade — 1920, biografijoje — 1915. Barono gimimo vieta nurodoma Biržai, o iš tikrųjų yra Vabalninkas.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. No. 15. Vertimas iš lietuviško originalo — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 15. Vertimo redaktorius — kun. Kazimieras Pugevičius. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė. 1977. Spausdino Nekalto Pradėtosios Marijos Seserys. 44 psl.

Šioj knygutėje su kun. K. Pugevičiaus introdukcija laisvajam pasauliui pateikiamas mūsų žinomos LKB Kronikos 15 numeris, okupuotoj Lietuvoje pasirodęs 1975 metais.

KUNIGŲ SEIMAS

JAV Lietuvių Kunigų Vienybės metinis seimas šiemet vyks spalio 12-13 Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne, Putnam, Conn.

Spalio 12, trečiadienį, 11 val. registracija. Po koncelebracinių mišių ir pietų brolio Pasquaiello, Tautybių Reikalų centro pirmininko, paskaita "Tautinių parapijų ateitis". Valdybos pranešimam pasibaigus, apie naujus liturginius leidinius — mišiolog, giesmyną, katekizmą ir brošiūrą — kalbės kun. V. Zakaras, kun. L. Budreckas, kun. K. Pugevičius. Po vakarienos svarstybose "Kas daroma, kad parapijos būtų gyvos ir lietuviškos" dalyvaus kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai.

Spalio 13, ketvirtadienį, 9 val. ryto svarstybose "Dvasinis atnaujinimas lietuvių parapijose" dalyvaus kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai. Po koncelebracinių mišių kun. K. Pugevičius kalbės tema "Kaip Lietuvos kovojanti Bažnyčia mus įpareigoja".

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskite:
"Ateities Aušra", 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418.
Redaguoja Rasa Razgaitienė — Tel. (212) 849-6233

ATEITININKŲ IX KONGRESAS

3

RASA RAZGAITIENĖ

Nepriklausomoje Lietuvoje Bažnyčios vadai ir katalikų masės įsijungė į plačią kultūrinę ir politinę veiklą. Sužlugus Lietuvos valstybei, Bažnyčia vėl tapo pagrindine tautinio gyvenimo institucija. Tačiau yra izoliuota nuo visuomenės. Iš jos atimtos komunikacijos ir tradicijų tęsimo priemonės. Jos svarbiausios funkcijos sunaikintos. Tokioje situacijoje pasireiškia reakcija į spaudimą; ji veikia pogrindy, ir jos stiprumas kartas nuo karto yra pasauliui parodomas. Atsiranda peticijos, susideginimai, demonstracijos, Kronika.

Tautos ir Bažnyčios ryšys mūsų laikais yra simbiotinis, kuris yra padaręs rezistencinį judėjimą masinį. Kronikos puslapiai liudija ne tik religijos, bet ir tautos neigimą. Tai yra organinis ryšys, kuris tęsis ilgą laiką. Dr. V. Vardžio nuomone, komunistui tai bus per ilgą laiką.

GYVOJI DVASIA

Simpoziumui "Gyvoji dvasia: kelias į krikščionišką atsinaujinimą" vadovavo kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Pirmasis kalbėtojas buvo prof. kun. Antanas Rubšys iš Manhattan College New York. Jis kalbėjo apie atsinaujinimo vaidmenį Evangelijoje. Pradėta su paaiskinimu, kas yra Evangelija. Ji yra ne tik knyga apie Jėzų. Apaštalui Pauliui tai yra Dievo jėga ir galybė, kuri gelbsti žmogų ir per kurią Dievas atnaujiną ir atnaujiną žmogų. Morkui Evangelija yra sudabartinimas Jėzaus tikinčiojo nerime ir kančioje. Matui ji yra Jėzaus mokyimo visuma. Lukui tai Dievo gerumas.

Atsinaujinimas reikalauja sutikimo būti atnaujintu. Tai įpareigoja mus atsakyti "taip" Dievui ir pripažinti save esant be turčių prieš Dievą. Mes turim būti ne tik atnaujinti, bet ir dalyvauti kūrinyje atnaujinime. Kristus yra istoriškai svarbi žmonijos ir kūrinyje atrama. Tikėjimas Evangelija duoda tikinčiam atramos tašką. Juo sutinkam būti atnaujintais ir dalyvauti dabartyje ateities kūrime.

Seselė Onutė Mikailaitė kalbėjo apie "Gyvosios dvasios sąjūdį". Tai buvo paskutinioji didžioji Stasio Šalkauskio idėja — liepsna. Jis jautė trūkumą tikro vidinio religinio užsidegimo išoriniame masiniame veikime. Jis norėjo Gyvosios dvasios sąjūdį taip įžiebtį, kad jis galėtų ir kitas organizacijas įkvėpti.

I šią idėją teigiamai atsiliepė ir Kuraitis, kuris taip pat jautė pas lietuvių religinę krizę. Šiai idėjai pritarė nors ir negausus, bet dvasiškai stiprus būrelis, kurių dauguma buvo dvasiškai. Buvo ieškomas "tikras kelias" šventosios Dvasios įkvėpime ir raginime nuolat atsinaujinti, "pradedant nuo savęs".

Clevelando miesto burmistras R. Perk kalba IX-tame ateitininkų kongrese. Nuotr. V. Bacevičius

Ar šis sąjūdis tapo realybe, yra sunku pasakyti. Liko kibirkštelė, kurios idėja taip greitai nemirė. Yra galimybė, kad ir dabartinė religinė rezistencija Lietuvoje yra pagrįsta šios ankščiau pasėtos sėklos augimu. Ar ši idėja yra aktuali ir prasminga? Ar ji gali pasotinti alkį? Ko mes iš viso alkstam? Ieškodami dvasinio atsinaujinimo, visuomet pradėdame su klausimais.

Simpoziume taip pat dalyvavo asmenys, kurie davė pranešimus iš organizacinės ir asmeniškos pusės apie atsinaujinimą atliktus darbus. Apie veiklą ir pergyvenimus atsinaujinimo kelyje kalbėjo Rima Gustainytė, Živilė Kliorytė, Paulius Mališka ir dr. Juozas Meškauskas.

Dr. Vytautas Vygantas dėl sveikatos reikalų asmeniškai negalėjo simpoziume dalyvauti. Tačiau savo mintis jis tą rytą telefonu išdėstė Arvydui Barzdukui, kuris jas perdavė dalyviams.

Pradžioje prelegentas mus kvietė save lyginti su mum priešingomis organizacijomis ir pažvelgti, kaip mes skirtingai reaguojam į atsinaujinimą.

Toliau buvo pristatyti čia minimi Vatikano II suvažiavimo bruožai, kurie, prelegento nuomone, sudaro dabartines sąlygas ir laikus mūsų atsinaujinimui. 1. Dievo tautos ("The People of God") apibūdinimas Bažnyčią liečiančioje konstitucijoje, iš kurio išplaukia kur kas gilesnis mūsų tikėjimo suvokimas ir visuotinumai. 2. Liturgijos atnaujinimas. Sąmoningas aktyvus vaizdingas dalyvavimas liturgijoje. 3. Vienybės atstatymas tarp visų krikščionių. 4. Žmogaus asmenybės vertės pabrėžimas pastoracijos konstitucijoje. 5. Žmogaus sąžinės vertė ir svarba, ypač ryšium su tikėjimo laisvės pareiškimu, bet ir apskritai nušviečiant žmogaus padėtį dabartiniame pasaulyje. 6. Kolegialumas ir tarpusavio priklausomumas. 7. Iš to išplaukianti dialogo vertė ir reikalingumas. 8. Pasauliečio vertė Bažnyčioje. 9. Pasauliečio apaštalavimas. 10.

Modernus, atsinaujinęs, nuolankus žvilgsnis į pasaulį.

Visa tai įmanoma gyvosios dvasios dėka. O mūsų įsijungimas į atsinaujinimo pastangas yra per liudijimą. Tai yra bene prasmingiausia pasauliečio apaštalavimo plotmė. Konkretioje pasauliečių apaštalavimo plotmėje buvo iškelti trys momentai: Kronikos svarba, lietuviškų parapijų likimas ir reorganizacinės bendruomenės motyvai.

Baigiant buvo atkreiptas dėmesys į kultūrą. Šiandien vietoj kūrinyje yra pabrėžiamas vyksmas, procesas, kuris pasidaro net svarbesnis už patį kūrinyje. Atsinaujinimo uždavinys būtų gyvąją dvasią persunkti šį procesą, o kultūros svarbą mažinti arba bent jos sąvoką keisti.

Jaunas kun. Jonas Šarauskas susidūrė su problemom savo minčių išreiškime. Kadangi buvo pasirodęs kalbėti gerokai ilgiau, nei buvo leista, prie mikrofono jis trumpino savo paskaitą. Tad minčių jis daug pabėrė, bet ne visų pilną reikšmę buvo galima kalbos metu suvokti. (Simpoziumo metu kun. Trimakas jam pažadėjo, kad kalbos tekstas bus išspausdintas "Ateity").

Kai kurios atsinaujinimo sritys, kuriose jaučiasi teigiami reiškiniai, yra didėjanti moterų veikla, psichologijos svarba, charizmatinis sąjūdis. Jaučiama, kad kai kurios sritys yra problematinės: apatija, Bažnyčios "monarchinė" valdymo sistema, biurokratinė vyksmų rinkimo sistema, popiežystės ilgumas, celibato našta dvasiškiam, mišių lankymo mažėjimas, formalios religinės instrukcijos silpnumas, moterų priėmimas kaip "antros klasės piliečių".

Antrojo dalyje kun. Šarauskas iškėlė skirtumus dvasinio atsinaujinimo sąvokoj senovėje ir dabar. Senasis dvasiškumas buvo priemonė, metodus patobulinti vidinį gyvavimą. Jis buvo transcendentinis. Naujasis dvasiškumas yra puoselėjimas šio gyvenimo. Dėmesys ne vien tik dvasios tobulybei, bet visam žmogui.

Kun. J. Šarauskas pesimistiškai nušvietė lietuvių Katalikų Bažnyčios sugebėjimus perteikti visuomenei reikšmingus atsakymus ir duoti jos gyvenimui gilesnę prasmę. Paaukimai maži, parapijos silpnėja, trūksta mūsų tarpe šių problemų iš naujos liturgijos reikšmės gilesnio nagrinėjimo.

Kun. K. Trimakas dėl laiko stokos nedavė savo komentary. Jie pasirodys "Ateity".

Po pietų mišias viešbučio salėje koncertavo vyšk. Antanas Deksnys ir daugybė dvasios vadų.

Vakare Euclid Senior High School salėje įvyko dramos "Šventasis narvas" premjera. Dramaturgas Algirdas Landsber-

gis šį veikalą specialiai paruošė šiam kongresui. Jį režisavo Darius Lapinskas. Pagrindinius vaidmenis atliko Julius Balutis, Juozas Bulevičius, Andrius Tadas Klimas, Daiva Markelytė, Aldona Rastenytė ir Laima Rastenytė. Drama išryškino šių dienų tikėjimo nepaprastus reikalavimus ir žmogaus silpnynes bei stiprumus. Reakcijos į veikalą buvo gana įvairios, bet vienas dalykas tai tikras: vaidinimas ir pastatymas davė dalyviams "karštų" temų diskusijom, palikus salę.

Sekmadienio rytą vėl anksti rinkomės į Bond Court viešbutį. Prieš pradėdant darbą, buvo galima pasižiūrėti praėjusių dienų įvykių televizijoje. Jonas Boguta filmavo kongreso eigą ant "Video Cassettes", ir rezultatai, kuriuos teko matyti dar kongreso metu, buvo tikrai įdomūs. Taip pat veikė ir pautos kioskas, kurį tvarkė "Ateities" leidykla. Ten buvo galima įsigyti įvairių knygų papigintomis kainomis. Taip pat buvo galima įsigyti specialų kongresinį leidinį, kurį suredaguavo Stasys Barzdukas.

Organizacinis posėdis prasidėjo 10 val. Buvo padaryti pranešimai apie trijų sąjungų veiklą, "Ateities" žurnalą, "Ateities" knygų leidyklą, "Ateities" Literatūros Fondą ir Ateitininkų Šalpos Fondą. Jonas Pabedinskas padarė finansinį pranešimą. Kontrolės komisijos pranešimą pateikė Jurgis Mikaila su ypatinga padėka Jonui Polikaičiui, "Ateities" žurnalo administratoriui.

Vincas Kolyčius padarė mandatų komisijos pranešimą, kuriame išaiškėjo, kad išrinkti 156 atstovai. Kadangi 19 atstovų į kongresą neatvyko, legalių atstovų buvo 137. Iš viso užsiregistravusių narių buvo 461. Konstitucinius pakeitimus pristatė Vaclovas Kleiza. Po išsiaiškinimų ir diskusijų įvyko balsavimas. Ateitininkų Federacijos valdybos kadencija, kurią buvo norima sutrumpinti į trejus metus ir dėl kurios vyko daugiasia diskusijų, pasiliko penkeriem metams. Rezoliucijų komisijos suredaguotus pasiūlymus pristatė Lilė Gražulienė.

Paskutinės mišias viešbučio didžiojoje salėje koncelebravo vyšk. Vincentas Brizgys ir kongrese dalyvaują kunigai. Tautinio meno ansamblis "Čiurlionis" giedodavo komp. Alfonso Mikulskio "Mišias už kenčiančią Lietuvą". Giedotojų palydėjo "Čiurlionio" kanklių ansamblis, vadovaujamas Onos Mikulskienės. Dirigavo komp. A. Mikulskis. Aukos buvo nešamos Federacijos vado, Tarybos ir Sąjungų atstovų. Mišios buvo nepaprastai įspūdingos.

Vyšk. Brizgys atkreipė mūsų dėmesį į krikščioniškos misijos svarbą kasdieninio gyvenimo smulkmenose. Jis sakė neieškoti Dievo dangių, nes jis yra ir čia. Mes kasdieniniuose dalykuose turėtumėm atnaujinti Kristų.

Mišių pabaigoje susirinkusius pasveikino Clevelando burmistras Ralph Perk ir vyskupas James Hickey.

Uždaramojo posėdžio garbės prezidiumą sudarė: vyšk. V. Brizgys, vyšk. A. Deksnys, K. Valiūnas, B. Našnys, kun. Leonas Zaremba, sesuo Margarita, kun. K. Pugevičius, dr. J. Meškauskas, S. Barzdukas, A. Gečys, J. Simanavičius, dr. A. Razma, M. Rudienė, dr. A. Damušis, prof. S. Spuždelis, dr. J. Pikūnas, dr. P. Jucaitis, B. Zukauskas, kun. dr. K. Bučmys, Č. Grincevičius, V. Gedgaudas, kun. dr. P. Gaida ir dr. P. Kisieličius. Buvo perskaitytas ilgas sąrašas asmenų ir organizacijų, iš kurių buvo gauti sveikinimai raštu.

Po to vyko prof. S. Šalkauskio kūrybinės premijos įteikimas. A.F. valdybos komisija, sudaryta iš Aldonos Zailskaitės, Sauliaus Griniaus, Antano Razmos, Alinos Skrupskelienės ir Česlovo Grincevičiaus, rugpjūčio 11 premiją paskyrė dr. Jonui Griniui, kuris gyvena Muenchene, Vokietijoje. 1500 dol. premija buvo perduota kun. G. Kijskui, kad jis ją persiųstų.

IX-tame ateitininkų kongrese per mišias. Iš dešinės miesto burmistras R. Perk, vyšk. A. Deksnys ir vyšk. J. Hickey ir kiti. Nuotr. V. Bacevičius

Dr. P. Kisieličius pasveikino vyšk. Brizgį jo 50 metų kunigavimo sukaktim. Publika sugiedojo "Ilgiausių metų". Vyšk. Brizgys visiems padėkojo stabtelėdamas prie jaunystės prisiminimų, kuriais jis nušvietė savo motyvus, pasirenkant kunigystės gyvenimą.

Baigiamasis žodis teko dr. Adolfui Damušii, buvusiam AF vadui. Kongreso metu buvo paliesta daug vilčių dvasinio atsinaujinimo, gyvosios dvasios ir konkrečių svarstymų plotmėse. Bet vis sustojam prie trijų tikrovių: gyvojo Dievo, paverptos

tėvynės bei laisvojo pasaulio bendruomenės egzistencijos ir veikiančio asmens. Dievo planas ir žmogaus misija susilieja dviejuose mūsų principuose: lietuviškume ir katalikiškume. Jie vienas kitą įtaigoja, ir jų derinys yra atnešęs vertingų pasiekimų mūsų tautoj. Katalikiškumo ir tautiškumo organiškai jungtis išskyla kaip stebuklas dabartiniuose sunkiuose laikuose. Toji jungtis ilgai brendo, ir jos įprasminimas buvo vertingas ateitininkijos inasas į tautos gy-

(nukelta i 9 psl.)

Trys Ateitininkų Federacijos vadai; iš k. dr. A. Damušis, dabartinis vadas dr. P. Kisieličius ir prof. dr. J. Pikūnas. Nuotr. J. Urbano

IX-OJO ATEITININKŲ KONGRESO NUTARIMAI

1. IX-asis Ateitininkų kongresas skatina ateitininkus stiprinti tiek asmenines, tiek bendras pastangas krikščioniškai atsinaujinti, nešant Kristaus dvasią į mūsų veiklą, kūrybą ir kitas gyvenimo sritis.

2. Įpareigoja kiekvieną ateitininką siekti idealo pagal šio kongreso šūkį: Liudyti Kristų ir savąją tautą. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos byloja apie sunkumus, liudijant Kristų mūsų pavergtoj tėvynėje; todėl kiekvienas ateitininkas įsipareigoja tą liudijimą pratęsti savo asmeniniame gyvenime:

a. skleisti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų faktus kitataučių tarpe;

b. skatinti lietuviškųjų parapijų klebonus, kad įvestų į liturgijos apeigas skaitymus iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų;

c. remti finansiškai ir morališkai Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą ir jos darbus.

3. Kongresas kreipia ypatingą dėmesį į pavergtoj Lietuvoje vykstantį nepaliaujamą žiaurų Katalikų Bažnyčios persekiojimą, kurio pasekmės suimama daugybė lietuvių katalikų, kaip, pvz., Nijolė Sadūnaitė, Viktoras Petkus, Antanas Terleckas ir kiti. Įpareigoja Federacijos valdybą, visus Federacijos vietinius ir kiekvieną narį dėti visas galimas pastangas, siekiant suimtųjų laisvės.

4. Skatina visus ateitininkus jungtis į Dievo Tarną arkivyskupo Jurgio Matulaičio šventųjų paskelbimo bylą:

a. pradėti savo susirinkimus malda, prašant Dievą, kad arkivysk. Jurgis Matulaitis kenčiančios Lietuvos paguodai

kuo greičiau būtų paskelbtas palaimintuoju;

b. imtis iniciatyvos šiais metais suruošti jo 50 metų mirties sukakties minėjimus tose vietovėse, kur jų nebuvo;

c. organizuoti tikinčiųjų parąšus, prašant Šv. Sostą paskubinti jo palaimintuoju paskelbimo bylą.

5. Kongresas įpareigoja Federacijos valdybą kelti mūsų pirmųjų vadų — Prano Dovydaičio ir Stasio Šalkauskio — šventumo bylos užvedimą.

6. Įpareigoja kiekvieną ateitininką prumeruoti Atietį, ją skaityti, platinti, remti ir joje bendradarbiauti, nes ji yra ateitininkijos idėjų, kūrybos ir veiklos žurnalas.

7. Įgalioja Federacijos valdybą rūpintis ateitininkų istorijos išleidimu.

8. Pritaria sumanymui įkurti ateitininkų būstinę ir archyvą ALRKF jaunimo stovyklavietėje Dainavoje.

9. Svarstė ir nutarė steigti jaunųjų ateitininkų sambūrį, kaip ketvirtąją Ateitininkų Federacijos šaką. Šio sambūrio nariai skirstomi į jaunučius (6-9 metų) ir jaunius (10-13 metų). Federacijos valdyba sudaro šiam sambūriui vadovybę.

10. Kongresas kviečia visus ateitininkus dalyvauti Pabaltiečių Žygy už Žmogaus Teises Washington, D.C., 1977 rugsėjo 24.

-0-

IX-asis Ateitininkų kongresas pasiuntė padėkos telegramą JAV prezidentui Jimmy Carter už jo aiškų ir tvirtą nusistatymą žmogaus teisių atžvilgiu. Taip pat išreikšta padėka JAV vyskupam už jų padarytą pareiškimą, ginant žmogaus teises ir religinę laisvę Rytų Europos kraštuose.

IX-tame ateitininkų kongrese per banketą programą atlieka Neringos choras, kuriam vadovauja V. Čyvaitė. Nuotr. V. Bacevičius

PALYDINT A. DARGĮ I NEW YORKĄ

Alfonsas Dargis gana sėslus: kaip sustojo Rochestery, tolimoj New Yorko pašonėj, taip ir įleido šaknis ilgiem metam. Apsistojo, bet neužsikasė. Čia atvykęs, savo originalumu tuoj išsiskyrė iš vietos dailininkų ir tapo visos Rochestery apylinkės tikrai priimtu į savo tarpą. Jo paveikslus sistemingai perka apylinkės kolekcionieriai ir paprastai meno mėgėjai.

Susipažinęs su šviesiu amerikiečiu ir pasisakęs esąs lietuvis, labai dažnai išgirsti klausimą: „Ar pažįsti Dargį“ Kai pasisakai, kad jis yra „good friend“, ne vienas pakelia antakius, kad kad kažin koks žmogelis gali būti su Dargiu „good friends“, o jis pats, kartais daktaras ar kitoks gerokai prasišokęs žmogėnas, tik vieną kitą jo paveikslą telturi, gal pas draugą yra matęs, ar tik parodose lankęsis, bet vis tiek savo žinojimui sustiprinti dažnai prideda, kad Dargis yra „real great painter“ arba kad jis yra „one of the best“.

Tas parodo, kad Dargis čia yra išėjęs toli už parapijos ribų. Ir ne pigiu pataikavimu momento nuotaikom, bet tikra savo darbų verte, tikru jų originalumu ir minties gilumu. Todėl visiškai neatsitiktine reikia laikyti ir dailininko Žiliaus pastabą. Praėjusį pavasarį jis Rochestery buvo surengęs savo darbų parodą. Po jos su dar pora žmonių nuvykom pamatyti Dargio. Visi trys labai rūpestingai apžiūrino jo darbus, bet ypatingai Žilius. Jam rūpėjo kiekviena paveikslų detalė, kiekvienas techninis niuansas. Ypač daug dėmesio kreipė į didelį spalvotos grafikos darbą, pavadintą bene laiko gimimu. Kai netoli pusiaunakčių išvykom, vienas iš kartu važiuosiu visiškai rimtai paklausė, ką Žilius galvojęs apie Dargį, ar jis vertas ko. Dailininkas valandėlę tylėjo, lyg rinkdamas žodžius ar tebedėgindamas suvesti krūvon daugybės paveikslų sukeltus įspūdžius. „Jūs čia turit didelio masto dailininką“, pagaliau pasakė ir tuoj pridėjo: „Nepamanykit, jog tą sakau todėl, kad tamstos rochesteriečiai, ar todėl, kad ką tik pas jį viešėjau; sakau tą, ką jaučiu“. Ir dar pridėjo: „Jis yra labai didelio masto dailininkas“.

Beveik tą patį yra pasakęs ir Jurgis Blekaitis. Pažiūrėjo, pažiūrėjo į sienose išrikiuotą Dargį ir prakaužė: „Kodėl likimas man pagailėjo pinigų? Sakytiau: supakuok tą visą sieną, nuo čia ligi čia“. O toj sienoj mano, tik eilinio mėgėjo, akiai buvo labai vertingų darbų.

Prieš porą metų Toronte labai panašų procesą ir pats savo akimis mačiau. Įėjo asmuo, permetė akimis sienas ir pradėjo skaičiuoti: „Prašau man tą, tą, tą...“ Žiūrėjau su nuostaba, kaip toli skaičiuos, bet po trečiojo paveikslų sustojo. Ir tas juk neįprasta, — tris paveikslus iš karto. Ir tokius, kokius, turėdamas pinigų, ir aš pats su malonumu būčiau paėmęs.

Čia Rochestery Dargis kasmet pasirodo du kartus. Sykį su savo vieno paroda, o kitą su savo studijos mokinių, kurių tarpan įdeda ir keletą savo paveikslų.

Kitur išvažiuoja kas dveji ar treji metai.

Studiją turi įsirengęs savo buto nedideliame rūsy. Rūsio erdvė nustato ir mokinių skaičių — priima tik aštuonis. Daugumas jų yra studijavę meną, su Dargiu dirba jau kelintus metus ir yra pasiekę labai gerų rezultatų. Šį pavasarį erdviose Ward galerijos salėse buvo išstatę beveik pusantro šimto gana brandžių darbų, o parodos atidarymo dieną prigužėjo gal net dveja tiek meno mėgėjų, 99% amerikiečių.

Atsimenu, nutaikęs progą, kai amžini šnekintojai kiek prasi-skirstė, temptelėjau Alfonsą už skverno praeiti pro paveikslus, daug ko pasiklausti, daug ką paprašyti paaiškinti, ypač apie atskirų mokinių labai skirtingas darbo technikas, visiškai nepa-našias, kad būtų išėjusios iš tos pačios studijos. Po pavaikščiavimo paaiškėjo, kad technikos pasirinkime jis mokinių nevaržo, priešingai — parodo visokias galimybes, o kiekvienas mokiny-s pasirenka tą darbo būdą, kuris jam techniškai parankesnis ar gal yra arčiau širdies.

Kai, perėjęs per sales ir išklauses paaiškinimų, pasakiau, jog padarytas didžiulis darbas, Dar-

gis, akimis per sienas bėgdamas, valandėlę šypsojosi, o paskum pasakė: „Taigi. Ir viskas padaryta be pašalpų ir „grantų“, viskas padaryta mažam, tamsiam rūseli“. Ir dar sykį pabrėžė: „Tamsiam rūseli“. Tada pagalvojau, kiek ir iš mažo belangio rūselio gali išeiti šviesos, kai yra potencijos tą šviesą gimdyti.

Jis nuo Kauno meno mokyklos Formos būrelio laikų ligi šiol liko ištikimas savo vidiniam šaukimui, kurį pats mėgina išsakyti, ir piešia tik tą, ką jaučia ir mato viduj savęs. Nei jo paties, nei jo mokinių darbuose neužtiksi pažįstamų upelių, miškų, medžių, jūros, laivų ar miesto gatvių. Daiktai yra, bet nepažįstami, kaip nepažįstamas pirmą kartą sutiktas žmogus. Ar gal dar teisingiau: patekęs tarp Dargio ir jo mokinių paveikslų, pasijunti, lyg būtum patekęs į pilną salę žmonių, kurių tarpe nėra vieno nerandi pažįstamo. Visi svetimi. Nėra nė vieno, kurį sutikęs galėtum prašnekinti apie vakarykščią. Nėra nei daiktų, nei peizažų, kurių vieni gyvu virpėjimu gilyn į savo erdvę trauktų, o kiti, nors ir labai išdailinti, pilni tokio negyvumo, kad tiesiai kaktą į juos atsimuštum, kaip į kietą lentą, ir nejučia nusisuktum į šalį, kaip sutikęs bedvasį žmogų, su kuriuo jokių reikalų nebenori turėti. (Bus daugiau) Jurgis Jankus

Dail. Alfonsas Dargis, išėjęs iš savo studijos, atsikvepia prieš saulę. Nuotr. Jurgio Jankaus

LITUANISTIKOS SEMINARO DARBAI IR NUOTAIKOS

ST. SANTVARAS

Jau ketveri metai, kai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centras, talkinamas PLB valdybos, surengia lituanistikos seminarą. Šiemet tasai seminaras buvo Conesus, N.Y. (maždaug valanda kelionės automobiliu iš Rochestery, N.Y., į pietvakarius), erdviuose, gražuose Dieviškojo Žodžio kunigų seminarijos rūmuose, stovinčiuose atokiai nuo didelio miesto, geltona aukso spalva spindinčiuose tiršto aukštumų žalumoj. Iš tikro, Conesus'o gamtiniai rėmai nuostabiai gražūs: sodai, vynuogynai, kažkaip čia atsiradęs Lionijonijos vietovardis, žalios kalvos, tulumose žmonių susikurti lizdai ir, iš miesto ištrūkusiam, svaiginanti ir net baugi tyluma. Tų aukštumų gilioj pakalnėj — sidabrinis Hemlocko ežeras, vienas iš tų, kurie yra vadinami Penkais pirštais. Ežero vandenį geria Rochestery gyventojai, tad maudytis jame neleidžiama. Vieną saulėtą popietę su Tėvu J. Vaišniu, SJ, keliavom apie 45 minutes ilgon pakalnėn to skaidraus ežero aplankyti. Ir nesigailėjom tą žygį atlikę — toks tikrai gražus yra tasai Hemlockas!

Seminaro dalyviai

Šiemetinių lituanistikos seminarą, kaip jau minėta, surengė PLJS-gos ryšių centras, kurio pirmininkė šiuo metu yra Rūta Nainytė-Sušinskienė. Į seminarą iš anksto užsirašė ir atvyko 29 studentai, šaunus būrys pui-

kių merginų ir vyrų — iš Illinois 11, iš Kalifornijos 7, iš Indiano 2, iš Ohio 2, po vieną iš Michigano, Washingtono, D.C., Pensilvanijos, New Jersey, Mississippi, Connecticuto ir Birutė Bačanskienė iš Pietų Amerikos, iš Urugvajaus.

Kur kiti?

Nepatogu ir nesmagu net klausimą kelti: kokios priežastys pakišo koją, kad nė vienas studentas nepasirodė iš New Yorko, Bostono ir kitų Atlanto pakrantės vietovių, kurių pašonėje lituanistikos seminaro darbai liepsnojo? Argi tose vietovėse neatsirado organizacijų ir atskirų asmenų, kurie tom studijom būtų susidomėję, pasinformavę ir „savo žemėse“ jaunus žmones būtų paskatinę seminaran vykti? Na, bet šiemetinė „byla“ jau praeit! Išskelti klausimai tegu būna ateičiai.

Seminare dėstė

Lituanistikos seminare, užtrūkusiam nuo rugpjūčio 15 iki 26, dirbo šie lektoriai: St. Barzdukas dėstė lietuvių kalbos linksnius ir stilistiką, kun. J. Vaišnys, SJ — lietuvių kalbos rašybą, sintaksę ir kultūrą, prof. dr. Antanas Klimas — lietuvių kalbos žodyno turtinimą ir lietuvių kalbos istoriją (taigi seminare dėstė net trys kalbininkai!), prof. dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė — lietuvių dailiosios prozos aspektus, St. Santvaras — lietuvių poezijos raidą prof. dr. M. Gimbutienė — lietuvių mitologiją, prof. dr. Zen. Rekašius — Lietuvos pokario istoriją.

Kaip daugeliui mūsų žinoma, visi lektoriai, mane paliekant seminaro pakraštely, yra gerai pasiruošę dėstomų dalykų žinovai, jie dėstė įdomiai, sklandžiai ir turiningai, iš tikro jaunimui pažėrdami daug vertingų žinių ir apšvietos.

Trys St. Barzduko klausimai

Seminaro siela, jei aš pajėgiau teisingai įspūdį susidaryti, buvo Stasys Barzdukas, PLB garbės pirmininkas. Kai atėjo valanda su juo skirtis, jis davė man tris klausimus, lyg ir įpareigodamas ir juos atsiliepti Darbininke. Pažadas ar skola — ne sopulys, neužgis, tad, nors ir truputį vėluodamas, pokalbį pradėdau.

— Jus kvietė lituanistikos seminarą dėstyti mūsų poezijos kūrėjus. Kokia nuotaika tokį kvietimą priėmėte?

— Nemėgstu dėstyti, kritikuoti, nemėgstu mokyti, tad praėjusį pavasarį, kai gavau Jūsų minimą kvietimą, jeigu nuotaika tuo metu buvo gera, ji bent porą dienų ėmė slinėtėti, lyg būtų kaušą degtinės išlenkusi. Iš karto suvokiau, kad įsipareigojimų našta nebus lengva, nebus ji ir medum patepta. Be to, neturėjau jokio supratimo apie savo klausytojų pomėgius, interesus ir lietuvišką apsišvietimą, nesgi nekuomet tokiom progom neteko man su jais susitikti ir susipažinti. Nepakankamai ryškios buvo ir mano uždavinio ribos. Bet ar galėjam kviečiamam jaunimui pasakyti „ne“, atsiliepti neigiamai? Atsiliepti teigiamai. Ir nūdien tikrai nesigailiu, kad išdrįsau tiek „narsumo“ parodyti.

— Kaip sekė pats darbas? Ar esate patenkintas jo vaisiais? — toliau klausia St. Barzdukas.

— Nelengva man atsakyti į pirmąjį klausimą. Jei tarčiau, kad sekėsi, tai, tikriausia, praskambėtų kaip saviliaupsė. Kriščiau į savo darbą žvelgdamas, nesunkiai suvokiū, kad šį kartą per plačiai užsimojau, pradėdamas savo kursą Mažvydo eilėmis ir jį baigdamas ok. Lietuvos poezija. Tokie amžij plotai ir įvairūs „istoriniai fonai“ neišvengiamai į mano pasakojimus įbruko paskubos ir lakoniškumo akimirky. Jei dar kada nors tektų darbą dirbti, būčiau gudrensis, stengčiausi kiek platėliau paryš-

kinti tik svarbesnius mūsų poezijos brendimo laikotarpius, tik reikšmingesniąsias sroves, pasirinkčiau autorius, kurių poetinė kūryba jau neištrinamai spindi lietuvių poezijos aukso aruode.

Į klausimą, ar esu patenkintas darbo vaisiais, man taip pat kebloka atsakymą rasti. Be abejonės, esu patenkintas! Tačiau tikrai klausytojai tikrą atsakymą galėtų duoti. Jeigu mano aiškinimai, įtaigojimai tą ar kitą poezijos laikotarpį ar atskirą autorių apibūdinti, to ar kito eilėraščio grožį atskleisti klausytojų sielose įžiebė nors kibirkstėlę pasitenkinimo ir lietuvių poezijos meilės, tai ar galėčiau būti nepatenkintas? Mano kurso klausytojų buvo užsirašę 17 studentų, tas skaičius pirmą savaitę buvo pastovus (antrą savaitę dalis seminaristų turėjo išvykti), nors visą laiką pokalbiuose apie lietuvių poeziją nestigo ir vieno kito „laisvo klausytojo“. Tokia „disciplina“ taip pat man buvo nemena paguoda.

Tikrai nuoširdžiai esu patenkintas poezijos skaitymo vakaru. Stebino ir jaudino mano klausytojų ir gera lietuvių kalbos tartis, sugebėjimai pasinerti į eilėraščio nuotaiką ir dvasią, pajusti emocijos virpėjimą, išryškinti eilėraščio vaizdingumą ir mintį. Kai kurie jų (iš tikro — dauguma) turie neabejotinų poezijos recitavimo talentus.

— Ko galėtumėte ir norėtumėte palinkėti lituanistikos seminaro ateičiai?

— Visų pirma, nesustoti ir nepasimesti pusiaukelėj ar kryžkelėj! Ir PLB-nės valdyba, seminaro darbus remdama, ir PLJS-gos ryšių centras, tas studijų savaites organizuodamas, atlieka tokį reikšmingą ir prasmingą darbą, kuris išeivių likimui ir kultūrai tegali atnešti tik pelną, tik mūsų išlikimo gaivią sėklą. Tokį tikslą matydami, seminaro darbus turėtumėm plėsti ir gilinti. Jei neklystu, iki šiol tenkintasi 30-čia seminaro lankytojų. Man regis, tas kiekis galėtų būti bent dešimtimis studentų didesnis. Jų tikrai atsirastų, jeigu tik prideramai atskirose vietovėse pasiorganizuotumėm, seminaro reikšmę ir prasmę plačiau pagarsintumėm. Kitąmet reikėtų surasti lektorių, kuris lituanistikos seminare dėstytų Lietuvos geografią ir lietuviškosios gamtos aspektus. O tai gal ir būtų seminaro darbų pagilinimas. (Bus daugiau)

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Is visur

— Vliko pirm. dr. K. J. Valiūnas ir Rezoliucijom Remti Komiteto pirm. L. Valiukas, šiam lankantis New Yorke, tarėsi Lietuvos laisvinimo reikalais. L. Valiukas pažadėjo Vlikui visą galimą talką ir paramą kovoj dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Dr. K. J. Valiūnas pareiškė pasitenkinimą Rezoliucijom Remti Komiteto darbu Lietuvos laisvės žygy. Anot dr. K. J. Valiūno, nesą jokio konflikto tarp Vliko ir Rezoliucijom Remti Komiteto atliekamų darbų. Vliko pirmininkas kviečia visus lietuvius prisidėti prie stipriųjų rezoliucijų žygio JAV Kongrese visais galimais būdais. (E)

— Senatorius R. Dole (R-Kansas) pasiuntė L. Brežnevui protesto laišką dėl Felikso Se-rebrovo, Viktoro Petkaus ir Antano Terlecko areštavimo. Senatorius primena, kad tokie žmogaus teisių pažeidimai turės būti nagrinėjami Belgrado konferencijoje šį rudenį, ir reikalauja suimtųjų greito išlaisvinimo.

— Juozas Ramanauskas, Sydney, Australija, atsiliepdamas į Tautos Fondo kvietimą tapti nariu-simtininku, atsiuntė 500 dol., kaip Tautos Fondo nario mokesť už ateinančius penkerius metus. (E)

— Dr. Petras Kisielius, Ateitininkų Federacijos vadas, Chicagos Jaunimo Centro mecenatų vardu kalbės per naujosios praplėstos kavinės atidarymo iškilmes spalio 8.

— Philadelphia, Pa. Visų ateitininkų metinė šventė vyks spalio 15-16. Kun. J. Šarkauskas spalio 15 vadovaus jaunimo pokalbiui 2 val. popiet. Šv. Andriejaus parapijos salėj. Šeštadienio vakarą Lietuvių Namuose Rudens vakaro programą atliks „Chicago's trikampis“, pagarsėjęs ateitininkų kongrese. Spalio 16 vyks iškilmingos pamaldos, į kurias kuopos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

— Sol. Violeta Rakauskaitė spalio 16 Montrealy, Aušros Vartų lietuvių parapijos salėj atliks estradinės muzikos koncertą. Solistė, neseniai atvykusi iš okupuotos Lietuvos, dabar gyvena V. Vokietijoje.

— Juozas Masilionis laikys paskaitą Pr. Naujokačio Lietuvių Literatūros istorijos 4 tomų sutiktuose spalio 15, šeštadienį, Chicagoj, Jaunimo Centro kavinėj. Rengia LB Kultūros tar-ryba.

— Los Angeles moksleiviai ateitininkai vasaros stovyklos metu visi parašė individualius laiškus savo kongresmanam arba prezidentui Carteriui, primindami rugėjo 24 Washingtonė įvyksiančias demonstracijas ir prašydami paremti baltų tautų laisvės aspiracijas.

— A. a. kun. A. Kazlauskas, MIC, mirties metinės nuo gražiai prisimintos Adelaidės rugsėjo 12. Ant jo kapo pastatytas dailus paminklas. Iškilmėse dalyvavo nemaža Australijos lietuvių klebonas kun. Pr. Vaseris. Igoninė, kaip labonas kun. Pr. Vaseris.

— Jūratė Naujalienė dirba Adelaidės Karalienės Elzbiotos ligoninėj, kaip laboratorijos vedėja. Daug kartų ji buvo gerai atžymėta. Ji veikliai reiškiasi ir Australijos lietuvių gyvenime.

— Stasio Šalkauskio vardo kūrybinės premijos mecenatai šiais metais yra daktarai: Augustinas Laucius, Romas Gineitis, Bronius Valadka, Vaclovas Šaulys, Antanas Razma ir Kazys Ambrozaitis. Visi jie sudėjo po 250 dol.

— Dr. Aleksandro Štromo paskaita „Opozicija Tarybų Sąjungoj“ buvo rugpjūčio 19 Žiurichėj, Lietuvių Bendruomenės sukvietame visų egzilų bendruomenių valdybų susirinkime. Susirinkimui pirmininkavo dr. A. Gerutis. Vietos spauda (Zuericher See-Zeitung) išspausdino paskaitos aprašymą. Laikraščiai atstovai turėjo progos pasikalbėti su dr. A. Štromu.

Lituanistikos seminaro vakaronė po Jurgio Jankaus literatūros vakaro. Gilumoje ant sofos sėdi K. Jankienė ir dr. A. Klimas. Akordeonu groja R. Polikaitis. Nuotr. Jurgio Jankaus

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Nijolė Ulėnienė, 16 Lucille Lane, Dix Hills, N.Y. 11746

Talkina Rūta Dragūnevičiūtė

MANO
ATOSTOGOS

Ši vasara man labai patiko. Aš daug kur buvau ir daug ką mačiau. Aplankiau savo tėvukus Chicagoj, stovyklavau Neringoj, Vermonte, buvau su savo teta Ocean City, Maryland, ir su tėveliais aplankėm Williamsburg, Virginia. Man buvo labai smagu.

Jonas Tauras, 3 sk.

Per mano atostogas aš pirmą kartą važiuavau į Neringą. Tai gera stovykla. Ten plaukiau ežere. Bet man menas patiko geriausiai. Po stovyklos važiuavau į Mainą. Žaidžiau tinklinį, ėjau į pajūrį, bet į baseiną šokti geriau. Po Maino važiuavau į paukštyčių ir vilkiukų stovyklą. Ten šokom ir žygiavom. Stovykloj labai smagu.

Viktorija Garbauskaitė, 4 sk.

Mano atostogos buvo labai malonios. Jas pradėjau stovykloj Neringoj. Ten buvo linksma, nes buvo daug draugų, ir mes ten daug ką darėm. Po to visa šeima skridom į Kaliforniją, kur gyvena mano pusseserės Saulė ir Rima. Kiekvieną rytą teta Birutė mum iškepė tokias plonus skanius blynus. Po to vis kur nors važiuodavom, kaip į Disneyland, Sea World, filmų studijas, kalnus, parkus. Kai grįžom namo, tai dažnai važiuodavom į pajūrį, ir tik su lietuviškais vaikais, kaip Viktorija, Penikaitė, Aleksandras, Nemickiukais, Marijošiukais. Buvo linksma, nes maudėmės, žaidėm su smėliu ir Žim Zam. Dabar jau ruduo, ir vėl prasidėjo mokykla.

Vaiva Ulėnaitė, 4 sk.

Per atostogas buvom sporto šventė. Buvom išskirstyti į keturias komandas. Aš buvau Beždžionių komandoj. Mes laimėjom antrą vietą. Man labai patinka ten žaisti minkštąsvediniu. Kai aš grįžau namo, mes dažnai važinėjom prie jūros. Po trijų savaitžių aš važiuavau į krepšinio stovyklą Kanadoj. Man ten labai patiko. Žaidėm devynias valandas kas dieną. Tada eidavom į Pop Shoppe ir valgėm vakarienę. Po vakarienos žiūrėdavom krepšinio filmus. Grįžtant iš stovyklos, mes sustojom prie Niagaros krioklio. Ten važiuovom su laivu. Sustojom Alpine Mountain, kur yra 3000 pėdų ilgio važinėjimas su "rogėmis", kurios turėjo ratukus. Grįžom namo, savaitę pailsėjom, ir vėl einam į mokyklą.

Paulius Birutis, 5 sk.

Mano atostogos buvo labai smagios. Aš daug kur važiuavau mašina, net ir lėktuvu skridau. Man labiausiai patiko Ocean City, Maryland, nes ten pagavau daug visokių įdomių žuvų. Kas dieną maudžiausi Atlante ir nudėgiau saulę. Man tikrai buvo linksma vasara.

Ricardas Tauras, 5 sk.

Kai prasidėjo atostogos, aš maniau, kad ši vasara bus tik šiaip sau, bet iš tikrųjų ji man buvo labai linksmą ir pilną džiaugsmo. Pirmas dvi savaites tvarkiausi ir rengiausi atostogom Neringoj ir Kennebunkport, Maine.

Pagaliau išvažiuovom. Nuo tada buvo vien malonumai. Neringoj aš susipažinau su daugeliu naujų draugų. Maine aš ėjau maudytis į baseiną, ėjau į pajūrį ir visą laiką buvau linksma. Gaila, kad ši vasara taip greitai praėjo, bet jau dabar pradėdau svajoti apie kitų metų vasarą.

Monika Vygantaitė, 7 sk.

Mano atostogos šią vasarą buvo labai linksmos. Pradėjau atostogauti Neringoj. Man geriausiai patiko sportas ir gaudyti gyvates. Po Neringos aš važiuavau pas savo pusbrolių. Ten labai buvo smagu. Su tėveliais važiuovom į tokią vietą, vadinamą Wakonda. Ten yra ežeras, kur galima maudytis ir meškerioti. Ten yra didelis miškas, ir yra labai gražu. Tada važiuovom į Kennebunkportą pas pranciškonus. Kiekvieną dieną aš su savo seneliu važiuovom žuvalti. Aš pagavau šešias lašišas. Kai grįžom namo, tik liko savaitė prieš mokyklą, tai dar važiuovom maudytis ir meškerioti.

Ricardas Nemickas, 5 sk.

Kai tik pasibaigė mokykla, aš pradėjau važinėti. Pirmą aš nuvažiuavau į Worcesterį lošti krepšinio už New Yorką. Tiesiai iš Worcesterio važiuavau į Neringos stovyklą. Tada grįžau namo ir daug dienų praleidau žuvaldamas. Jau vasaros galas atėjo, ir aš važiuavau į Wasaga Beach, kokias dvi valandas į šiaurę nuo Toronto. Aš tenai praleidau dvi savaites, žaisdamas krepšinį, ir tada grįžau namo ir į mokyklą.

Tadas Birutis, 8 sk.

Man labai patiko šitų metų vasaros atostogos. Tai pirmas sykis, kai nenoriu net grįžti į mokyklą.

Pirmas kelias savaites aš praleidau namuose su savo draugais. Mes žaidėm visokius žaidimus — "soccer", krepšinį ir "baseball". Po to aš važiuavau į Neringą dviem savaitėm. Man Neringoj nelabai patiko ir norėjau kuo greičiau važiuoti namo. Skaičiavau dienas...

Kai grįžau namo, likusias atostogų savaites praleidau važiuodama į kinus ir visokias pramogas. Mes važiuovom į "Great Adventure". Ten buvo labai smagu. Po to mes matėm "Holiday on Ice". Peggy Fleming gražiai čiuožė, o "Cookie Monster" buvo mano mėgiamiausias čiuožikas. Darbo dienos savaitgalį važiuovom į Catskills pas p. Garbauskus, kur prie laužo dainavom tik lietuviškas dainas ir kepėm dešreles ir "marshmallows".

Užbaigiau atostogas labai lūdnai, nes žiūrėjau televiziją, kai Vytautas Gerulaitis pralošė Forest Hills teniso rungtynes.

Rata Sperauskaitė, 8 sk.

LIETUVIŠKA MOKYKLA

Aš lankau lietuvišką mokyklą, nes noriu mokytis ne tik gramatikos, bet ir sužinoti apie savo tėvynės istoriją ir geografią. Mes išmokstame lietuviškų dainų ir šokių. Kad būtų mokiniams įdomiau, kiekvienais metais mes vaidinam vaidinimėlį. O seselė moko mus lietuviškai melstis.

Mano tėveliai mane veža į mokyklą, kad aš išmokčiau apie savo tėvynę, kurioje jie gimė. Jie nenori, kad aš pamirščiau savo kilmę. Jie nori, kad vieną dieną aš nuskrisčiau į tą gražią šalį. Iki šiol aš dar vis noriu važiuoti į Lietuvą. Visos mano mokytojos pasakoja, kaip ten gražu. Mano tėveliai parodo man nuotraukas ir močiutė pasakoja, kaip ten buvo nepriklausomybės laikais. Man kartais lietuviškoj mokykloj yra nuobodu. Daug smagiau būtų pasilikti namuose ir žiūrėti televiziją, bet mano žinios, kurias aš gaunu, yra man vertingos, ir aš jas perduosiu savo vaikams.

Ramunė Jasaitytė, 7 sk.

TIKYBA

Mane tikybos moko seselė Urbana. Mes kiekvieną pamoką kalbam apie Dievulį. Mes išmokstam apie Jėzaus gyvenimą, kur Jis gimė, gyveno ir mirė, kaip Jis mokė savo apaštalus. Seselė Urbana visą laiką sako, kad ji greit negalės mūsų mokyti ir kad reikia daug kitų seselių, bet dabar aš noriu, kad ji dar mus mokyty, nes ji yra mum labai miela ir gera.

Monika Vygantaitė, 7 sk.

ISTORIJA

Man patinka istorija. Mes mokomės, kaip lietuviai apsigindavo ir kokias pilis statydavo. Mum tas viskas tikrai įdomu. Kiekvieną kartą, prieš pradėdami istorijos pamoką, mes turim mažą patikrinimą, o po penkių pamokų didelį egzaminą.

Audrė Lukoševičiūtė, 7 sk.

DAINAVIMAS

Kas antrą šeštadienį mes mokomės dainavimo. Mūsų dainavimo mokytoja yra p. Ulėnienė. Mes dainuojam daug gražių dainų. Kartais ji padalina chorą į tris grupes, ir mes visi dainuojam dainą trim balsais. Kartais man patinka dainavimas, kartais ne. Nepatinka todėl, kad negalim gumos kramtyti, kai dainuojam, bet iš tikrųjų dainuoti patinka.

Dalia Nemickaitė, 7 sk.

TAUTINIAI ŠOKIAI

Mes turim dainas ir tautinius šokius kas antrą savaitę. Pirmiausia mes šokam. Mum reikia šokti su mergaitėmis, bet kartais mes šokam ir su berniukais. Aš kartais tingiu šokti. Po šokių mes dainuojam. Mum berniukam reikia pastatyti kėdes į eiles, o kai pabaigiam dainuoti, jas vėl reikia atgal padėti.

Jonas Žukauskas, 7 sk.

MĖGINK ŠIUOS
SAKINIUS IŠTARTI
GREITAI

Vakar debesų gausybė apdengė padangę, daugiau negu dangų dengia debesys dabar.

Geri girininkai geroj girioj gerą girą gerė, gerdami gerą girą gyrė: gera gira, gera gerti.

Sušniokštė, sušlamėjo žalios pušys šilo pusėj.

MANDAGUS BERNIUKAS

Kaip mes gražiai nusiteikę pirmą dieną Maironio lituanistinės mokyklos daržely. Nuotr. P. Bivainio

PRIEŠPIEČIAI

Man priešpiečiai yra vienas iš maloniausių dalykų lietuviškoj mokykloj. Aš tada turiu laiko pasižnekti su savo draugėmis. Monika ir aš kartais pasikeičiam savo gėrimais. Vienintelis dalykas, kas man nepatinka per priešpiečius, tai kad nėra laiko pavalgyti. Mes gauname 15 minučių pavalgyti. Per tą laiką turim pašnekti, pavalgyti ir nueiti į išvietes. Visuomet, kai skambutis suskamba, tai visi vaikai pradeda rėkti.

Laura Gudelytė, 7 sk.

PATARLĖ

"Žodis žvirbliui išlekia, jaučiu sugrįžta."

Šita patarlė paaiškina, kad žodis turi stiprią įtaką. Panaudodsim pavyzdį: Stasė nubėgo pas savo draugę ir sakė: "Ar matėi Rūtos naują suknelę, ji yra žemiau kelių ir prisiūtas didelės gražus kvalbonas?" Toliau tęsėsi naujiena apie Rūtos suknelę. Penktoji išgirdo: "Rūtos suknelė buvo žemiau kauliuko ir kvalbonas vilkosi žemė". Septintoji, netikėtai sutikusi Rūtą paklausė: "Girdėjau, kad tavo suknelė yra kaip Anglijos karalienės — net trys pažai turi nešėti uodegą".

Žmonės, kai išgirsta ką nors, tai nemoka perduoti tiksliai žinios, kaip jiems buvo papasakota iš pradžių.

Ramunė Rygelytė, 8 sk.

JUOKAI

Mažas berniukas grįžo iš mokyklos.

Berniukas: Mamyte, aš moku rašyti.

Mamyte: Kaip puiku! Ką tu parašei?

Berniukas: Iš kur aš galiu žinoti? Aš dar nemoku skaityti.

-o-

Rima: Ką tu darai?
Rūta: Rašau draugei laišką.
Rima: Bet tu nemoki rašyti.
Rūta: Tas nieko, ji nemoka skaityti.

-o-

— Prašau duoti man vaistų nuo skausmo, — prašo berniukas vaistinėj.

— O ką tau skauda?
— Kol kas nieko, bet mokytojas įrašė pastabą, tai gali skaudėti, kai pareisiu...

Dantys

— Pasakyk, Jonuk, greitai koki vieną ar du gyvulius, kurie neturėtų dantų, — klausė mokytoja.

— Mano jauniausias broliukas visada, o senelė — kai eina gulėti.

Istorikas

Vytukas: Kodėl aš neužgimiau prieš 600 metų?

Tėvelis: O iš kur tau tokia mintis atėjo į galvą?

Vytukas: Jeigu aš gyvenčiau anais laikais, man nereiktų tiek daug istorijos mokytis!

DEMONSTRACIJA
WASHINGTONE

Praeitą savaitgalį mano šeima ir aš buvom Washingtonė. Ten mes matėm daug įdomių dalykų. Matėm Baltuosius Rūmus, Washingtono paminklą.

Bet svarbiausia — mes dalyvaavom demonstracijose dėl žmogaus teisių Pabaltijo kraštuose. Demonstracijos vyko prie Lincolno paminklo.

Viskas atrodė labai įspūdingai. Buvo daug žmonių, apie 4,000.

Buvo daug plakatų. Ir pati vieta — Lincolno paminklas — buvo labai graži.

Aš padariau du plakatus. Vienas buvo — "Freedom for Lithuania Now," o kitas — "Human Rights for Baltic States", kurį pacytavo senatorius Dole savo kalboj.

Po tos demonstracijos daugelis jaunimo nužygiavo prie sovietų ambasados protestuoti, bet policija jų neprileido. Tai jie sustoję šalutinėje gatvėje ir pradėjo demonstruoti.

Man tikrai linksma, kad daug lietuvių dalyvavo. Dabar Washingtonas ir visa Amerika žino, kad mes Lietuvą mylim ir už ją kovosim, kol laimėsime.

Monika Vygantaitė, 7 skyr.

-o-

— Mamyte, aš labai užsigavau.
— Ar verkei?
— Ne, nes nieko arti nebuvo.

ŽYGIS Į
WASHINGTONĄ

Aš norėjau važiuoti į Washingtoną demonstracijom. Kai mama pasakė man, kad aš važiuosiu, aš buvau labai patenkinta.

Demonstracijos buvo prie Lincolno paminklo. Aš manau, kad buvo gera vieta tokiam žygiui, nes Lincolnas norėjo, kad visi žmonės laisvai gyventų. Ir mes norim, kad žmonės Lietuvoj galėtų laisvai pareikšti savo nuomones.

Mes stovėjom su plakatais ir klausėmės kalbų. Buvo įdomu pažiūrėti į latvių, estų tautinius kostiumus. Aš nemaniau, kad suvažiuos tiek daug jaunimo. Buvo ir iš kitų miestų. Manau, kad būtų buvę įspūdingiau, jei mes su plakatais būtume žygiavę per miestą.

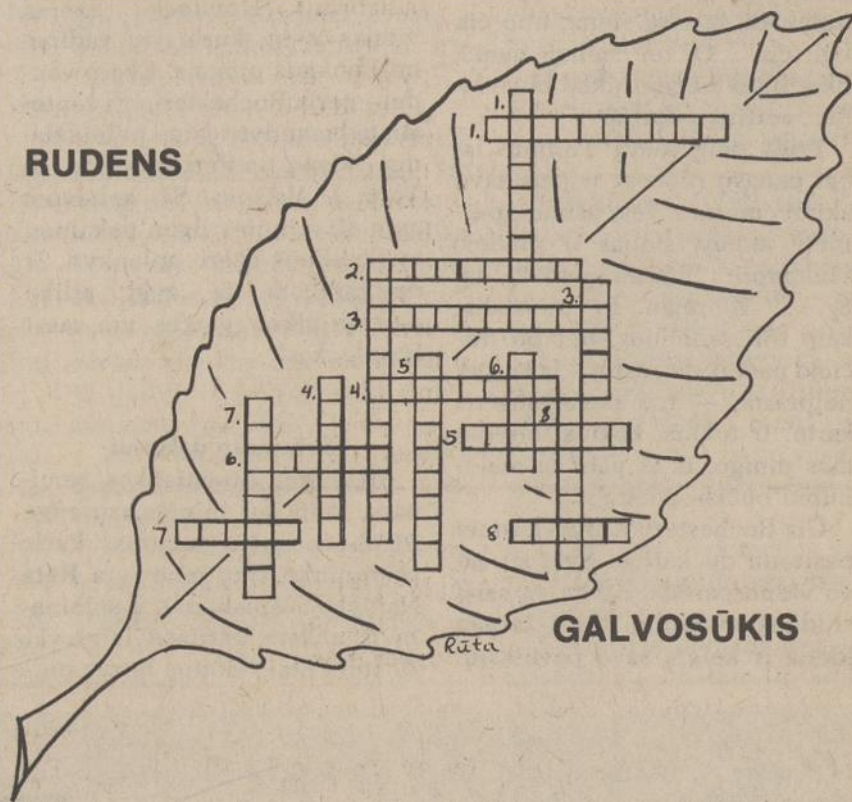
Po programos jaunimas be leidimo nužygiavo prie rusų ambasados. Ten jie sudegino rusų vėliavą ir lietuviai, latviai, estai sugiedojo savo himnus.

Nors tai buvo neorganizuota, bet aš manau, kad buvo gera idėja, nes amerikiečių spauda atkreipė dėmesį ir buvo pranešta apie žygį per žinias Washingtonė.

Iš viso, aš manau, kad Washingtono žygis pavyko ir kad kitais metais vėl daug lietuvių suvažiuotų iš visų miestų ir vėl demonstruotų su tikru žygiu per miestą.

Kristina Kirkylaitė, 8 skyr.

RUDENS

Skersai:

1. Kurią dieną einam į lietuvišką mokyklą?

2. Kas išskrenda į šiltesnį klimatą?

3. Paskutinė vasaros šventė (du žodžiai).

4. Kokie vaisiai prinoksta?

5. Į kokią spalvą pasikeičia lapai?

6. Kokie augalai pradeda augti miške?

7. Dabartinis metų laikas.

8. Kas rudenį nuvysta?

Išilgai:

1. Kur tėvelis važiuoja su šautuvu?

2. Kokią šventę švenčiame lapkrity (du žodžiai)?

ATSAKYMAI

Skersai — 1. šeštadienį, 2. paukščiai, 3. Darbo diena, 4. obuoliai, 5. geltoną, 6. grybai, 7. ruduo, 8. gėlės.

Išilgai — 1. medžioti, 2. Padėkos dieną, 3. lapai, 4. grėbėti, 5. rugsėjyje, 6. saulė, 7. mežgtuką, 8. mokyklą.

VYSK. V. BRIZGIO 50 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

(tęsa iš praeito nr.)

Sveikinimai žodžiu

Kavos metu buvo sveikinimai. Liet. gen. konsulas A. Simutis prisiminė vyskupo darbų, kaip bolševikai visur mėgė na jį maltretuoti. Buvo atsi-
lanke net į konsulatą pareigūnai su įvairiais sąrašais. Tie visi sąrašai buvo parūpinti bolševikų. Vyskupas visada išliko kovotojas ir vadas. Palinkėjo ilgiausių metų.

Dr. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, prisiminė, kad katalikų Bažnyčia dabar daug duoda lietuvių tautai, ji stiprina ir ugdo jos patriotizmą. Lietuvio pagrindą leidžiama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika yra viso pasaulio pasididžiavimas. Už tai priklauso padėka visai katalikų vadovybei. Palinkėjo vyskupui greitai švesti savo vyskupavimo 50 metų sukaktį.

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, pranciškonų viceprovincijolas, ryškino vado principą ir linkejo vyskupui dar daug metų mum vadovauti.

Kun. dr. Zenonas Smilga, Kunigų Vienybės centro valdybos pirmininkas, ryškino mintį, kaip žmogų veikia aplinka, kaip nemalonių emocijų ardo žmogaus sveikatą. Vyskupui te-

ko daug pergyventi karo, okupacijų metu, bet niekur jis nepasimetė. "Linkiu sveikatos, iš-
tvermės, išminties, jungiant visus lietuvius vieningam, pozityviam, katalikiškam darbui, bet ypač jungiant retėjančias kunigų eiles tarnybai, vienybei ir ypač jūsų numylėtoji Chicagoj", — baigė savo sveikinimus.

Sveikinimai raštu

Brooklyno vyskupo sveikinimą raštu paskaitė kun. V. Piktura. Raštu anksčiau sveikino prel. J. Scharnus ir kun. Karalevičius. Salė gauti šie sveikinimai: New Yorko ateitininkų sendraugų ir pridėtas 100 dol. čekis; Lietuvių Moterų Klubų Federacijos vardu sveikino Irena Banaitienė, Lilija Milukienė, skautų sąjungos tarybos pirmininkė, sveikino visų skautų vardu, D.L.K. Birutės draugijos New Yorko skyriaus vardu sveikino pirm. M. Klivečienė, Liet. Kat. Moterų Kultūros draugijos vardu — Apolonia Radzivanienė, Katalikų Susivienijimo direktorius Br. Bobelis, Liet. Fronto Bičiulių New Yorko sambūris, LMK Federacijos New Yorko klubo vardu — M. Žukauskienė, LKM Akademijos New Yorko Židinio vardu — dr. Aldona Janačienė, Pasaulio Lie-

Vysk. V. Brizgio pagerbimo banketo pradžioje giedama Ilgiausių metų. Iš k. I. Vakselis, kun. dr. Z. Smilga, V. Brizgis, Vliko pirm. dr. Petrauskas. Nuotr. P. Ažuolas

tuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos valdybos vardu — dr. Aldona Šlepetytė Janačienė, Teodora ir Jonas Šlepečiai, Lietuvių Jaunimo Sąjungos New Yorko skyriaus vardu — Rasa Milukaitė.

Iš publikos prof. V.K. Jonynas pasveikino vyskupą ir įteikė vokelį. Kun. Vladas Budreckas sveikino žodžiu, kuriame prisiminė kai kuriuos momentus iš pažinties su vyskupu. Jam teko vadovauti visam giedojimui per jo konsekraciją. Šios sukakties proga suktųs giesmė — Garbė Viešpačiui. Žodžiai Bern. Brazdionio. Jis ir įteikė vyskupui parašytas gaidas.

Dar buvo Vargonininkų-Muzikų Sąjungos sveikinimas, kaziemietės sesuo iš Holland, Pa., drauge prijungė ir 50 dol. Ji pranešė, kad dar turėjusi atvykti ir sesuo Redempta, bet staiga vakar mirusi. Sveikino ir Balfo 100-tasis skyrius. Sveikino dar kita seselė iš Villa Joseph Maria, Pa., įteikdama voką.

Rengimo komiteto pirmininkas A. Vakselis drauge su komiteto nare M. Klivečkienė įteikė dail. Č. Janušo pieštą adresą. Jį viešai perskaitė. Adresas buvo

įremuotas. Taip pat pirmininkas pranešė, kad mecenatė Elena Mickeliūnienė šia proga vyskupui aukoja 1000 dol. Publikai triukšmingai plojant, E. Mickeliūnienė ir įteikė savo dovaną.

Vyskupo žodis

Po įvairių kalbų žodį tarė pats vyskupas gražiai juokaudamas. Buvęs linkęs savo sukaktį praleisti maldoj, bet Chicago kardinolas liepęs surengti lietuvių kunigam minėjimą. Prisiminė savo dienas seminarijoje, savo jauno kunigo planus ir paneigė, kad jis bet kada sirgs džiova. Apie tai buvo prisiminta paskaitoj. Jis sirgs du kartus persidirbimu, o ne džiova.

Idomus buvo prisiminimas, kaip jis atvyko į Ameriką. Iš Pentagono į III armiją atėjo telegrama, kad tokį ir tokį vyskupą tuoj surastų ir atvežtų į Ameriką. Pas jį ir atvažiavo kapitonas su dviem kariais ir liepė tuoj pasirošti kelionei. Išsipašė, kad paliktų dvi dienas pasiruošti. Tada karininkas sutvarkė visus dokumentus ir įkėlė vyskupą į lėktuvą. Washingtono pirmiausia aplankė popiežiaus delegatą, paskui Lietuvos ministrą Žadeikį ir tik tada nuėjo į Pentagoną. Ten jį priėmė vienas generolas ir paaiškino, kad Amerikos Vyskupų Konferencija kreipėsi į jį, kaip atgabenti čia vysk. V. Brizgį. Jis čia turįs keliauti per lietuvių kolonijas ir kalbėti, kas dedasi krašte, ką ten padarė komunizmas. Generolas buvęs vieno vyskupo draugas, tai ir ėmėsi tokios akcijos — išsiuntė telegramą armijai. Ši surado vyskupą ir pristatė į Washingtoną.

Tada apkeliavęs lietuvių parapijas, pamatęs, kad daug yra lietuvių kunigų. Vokiečiojo esantiem kunigam liepęs mokytis anglų kalbos ir paskui eiti ten dirbti, kur bus kunigai reikalingi. Jis pats norėjęs įsikurti To-

ronte, kur būtų profesoriavęs seminarijoje, bet Vatikanas nukreipė į Chicago. Ten ir pasilikęs.

Jis daug patarnauja amerikiečiam. Jį siunčia teikti sutvirtinimo sakramentą, kunigų šventinti, pavaduoti sergančius vyskopus. Nuo 1953 iki 1970 buvęs labai užimtas. Kiek Chicagoje yra pastatyta naujų bažnyčių, ten visose bažnyčiose yra jo konsekruoti altoriai. Suteikė sutvirtinimo sakramentą nelietuviams — apie 100,000, įšventino nelietuvių 70 kunigų.

Daug padėjęs varge esantiem Lietuvioj, Sibire ir kitur. Ta šalpa buvo tik dėl to galima, kad nuo pat atvykimo į Ameriką jį išlaiko Šv. Kazimiero seserų kongregacija. Jis neturįs savo kurijos, bet turi daug bendradarbių, talkina visi kunigai, jo raštus spausdina visi lietuvių katalikiški laikraščiai.

Ryškino ir savo pastatytas koplyčias, kaip jis norėjęs ir jas įtvirtinti lietuvių menininkų. Baigdamas padėkojo visiem už sveikinimus, už dovanas, už visą šį renginį.

Baigiant dar kalbėjo ir komiteto pirmininkas A. Vakselis, padėkodamas visiem bendradarbiams, talkininkams.

Tuo ir buvo baigta visa programa. Žmonių buvo atsišalinę apie 150. Buvo svečių ir iš tolimesnių vietų, buvo du stali kunigų ir maždaug vienas stalas seselių vienuolių. (p.j.)

— Rašytojas Juozas Almis Jūragis buvo pagerbtas savo bičiulių Sydnejuje, jo eilėraščių knygos "Akmenų paukščio metas" išleidimo proga. Kartu pagerbti knygos leidimo mecenatai — Elena ir Pranas Nagiai bei Zigmas Kyzelis.

— Newcastle, Australijoje, lietuviai nupirko miesto bibliotekai Lietuvių enciklopediją anglų kalba.

IŠ VISUR

— Vlike galima gauti informacinės medžiagos apie Lietuvą anglų kalba. Ją galima įteikti subuvimų ir susitikimų su kitateičiais proga. Valdžios, spaudos ir religijų atstovai dažnai pageidauja informacijų apie Lietuvą. Informacijos gaunamos adresu: ELTA, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019. (E)

— Lietuviškos knygos svarbą branginant, skiriama 1000 dol. premija lietuvių leidyklai, kuri savo krikščioniškojo dvasiojo leidžiamomis knygomis išpūdingiau pasitarnauja Lietuvos ir lietuvių tautos reikalui. Vertinimo komisijon paskirti: Vladas Būtenas, dail. Povilas Kaupas, Bronius Kviklys, prof. dr. Juozas Meškauskas ir Stasė Semėnienė. Premijos mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis. Visi lietuviai iki sausio 15 bet kuriam komisijos nariui gali siųsti savo pasiūlymus, kuriai leidyklai premija skirtina.

— Pulk. Juozo Tumo keletą minučių prieš mirtį išreikštą valią vykdydama, našlė Marija Tumienė prisuntė Tautos Fondui 300 dol. kaip auką Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti užuot ruošus priešpiečius velionio laidotuvių dalyviams. (E)

— Parama Vliko darbui siunčiama adresu: Tautos Fondas, P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421. Šios aukos gali būti išskaitomos iš federalinių mokesčių. (E)

— Solistė Gina Čapkauskienė koncertuos spalio 30, sekmadienį, Putnam, Conn., Nek. Pr. Marijos seserų rėmėjų sąskrydy.

— Los Angeles dramos sambūris spalio 23 atvyks į Chicago ir Jaunimo Centro 20 metų sukakties minėjimo programoj pastatys rašytojos B. Pškelevičiūtės 3 veiksmų premijuotą dramą "Palikimas".

— Toronto, Ont., Prisikėlimo parapijos, kuriai vadovauja lietuviai pranciškonai, suaugusių choras po atostogų darbą pradėjo rugsėjo 14. Chorusi vadovauja muz. E. Kriščiūnas. Berniukų choras, kuriam vadovauja sol. V. Verikaitis ir kurį globovi ir tvarkyti išleis kun. B. Pacevičius, repeticijas pradėjo rugsėjo 11.

— Dr. J. Sungaila, Kanados Lietuvių Medikų Draugijos pirmininkas, įteikė Draugijos vardu Tautos Fondo Toronto apylinkės atsotvyvei 500 dol. auką.

— Aleksas Kardokas, gyv. Worcester, Mass., paskelbė vietos laikrašty "Catholic Free Press" rašinį, kuriame priminė prezidentui J. Carteriui, kad rėmimas sudaryti sąlygas pavergtom tautom, lietuviams įskaitant, apsispręsti už laisvę yra labai svarbus dalykas, net svarbesnis už žydų tautybės iš Sovietų Sąjungos emigracijos reikalus. Šį rašinį taip pat perspausdino Worcesterio leidžiamas laikraštis "Evening Gazette".

— Ramona Pikūnaitė, prof. dr. Justino ir Reginos Pikūnų dukra, baigdama Our Lady of Mercy gimnaziją, apsisprendė studijuoti meną ir gavo Pietryčių Michigano parodų komisijos stipendiją.

KENOSHA-RACINE, WISC.

Nors Racine, Wisc., ir Kenosha, Wisc., lietuvių nėra daug ir atstumai nuo Washingtono, D.C., yra gana dideli, vietos lietuvių organizacijų iniciatyva suorganizuotas atstovavimas Pabaltiečių Žygy už Žmogaus Teises Washingtono, D.C., rugsėjo 24.

Iš Kenosha-Racine, Wisc., dalyvavo šie jaunuoliai: Romas Plūra, Rūta Jaraitė, Viktorija Kleinotaitė ir Rima Kažemėkaitytė.

Vajų ir kelionę rėmė Kenosha-Racine LB apylinkė, DLK Kęstučio Šaulių kuopa, Racine L. Moterų klubas, Altos Racine skyrius. — K.K.

Vysk. V. Brizgiui Kultūros Židinio pagerbimo bankete įteikiamas LB apygardos ir komiteto adresas. Iš k.: M. Klivečienė, LB apygardos pirm. A. Vakselis, E. Mickeliūnienė vyskupui įteikia 1000 dol. Nuotr. P. Ažuolas

ATEITININKŲ KONGRESAS

(atkelta iš 6 psl.)

venimą. Ji paruošė jį sunkiem šių laikų bandymam. Dabarties patirtis rodo, kad krikščioniški socialiniai principai yra taikliausi ir tiksliausi pasaulio ir bendruomenių tvarkai.

Dr. A. Damušis atkreipė dėmesį į jaunomėnų, kurios tikslus ir turiningas brendimas turėtų visiem rūpėti. Keturi sugebėjimai yra bandomi išugdyti: charakteris: išmintis, kuri padeda sugebėjime pasirinkti tikslą, dvasinis ir mokslinis išsilavinimas, kurie permato ir parenka priemones, heroizmas, kuris duoda ryštingumą save aukoti vertingam uždaviniui, ir supratimas skirtumo tarp faktų ir iliuzijų.

Visuomet idėją ir žodį turi sekti darbas, vyksmas. Tik tada jie įgauna reikšmę, o darbas prasmės. Veikla turi remtis tikėjimu ateitininkijos idėjomis ir narių aukos dvasia. Kiekviena auka įpareigoja tuos, už kuriuos ji aukojama.

Pati ateitininkija yra uola, o ne palaidi akmenys. Tačiau tarp mūsų darbų ir aukštųjų idealų atsiranda daug dulkių ir šešėlių, kurių turim vengti. Dr. A. Damušis ragino mus optimistiškai ir su viltimi siekti organizacijos idealų.

Posėdžio pirmininkas dr. Balys Vitkus išreiškė padėką visiems, kurie prie kongreso darbų prisidėjo. Kongreso apžvalgoj jis pastebėjo, kad savęs atnaujinimas ir viso atnaujinimas Kristų

reikalauja ne tik žodžių, o ir darbų. Kai tai suprasim, išeisim į gyvenimą liudyti Kristų ir savo tautą. Keletą baigmės žodžių tarė ir kitas posėdžio pirmininkas kun. J. Šeškevičius.

Devintasis Ateitininkų kongresas baigtas dinamišku Ateitininkų himno sugiedojimu.

Tą vakarą naujoji ukrainiečių parapijos salė įvyko iškilmingas banketas, kurį atidarė ir jam vadovavo jo komisijos pirmininkas inž. Pranas Razgaitis. Prof. S. Sužiedėlis pradžioj prabilo į surinkusiuosius. Dalyvius sveikino Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas, PLB pirm. Bronius Nainys, Kanados LB pirm. Simanavičius ir AF valdybos narys Jonas Pabedinskas. R. Kudukis perdavė burmistro Perk proklamaciją. Meninę programą atliko "Nerijos" Clevelando mergaičių choras, kuriam vadovauja talentinga Rita Čyvaitė. Choriui akomponavo Kristina Kuprevičiūtė. Vienetas buvo labai šiltais publikos sutiktas. Merginos kiekviena gavo po gėlytę, kurias prisegė didžiulis būrys vyrų. Šiem berneliams taip patiko scenoj, kad ir jie sumanė scenoj su publikos pagalba užtraukti keletą dainų. Banketui prasidėjus su šia nuostabią nuotai-
ka, ji tęsėsi per visą vakarą. Salė buvo pilnutėlė žmonių, ir žinjom, kad dar buvo nemažas skaičius, kurie nebetilpo.

Pasistiprinę skaniu ukrainiečių pagamintu maistu, šokom, dainavom, linksminomės ir dalinomės praėjusių dienų išpūdžiais lig vėlyvos nakties.

Ir taip su šypsena ir geru ūpu užbaigė IX-ojo kongreso įvykius, pasiryžę vykdyti kongrese nušviestus uždavinius, nepamiršdami šio suvažiavimo dvasios ir nuotaikos.

1977-1978 METŲ EKSURSijos LIETUVA

Paskutinė 1977 m. grupė išvyksta:

GRUODŽIO 31 d. — 2 savaitę (Leningradas, Vilnius, Ryga, Maskva) — \$999.00
Registruokitės iki lapkričio 15 d.

NAUJOS SKRAIDOS (CHARTERS) Į VILNIŲ SU PAN AMERICAN LĖKTUVAIS IŠ NEW YORKO IŠVYKSTA:

1978 m. vasario 5, 12, 19, 26 — \$669.00
kovos 5, 12, 19, 26 — \$716.00-746.00
balandžio 2, 9, 16, 23 — \$746.00

TOLIMESNIŲ KELIONIŲ EIGA IR KAINOS 1978 METAMS BUS PASKELBTOS VĖLIAU.

Prieš šių visų grupių galima jungtis IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.
Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškvietimo dokumentus.

DĖMESIO! MŪSŲ BIČIULIAI — RĖMĖJAI!

Šių metų spalio 30, sekmadienį, Nek. Pr. Marijos Seserų vienuolyne, Putname, Conn. įvyksta mūsų Rėmėjų

SĄSKRYDIS

PROGRAMOJ:

11:00 val. pamaldos, pietūs

1:30 val. paskaita—"Dievo Tarno Ark. Jurgio Matulaičio šventumas ir mes" — kun. St. Yla.

Rėmėjų posėdis

3:00 val. koncertas — Gina Čapkauskienė

4:15 val. mišparai ir vakarienė

Maloniai kviečiami visi dalyvauti!

Laukiame!

NEK. PR. MARIJOS SESERYS IR RĖMĖJŲ VALDYBA

LIETUVIŲ KOMITETAS DĖL SUNNY HILLS, FLORIDOJ,
praneša, kad rudėniniis bei šių metų paskutiniis skridi-
mas apžiūreiti Sunny Hills vietovė įvyksta spalio 8-9-10.
Platesniū informacijū galima gauti pas komiteto narius arba
skambinant New York'e Vytautui Beleckui 382-6440, New
Jersey Jonui Zubaviciui (201) 381-3198.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVINIJIMAS

Už priimančius mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes
prašant — gavimui mortgage.

Norį įsijūti kreipkitės į Susiv. centrą, P.O. Box 32 (71-73 So.
Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko
rajono Lietuvių krikščionių organizatorių Susiv. direktorių **BRONIŲ
BOBEL**, 212 Elders Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

JIB Best in USA and Europe. "JIB HAARPFLEGE-LOTION"
— patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and
Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp,
splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring
natural hair color. Using JIB you will never be bald or
grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book, JIB Med-
icine Ltg. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.
JIB LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650.
FBI: 2498 DePaul Rd., Windsor 12, Ont. Canada; FBI: 7 Stuttgart,
60, Duisburgstraße, 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J,
257 W. 69th St., 50th Ave. & 11th St. Cicero; 1630 W. 47th St. Chicago;
2923 N. Milwaukee Ave., 1167 N. Ashland Ave.

**JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR
ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai
žinomos firmos**

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

**VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL. — 581-6590;
581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trum-
piausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstai-
gose, gavejas NIEKO NEMOKA.**

Prie firmos skyrių yra krautuvių, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui
įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir
sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fl. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. 18106 12th Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11215 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1835 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia 24, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKenna Rd.	315-866-3939

1977 — 1978 KELIONĖS Į LIETUVĄ REZERVUOTI (CHARTER) SKRIDIMAI Į LIETUVĄ

Išvyksta iš New Yorko	
Vasario 5, 12, 19 ir 26	\$669.00
Kovo 5	\$716.00
Kovo 12, 19 ir 26	\$746.00
Balandžio 2, 9, 16 ir 23	\$746.00

Išvyksta iš Pittsburgho
Balandžio 9 \$838.00

Kainon įskaitoma pilna kelionė Pan American lėktuvu, pirmos klasės viešbučiai
ir grupės pilydėjimas. Kelionė: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj
1 naktis Leningrade.

NAUJI METAI LIETUVOJ: gruodžio 26 — sausio 9 — \$1,200.00 — 6 pil-
nos dienos ir 5 naktys Vilniuj, 3 naktys Maskvoj, 3 naktys Budapeste ir 2
naktys Londone.

Dėl informacijos apie mūsų rezervuotus arba specialias grupines keliones kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168

Telef. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7898
(prašyti kalbėtis su "Pat")

L. K. RELIGINĖS ŠALPOS RĖMĖJŲ SĄJUNGA

telkia lėšas persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoj remti ir leidžia

"LKB KRONIKOS" KNYGAS

Jau išleisti 3 tomai Kronikų lietuvių kalba, o 1978
bus išleistas ketvirtas tomas.

Lojolos Universiteto vardu šiemet išleidžiamas "LKB
Kronikos" pirmas tomas ispanų ir pirmas tomas anglų
kalbomis. Jie bus plačiai paskleisti tų kalbų kraštuose.
1978 bus leidžiama antras ir trečias tomai.

Jų išleidimui reikalinga didelių piniginių išteklių.
Mieili lietuviai! Skaitykim "LKB Kronikos" knygas ir savo
aukoms remkim jų išleidimą. Atlikim savo pareigą per-
sekiojamai Bažnyčiai ir pavergtai Tautai.

Aukotojam išduodami kvitai ir jų aukos išskaitomos
iš federalinių mokesčių. Aukojusių ne mažiau kaip 100 dol.
pavardės bus įrašomos leidžiamose knygose.

Aukas siųsti: L.K. Religinės Šalpos Rėmėjų Sąjunga,
6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Kur veikia šios
organizacijos skyriai, aukas galima įteikti jų valdybom.

LKRŠ Rėmėjų Sąjungos valdyba

Siunčiu "LKB Kronikos" knygom leisti \$

Aukojų persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoj remti \$

Vardas, pavardė

Adresas

SPORTAS

Atidėtos rungtynės

Dėl blogo oro neįvyko Rytų
sporto apygardos lauko teniso
pirmenybės. Jos tapo atidėtos
spalio 22-23 savaitgalui, James
McCabe Jr. Memorial Park,
Long Beach, Long Island
New York teniso aikštėse. Pirmenybių registracija pas
Jasaitį, 516 482-1399.

Futbolo rungtynės dėl lietaus
irgi neįvyko. Šį sekmadienį abi
LAK komandos važiuoja laimės
išbandyti į Poughkeepsie,
N.Y. Germania Park aikštę. 1
val. popiet rungsis rezervinė,
o 3 val. — pirmoji komanda.

Stalo tenisas

Lapkričio 12-13 Kultūros Ži-
dinyje įvyks Sąjungos metinės sta-
lo teniso ir šachmatų pirmeny-
bės. Tikimasi stiprių tenisi-
ninkų iš Kanados ir šachmati-
ninkų iš Bostono bei kitų vie-
tovių.

Kultūros Židinyje jau prasidėjo
stalo teniso ir kitų sporto šakų
treniruotės. Dėl informacijų
kreiptis į LAK sporto vadovą
Praną Gvildį, 356-7871.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Neužmiršk lietuviškos spaudos!
Skaityk ir platink ją!

Visiem aukotojam nuoširdžiai
dėkoja Darbininko administra-
cija.

DARBININKO SKAITYTOJŲ VAJUS

Po daugelio metų pertraukos Darbininkas vėl kviečia
visus skaitytojus į talką surasti naujų skaitytojų. Daug
skaitytojų iškeliavo amžinybėn ir jų vietas užimti ieško-
mi bent 800 naujų skaitytojų.

Administracija prašo skaitytojų surasti bent vieną naują
skaitytoją ar prisijusti adresą asmens, kurs pageidautų
skaityti Darbininką. Iki šių metų pabaigos Darbininkas bus
siunčiamas už 1 dolerį. Per šių metų likusius mėnesius
ir per visus 1978 metus naujiem skaitytojam Darbinin-
kas bus siunčiamas tik už 10 dol. Nepagalėkit dolerio
ir padėkit Darbininkui skleisti lietuvišką žodį.

Platintojam ir naujiem skaitytojam bus duodamos do-
vanos lietuviškomis knygomis.

Laukiame Jūsų tautos ir iš anksto dėkojam.

T. Petras Baniūnas, OFM
Darbininko administratorius

Siunčiu užsakymą naujam skaitytojui už 1 dol., už 10 dol.

Vardas, pavardė

Adresas

Užsakytojas

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių
receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su
plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7
dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-
Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, pri-
siųsdami prenumeratos mokesť,
prisidėję aukomis už kalendorių,
įvairius patarnavimus ar šiaip
spaudą parėmę:

25 dol. — A. Sinus, Brook-
lyn, N.Y.

15 dol. — A. Roulinitis, Wood-
haven, N.Y.

Po 8 dol. — J. Shatas, Water-
bury, Conn., R. Dragunevičius,
Windsor, Conn., F. Jenušonis,
New Britain, Conn., J. Stašai-
tis, Dorchester, Mass., I. Silk,
Union City, Conn., A. Stasiuke-
vičius, Newton, Conn., V.V.
Milukas, Plainview, N.Y., V.
Tomkus, Juno Beach, Fla., A.
Grigaliūnas, Chicago, Ill.

7 dol. — K. Vaitaitis, West-
brook, Conn.

6 dol. — J. Paliulis, South-
bury, Conn.

Po 5 dol. — G. Stukas, So.
Boston, Mass., V. Geibavičius,
Woodhaven, N.Y., E. Vaitekū-
nas, Jeffersonville, N.Y.

4 dol. — M. Jokūbaitė, New
Haven, Conn.

Po 3 dol. — J.C. Kevett, Toms
River, N.J., dr. J. Masilionis,
Dayton, Ohio, kun. P. Patla-
ba, Hot Springs, Ark., S.L. Mar-
cavage, Milford, Conn., M. Jaku-
lis-Jason, Greenwich, Conn., S.
Baltauskas, W. Hartford, Conn.,
A. Tylius, Washington, D.C., L.
Kapeckas, Hartford, Conn., dr.
P. Kisieliūs, Cicero, Ill., dr. A.
Aželis, Cleveland, Ohio, G. Sli-
žys, Woodhaven, N.Y., P. Pet-
kelis, Yorba Linda, Calif., A.
Pilvelis, W. Hartford, Conn., dr.
J. Makštutis, Palos Hgts, Ill.,
V. Stasiūnas, St. Petersburg, Fla.,
B. Liogys, Lanham, Md., S. Kli-
gys, Catonsville, Md., R. Moore,
Gulfport, Fla., A. Mockus, Hart-
ford, Conn.

Po 2 dol. — J. Rinkus, St.
Petersburg, Fla., D. Draugelis,
Hartford, Conn., V. Stankus,
Chicago, Ill., A. Urbonas, St.
Petersburg Beach, Fla., F. Ku-
kauskas, Brockton, Mass., K.
Marchus, Sarasota, Fla., B. Sidzi-
kauskas, Pompano Beach, Fla.,
W. Achenbach, Waterbury,
Conn.

Namų, sklypų įsigijimo bei ki-
tais investavimo reikalais
PIETVAKARIŲ FLORIDOJ
mielai patarnaus **EDA BRA-
ŽENIENĖ**. Kreiptis: Eda Braze-
nas, Realtor-Associate. Ben L.
Cunliff, Jr. Realtor — 4839
Palm Beach Blvd., Ft. Myers,
Fla. 33905. Telef. (813) 694-
2168 įstaigoj, 694-5779 na-
muose.

LIETUVOS AIDAI

Radio programa dabar girdi-
ma penktadieniais 9:30-11 val.
vak., šeštadieniais 8-10 val.
vak. 106.3 FM banga WLNR,
sekmadieniais 9:30-10 val.
ryto AM banga 1230 iš WJOB
radijo stoties Hammond, Ind.
Vedėja K. Brazdžionytė, 2646
W. 71 St., Chicago, Ill., 60629.
Tel. 312 778-5374.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų
Sąjungos išleistas 3 spalvų
ženklelis Lietuvos okupacijai
prisiminti. Ženkleliai lipinami
ant voku. 100 ženklelių už
1 dol. Kreiptis: Darbininkas,
341 Highland Blvd., Brooklyn,
N.Y. 11207.

Lietuviškos knygos ir plokš-
tės gaunamos Darbininko ad-
ministracijoje.

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

RITTER RELIABLE CONSTRUCTION
115 MARCY PLACE BRONX

CONSTRUCTION IS OUR BUSINESS NO JOB TOO
BIG OR TOO SMALL FINISHED BASEMENTS
OUR SPECIALTY CALL 293-9108

100'S OF PUPS! PUPS! PUPS!
ALL POPULAR TYPES AVAILABLE FOR CHIL-
DREN'S PETS, HOUSE PETS AND WATCH DOGS.
FROM \$49.00. OPEN SATURDAY AND SUNDAY 10
TO 5 ONLY. J.P. O'NEILL PUPPY FARM, LOCATED
ON U.S. HIGHWAY NO. 1 PRINCETON, N.J.
(2 MILES SOUTH OF PRINCETON HOLIDAY INN)

B & P ROOFING
24 HOUR SERVICE! FREE ESTIMATES (212)
835-9796 — BILL GENERAL ROOFING & REPAIRS
NEW FLATS SHINGLE ROOFS LEADERS GUT-
TERS ALL KINDS OF MASON WORK REASON-
ABLE RATES LICENSED & INSURED

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS, SHELL BAY ROAD
MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

PADĖKA

Mano mamai dr. Marijai Kregždienai mirus, visiems, išreiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu, atsilankiusiems į atsisveikinimą ir palydėjusiems ją į amžinybę, atsiuntusiems jos pagerbimui gėles ir visiems aukojusiems jos atminimui Tautos Fondui ar Kultūros Židiniui, reiškiu savo nuoširdžiausią padėką.

Rita Klybienė ir šeima

A.A.
INŽ. JULIJONAS ŠALKAUSKIS

mirė 1972 m. spalio mėn. 26 d.

Už jo sielą, minint penkerių metų mirties sukaktį, Šv. Mišios bus auojamos Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje Toronte, Kanadoje, ir Church of the Little Flower, Hollywood, Floridoje, 8 val. ryto.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi a.a. inž. J. Šalkauskį prisiminti savo maldose.

Nina Šalkauskienė

Mielam Prieteliui

DR. VLADUI JUODEIKAI

mirus, jo žmoną, sūnų ir dukrą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

M. Kalvaitienė-Mackevich
ir krikšto sūnus Algis

Mielai draugei

A.A.
PAJAUTAI IVAŠAUSKIENEI

mirus, jos mamytę, vyrą Joną, dukrą, sūnų ir visą giminę giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Regina ir Kazimieras Čiurliai

Mielai vienuolyno geradariui ir
Kultūros Židinio parengimų bendradarbei

A.A. PAJAUTAI IVAŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrui ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Brooklyno pranciškonai ir
Penktadienių parengimų bendradarbiai

PAJAUTAI IVAŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrą JONĄ IVAŠAUSKĄ su šeima bei artimuosius užjaučia ir kartu liūdi

Tautos Fondo taryba ir valdyba

Jaunųjų sportininkų talkininkai

A.A.
PAJAUTAI IVAŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrui, šeimai ir giminėm reiškiam širdingą užuojautą ir kartu liūdime.

Lietuvių Atletų Klubas

Mielai sportuojančio jaunimo globėjai

A.A.
PAJAUTAI IVAŠAUSKIENEI

mirus, jos šeimai ir artimiesiems širdingą užuojautą reiškia

Rytų Sporto Apygarda

BOSTONO
ŽINIOS

Tautos šventės ir dr. J. Basanavičiaus minėjimą rugsėjo 25 surengė Bostono Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Po vėliavų įnešimo, himno ir giesmės pirm. A. Matjoška trumpu žodžiu priminė įvykių svarbą. Prelegentas dr. Vincas Maciūnas iš Philadelphiaus klausytojams suteikė daug žinių apie J. Basanavičių, kurios anksčiau nebuvo nei girdėtos, nei skaitytos. Kalbėtojas lietuvių Basanavičiaus pokalbių ir raštus su Pietariu, Šernium, Mikšu, dr. Šliūpu ir kitais, Basanavičius Aušroj ir kitur rašė daugiau šviesuomenei, norėjęs eiti pirma liaudies, o ne šalia jos. Jai vadovaudamas ir išvedė iš tamsos. V. Kudirką, Pr. Mašiūtą ir kitus jaudino Aušros žodžiai ir skatino dirbti lietuvių bei ir Lietuvai. Meninė minėmo daly solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akomponuojama Sauliaus Cibo, padainavo: Oi liūdnas, liūdnas, Močiutės dvarely, Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, Mielas rudenėlis, Rausvi dobilėliai. Kad aš nualaitėlė, Mano giminė, Dukružėlė, Oi motušėle, Lietuva. Gaila, kad publikos nedaug susirinko. Kai dr. Basanavičius lankėsi Bostone 1913, jo pasiklausyti buvo susirinkę 2000 su viršum.

L. K. Moterų Sąjungos apskrities suvažiavime spalio 2, sekmadienį, Lietuvių salėje, Linden, N.J., dalyvavo atstovės iš 7 LKMS kuopų, keliolika viešnių ir svečių. Pietų metu atsišveikinta su 60 metų pasiaukojusia nare ir pirmininke Agota Liudvinaitiene, kuri išvyksta ir pastoviai apsigyvens Colorado. Suvažiavimo svarstymam vadovavo apskrities pirm. Eugenija Kezienė. Apreiškimo parapijos LKM 29 kuopos pirm. Kuopų atstovės pranešė, kad dar veikiama, nors mažėja narių skaičius. Kuopos talkina parapijom, auksia Lietuvos ir Bažnyčios reikalams, skiria auką Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, remia L.K. Bažnyčios Kronikos leidimą. LKM 29 kuopa neseniai paaukojo 500 dol. LKB Kronikos ketvirtam tomui leisti. Suvažiavime dalyvavo ir kun. Stasys Raila, 29 kuopos dvasios vadas. Jis kalbėjo apie tikinčiųjų persekiojimą okupuotoj Lietuvoje ir apie galimą jiems pagalbą. Suvažiavimas baigtas malda ir Lietuvos himnu. — S.R.

A i d a i
vienas geriausių
kultūros žurnalų
išeivijoje.
Ar juos prenumeruoti?

Kultūros klubo šio sezono pirmas susirinkimas įvyko rugsėjo 24. Nauja pirmininkė Beatrice Vasaris (Kleizaitė) pristatė ir kitus valdybos narius: vicepirm. Aušra Kubiliūtė, sekr. Mykolas Drunga, jo pavad. Gytis Žiaugra, išd. Algis Dumčius, jo pavad. Daiva Izbickaitė, svečių priėmėja Genovaitė Treinienė. Susirinkimai vyks ketvirtą šeštadienį. Lapkričio mėn. prelegentu bus dr. Vytautas Černius. Šio susirinkimo pirmo daly Zita Krukonienė skaitė paskaitą "Bendrieji skirtumai aukštųjų, žemųjų ir džiūkų dainose". Prelegentė aiškinimus iliustravo pavyzdžiais iš garsinių juostelių. Antrojo daly Perkūnas Krukonis rodė skaidrių montažą "Manoji Lietuva". Tai palydėjo muzika ir deklamacijos iš juostos. Muzika ir deklamacijos užrašyta Bostone. Prie skaidrių kai kas pasigedo paaiškinimų. Nei vienas iš prelegentų neminėjo, kad Lietuva dabar okupuota. Sakė tik — Lietuva.

Laisvės Varpo, radijo valandos koncerte spalio 9, sekmadienį, 3 val. popiet programą atliko Kanados lietuvių solistai — Gina Čapkauskienė iš Mont-

LAISVĖS VARPAS
Sėkm. 11-12 val.
WJEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR, 1360 bangos sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. Veda Steponas ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489. Parduodamas Darbininkas, didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

realio ir Rimas Strimaitis iš Toronto. Jiem akomponuos Saulius Cibas. Programoj bus daugiausia duetai iš Traviatos, Meilės eliksyro, Romeo ir Julijos operų. Lietuviam kompozitoriui programoj atstovaus J. Stankūnas ir St. Gailevičius. Visa programa bus atliekama lietuviškai.

Lietuvos vyčių kultūrinis festivalis įvyks spalio 16 Maironio Parke, Shrewsbury, prie Worcesterio. Stipendijų fondui veiks loterija. Kviečiami svečiai ir nevyčiai.

Balys Lapinskas, pareigingas vietos veikėjas, mirė rugsėjo 19. Palaidotas rugsėjo 22 Nau-

josios Kalvarijos kapinėse šalia automobilio nelaimėj žuvusios dukters Audronės. Į laidotuves buvo atvykęs sūnus komp. Darius Lapinskas iš Chicagos su žmona Laima ir sūneliu Aru.

Istorijos dr. Ramūnas ir istorijos magistrė Skirma Kondratai, pasireiškę Bostono lietuvių veikloje, išsikėlė į Washingtoną, D.C. Jie ten dirbs Smithsonian įstaigoje.

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto tradicinis vakaras šiais metais bus lapkričio 5 Chateau de Ville restorane. Bilietų reikalais kreiptis į Redą Simonaitienę tel. 668-7267 arba į Valę Čepienę tel. 472-4956.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slaptą gavę, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisiideda ir užtikrintas procentus, leidžiamas įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gailivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston
Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities
The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ
LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

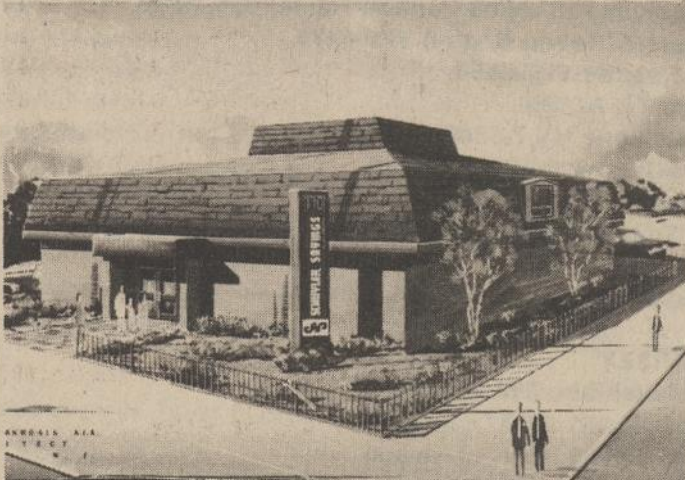
Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032
Telef. 991-0001, 991-7260
52 veikimo metai (1924-1977)

Turtas (Assets) \$13,000,000.00

Taupymo indėliai apdrausti iki \$40,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

Naujas Lietuvių finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. AUTOMOBILIAM LANGELIS VEIKIA: pirmadienį-penktadienį nuo 8 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet.

● Saugi ir priinama vieta lietuviams savo santaupas dėti, paskolas imti ir kitus bankinius reikalus atlikti.

● Mokami aukšti, įstatymu leidžiami dividendai: 5 1/4 % metams. Taupymo sąskaitom 6 1/2% (dviem metams nuo \$2,500).

● Nuo įdėjimo dienos kas ketvirtis metų priskaitomi nuošimčiai.

● Greitas ir našus patarnavimas, vartojant anglų, lietuvių ir kitas kalbas.

● Bankiniai reikalai sutvarkomi ir prie specialiai įrengto langelio, privažiuojant automobilu.

Schuyler prezidentas prof. dr. Jokūbas Stukas sako:

Savi nauji lietuvių banko pastatai, sava prityrusi vadovybė ir augantis kapitalas.

Garbė lietuviams, nes jie moka taupyti ir finansinius reikalus tvarkyti. Pinigai — didelė jėga ir atspara visuose reikaluose.

Remkime šį lietuvių banką, vienintelį New Yorko ir New Jersey valstijose, kad jis finansiskai stiprėtų ir plėstųsi.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Tėv. Pauliaus Baltakio, Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyno ir Kultūros Židinio viršininko, 25 metų kunigystės minėjimas įvyks spalio 16, sekmadienį. Sukaktuvininkas su svečiais kunigais ir pranciškonais mišias koncelebruos Kultūros Židiny, 12 val., įprastų jaunimo pamaldų metu. Progai pritaikytą pamokslą pasakys Tėv. Placidus Barius, OFM. Žodžio liturgijos skaitymus skaitys, mišių aukas įteiks ir procesijos dalyvaus jaunimo organizacijų ir Maironio lituanistinės mokyklos atstovai. Po pamaldų Kultūros Židinio menėję pusryčiai, kuriuos paruos skautai ir ateitininkai. Akademi-ja ir pokylis Kultūros Židiny 6 val. popiet. Bilietus platina, kaip skelbime nurodyta, Vincas Padvarietis — 847-5619, 849-0670, Apolonija Radzivanienė — 441-9720, Rasa Milukaitė — (516) 681-6172, Stasys Prapuolenis — (203) 762-2981, Kazimieras Vainius — 894-6091, Bronius ir Stasė Bobeliai — 647-6637.

Brooklyno paštas pranešė, kad į užsienius, išskyrus Kanadą, laišškai ir bet kokios siuntos priimanamos tik oro paštu. Priežastis — transporto darbininkų streikas.

Lietuvių Kunigų Vienybė angliškai išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 26. Spaudė Putnamo seselių spaustuvė. Prieš tai buvo išleista Kronikos Nr. 15. Vienuolika numerių turi pasivyti. Kroniką į anglų kalbą vertė kun. K. Pugetvičius.

Juozas Klimas, Lietuvos futbolo ir ledo rutulio rinkinių žaidikas, atvykęs iš Kauno, lankosi New Yorke, Norintieji galės su juo susitikti Atletų Klubu balių spalio 8 Kultūros Židiny.

Dail. Kazimiero Žoromskio kūrinių paroda rengiama nuo spalio 28 iki gruodžio 23 Easton, Pa., Laffayette kolegijoj. Bus išstatyta 20 naujausių jo darbų.

Maironio lituanistinės mokyklos mokytojų tarybos posėdis bus spalio 8, šeštadienį, tuoj po pamokų. Posėdis bus Kultūros Židiny.

Dail. Natalija Jasiukynaitė pastoviai gyvena Manhattane. Dabar išvyko atostogauti į St. Petersburg, Fla. Iš ten Darbininkui atsiuntė sveikinimus.

Vyr. skaučių židinys Vilija kalėdinį prekybos rengia gruodžio 4 Kultūros Židinio mažojo salė.

Katalikų Moterų S-gos 24 kuopos valdyba kviečia susirinkimą spalio 9, sekmadienį, 12 val. Angelų Karalienės parapijos mažojo salė. Narės prašomos susirinkime dalyvauti.

Šį savaitgalį Kultūros Židiny bus: penktadienį 8 val. vakaro jaunimo vakaronė, šeštadienį 10 val. ryto Lietuvių Kultūros Fondo narių visuotinis susirinkimas, o 7 val. vak. Atletų klubo balius — koncertas.

Dail. Marijos Žukauskienės tapybos kūrinių paroda įvyks lapkričio 5-6 Kultūros Židiny. Rengia Liet. Atletų klubas.

Pajauta Ivašauskienė

Pajauta Ivašauskienė-Januškevičiūtė po ilgos ir sunkios ligos mirė spalio 1, šeštadienio vakarą. Pašarvota buvo Garšvos šermeninė. Atsisveikinimas buvo antradienio vakarą. Palaidota trečiadienį, spalio 5, iš Maspetho lietuvių parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Liko jos vyras Jonas Ivašauskas, dukra Jolanta, sūnus Arvydas, motina Bronė Januškevičienė, brolis Algirdas Jonys. Velionė uoliai reiškėsi lietuviškoj veikloj, ilgą laiką pirminkavo LMK Federacijos New Yorko klubui, rėmė sportuojantį jaunimą, talkino Kultūros Židinio statybai, dirbdama įvairiuose komitetuose, tvarkydama kartoteką, talkino ir penktadienio popietėm. Visiem velionės artimiesiems reiškiamu užuojautą.

Išnuomojamas penkių kambarių gražus butas Richmond Hill nuo š.m. lapkričio 1 d. Tel. 846-4423.

Kazimieras Karosas po ilgesnės ligos mirė rugsėjo 25. Velionis buvo 74 metų amžiaus. Palaidotas iš Apreiškimo parapijos bažnyčios rugsėjo 28 Cypress Hills kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi Justinas Šiugžda, kuris paskutiniu laiku ir globojo sergantį velionį. Iš Chicago buvo atvykusi brolio dukra Violeta Karosaitė. Laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių, nes velionis buvo draugiškas, kadaise dainavo lietuviškuose choruose, dainavo ir Lietuvos operos chore. Į Ameriką atvyko po antrojo pasaulinio karo su tremtinių banga. Lietuvoj liko jo brolis kompozitorius Juozas Karosas, gimęs 1890.

Vytautas Čekavičius, 53 metų, ištiktas širdies priepuolio, mirė spalio 1, šeštadienį, 4 val. popiet Saratoga Springs, N.Y. Laidoti buvo parvežtas į New Yorką, buvo pašarvotas Port Jefferson, L.I., kur anksčiau gyveno. Palaidotas spalio 5 Pinelawn kapinėse (šalia St. Charles kapinių), kur yra palaidotas jo tėvas. Liko jo žmona Rita, motina Stefanija Čekavičienė, dėdė kun. Juozas Čekavičius.

Felicija ir Algirdas Jasaičiai staiga mirusius Vytautui Čekavičiui prisiminti vietoj gėlių aukojo 25 dol. Kultūros Židiniui.

Putnam, Conn., Nek. Pr. Marijos seserų rėmėjų sąskrydis įvyks spalio 30, sekmadienį. Šalia kitų svarstymų bus kun. prof. St. Ylos paskaita apie Dievo Tarną arkivyskupą Jurgį Matulaitį ir solistės Ginos Čapkauskienės koncertas.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, iš Leonia, N.J., išvykę su New Jersey gydytojų studijine ekskursija Europon, iš Atėnų atsiuntė Darbininkui sveikinimus.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny — spalio 16, sekmadienį, 12 val. New Yorko ir apylinkės jaunimas kviečiamas dalyvauti.

Pianistės Julijos Rajauskaitės-Petrauskienės recitalis rugsėjo 28 įvyko Elizabetho didžiojo viešosios bibliotekos salė.

Jaunimo vakaronės Kultūros Židiny vyks šiais penktadieniais: spalio 7, spalio 21, lapkričio 18, gruodžio 9. Pradžią 8 val. vakaro. Kultūros Židinio jaunimo sekcija į šias vakarones kviečia visą New Yorko ir apylinkių lietuvišką jaunimą.

“Lietuvių Dainų Amerikoje” antras rinkinys, apimamas lyrinės dainos, jau atspausdintas lietuvių pranciškonų spaustuvėj Brooklyne. Dainas surinko ir redagavo dr. Jonas Balyš. Knygon įtrauktos 702 Amerikos lietuvių dainos, užrašytos 1949-52, su teksto paaiškinimu, bibliografija, angliška santrauka, dainininkų nuotraukomis.

Ieškoma iš Lietuvos apie 1912-1913 į JAV išvykusių ir New Yorko apylinkėse gyvenusių Mato ir Antano Sabaliauskų, Justino sūnų, kilusių iš Debeikių, Utenos apskr. Apie juos ar jų šeimas žinantieji prašomi pranešti Darbininko administracijai: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, telef. 827-1351.

Lietuvių Kultūros Fondo korporacijos (Kultūros Židinio) narių metinis suvažiavimas — ši šeštadienį, spalio 8, 10 val. ryto Kultūros Židiny. Visiem Kultūros Židinio fundatoriam, paaukojusiems 100 dol. ar daugiau, buvo išsiuntinėti asmeniškai pakvietimai, bet dėl pasikeitusių ar klaidingai užrašytų adresų dalis laiškų grįžo atgal. Visus, kuriems rūpi Kultūros Židinio gerovė ir ateitis, maloniai kviečiam atsilankyti į šį svarbų, metinį susirinkimą. — LKF valdyba.

Marija ir Vitalis Žukauskai savo atostogas praleido Italijoje.

Alfonsas Dargis, kurio paroda rengiama spalio 15-16 Kultūros Židiny, su žmona keliauja po Europą. Jie iš Romos Darbininko redakcijai atsiuntė sveikinimus.

Vytautui Čekavičiui mirus, Ona Jasaitienė ir Nijolė Jasaitytė giliai užjaučia jo liūdinčią motiną ir šeimą. Vietoj gėlių prie velionio karsto aukojo 15 dol. Kultūros Židiniui.

LITUANISTINEI MOKYKLAI REIKIA ELEKTRONINIO PIANINO

Maironio lituanistinės mokyklos vaikų choras jau veikia porą metų. Jam sėkmingai vadovauja muzikė Nijolė Ulėnienė. Dainavimo pamokos vyksta normalių pamokų metu. Iki šiol buvo naudojami elektriniai vargonėliai, bet jie yra nepatvarūs. Greit sugenda ir kasmet reikia pirkti naujus.

Dabar norima įsigyti elektroninį pianiną su stiprintoju. Kaina — 350 dol. Tėvų komitetas ir visi vaikai prašo, kad visuomenė prisidėtų ir nupirktų jiems šį instrumentą. Jie galės geriau dainuoti. Čekius rašyti Maironis Cultural Educational School, siųsti tėvų komiteto pirmininkui Mr. Gintas Žemaitaitis, 35 Esquire Rd., Norwalk, Conn. 06851.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes, kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ Broker - Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

LIETUVOS DIDŽIOJO KUNIGAİKŠČIO

ALGIRDO

600 metų mirties sukakčiai paminėti
spalio 9, sekmadienį, 3 val. popiet
Kultūros Židiny įvyks

A K A D E M I J A

Dr. Viktoro Gidžiūno, OFM, paskaita
Jonas Rūtenis skaito savo kūrybą
Po akademijos — atgaiva
Įėjimas — auka

Rengimo komitetas

APREIŠKIMO PARAPIJA PAGERBS ILGAMEČIUS PARAPIEČIUS IR VYRESNIUOSIUS PILIEČIUS

METINIS BALIUS IR ŠOKIAI

1977 SPALIO 30, SEKMADIENI, PARAPIJOS
BAŽNYČIOJ IR SALĖSE,
70 HAVEMEYER ST., BROOKLYN, N.Y.

PROGRAMA

11 VAL. KONCELEBRACINĖS MIŠIOS — PADĖKA DIEVUI
UŽ PALAIMĄ.
PAMOKSLĄ SAKYS KUN. DR. VIKTORAS
GIDŽIŪNAS, OFM.
VIEŠAS PATEPIMO SAKRAMENTO SUTEIKIMAS
LIGONIAM IR SENELIAM MIŠIŲ METU.
GIEDOS PARAPIJOS CHORAS, VAD. VIKTORO
RALIO.
GROS KONCERTINIS ORKESTRAS.
12:30 VAL. POPIET VYRESNIŲJŲ ATŽYMĖJIMO
PROGRAMA, IŠKILŲ PIETŲ.
3 VAL. POPIET ŠOKIAI IR ŽAIDIMAI.
GROS BELLE TERRE ORKESTRAS, VAD. V. RALYS.
BENDRAS POBŪVIS IR LAIMĖJIMŲ TRAUKIMAS
ŽEMUTINĖJ SALĖ.

AUKA \$10.00 ASMENIUI. BILJETUS PRAŠOMA ĮSIGYTI IŠ
ANKSTO. STALAI 10-ČIAI ASMENŲ REZERVUOJAMI IŠ
ANKSTO KLEBONIJOJ IR PAS RENGĖJUS.

RENGIMO KOMITETO PIRM. ALFONSAS SAMUŠIS

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO RUDENS BALIUS — KONCERTAS

ĮVYKS SPALIO 8, ŠEŠTADIENI, KULTŪROS ŽIDINY
7 VAL. SUSIPAŽINIMO VALANDĖLĖ
8 VAL. MENINĖ PROGRAMA, KURIA ATLIEKA

BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS

Vaišės — savų šeiminių pagaminti valgiai

Gėrimai ant stalų
Šokiam gros naujas orkestras
Įėjimo auka 25 dol. porai. 12.50 vienam
Moksleivių amžiaus jaunimui 7.50 dol.

Stalus ir pavienes vietas užsisakyti pas
Praną Gvildį, 356-7871
Ireną Jankauskienę, 641-4906
Tadą Jasaitį, 516 482-1399
Algirdą Šilbajorį, 846-7636

Visus maloniai kviečia
N.Y. LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

T. PAULIAUS BALTAKIO, OFM, 25 METŲ KUNIGYSTĖS MINĖJIMAS

įvyks spalio 16, sekmadienį.

PAMALDOS Kultūros Židiny 12 val.

AKADEMINĖ DALIS IR POKYLIS — Kultūros Židiny — 6 v.v.

BILJETUS PLATINA: Vincas Padvarietis — 847-5619, 849-0670, Apolonija Radzivanienė — 441-9720, Rasa Milukaitė — (516) 681-6172, Stasys Prapuolenis — (203) 762-2981, Kazimieras Vainius — 894-6091, Bronius ir Stasė Bobeliai — 647-6637.

Įėjimas — 12 dol., moksleiviam — 6 dol.

Minėjimą rengia L.B. New Yorko apygardos valdybos
sudarytas komitetas

LAISVĖS ŽIBURIO RADIOJO KONCERTAS — BALIUS

ŠEŠTADIENI, SPALIO 22, KULTŪROS ŽIDINYJE,
341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.
PRADŽIA 7 VAL. VAK. PUNKTUALIAI

PROGRAMOJ

BARRY FARBER radijo asmenybė, kandidatas į N.Y. miesto burmistro postą.

Akt. VITALIS ŽUKAUSKAS

Tautinių šokių grupė “Tryptinis”, vad. JADVYGA MATULAITIENĖ

Solistė ANGELĖ KIAUŠAITĖ

Pianistė FRANCES KAVALIAUSKAITE

Linksmieji broliai su paskutinėm aktualijom iš mūsų visuomeninio, politinio, kultūrinio ir šeimyninio gyvenimo
Po programos balius visose KŽ salėse
Šokiam gros Belle Terre orkestras, vad. VIKTORAS RALYS

Po programos norintiems turėti status galima užsakyti iš anksto pas BIRUTĘ LABUTIENĘ VI 7-5550
Įėjimo auka 6 dol. Jaunimui ir studentam 4 dol.

Bilietus galima įsigyti iš anksto pas platintojus:

NEW YORKE

M. Šalinskienė (Shalins Funeral Home) 296-2244
J. Andriušis (Haven Realty) VI 7-4477
V. ir B. Labutis VI 7-5550
A. Diržys TA 7-8789
S. Kačinskienė HY 7-5340
G. Kudirkienė 220-3256
Ž. Jurienė 441-7831
VI. Vasikauskas VI 7-1286
E. Kezienė 296-0798
Kelionių agentūra “Vytis” 769-3300

NEW JERSEY
B. Macijauskienė 892-6415
V. Mamaitis 351-9057
A. Rugys 525-3340

Bilietus galima užsakyti ir paštu, prisiunčiant \$6.00 už bilietą
Lithuanian Radio Club, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.
Telef. (212) 229-9134

Visus atsilankyti kviečia
LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS